

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Νομος 2601/1998

Δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 81/α/15-4-98

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Ι.Ε. - ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ & ΕΛΕΓΟΥ Ι.Ε.
ΤΜΗΜΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

*ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΝΙΚΗΣ 5 - ΣΥΝΤΑΓΜΑ - ΤΚ 101 80
ΤΗΛ.: 33.32.252,3 & 33.32.255*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρο 1	9
Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ανάπτυξη των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ελλάδα και μέσω αυτών:	9
Άρθρο 2	11
Διάκριση των επενδυτικών φορέων καθορισμός του είδους ενίσχυσής τους	11
1. Για την εφαρμογή των ενισχύσεων του νόμου αυτού, οι φορείς (εταιρείες ή ατομικοί επιχειρηματίες) της επενδυτικής δραστηριότητας του άρθρου 3 διακρίνονται σε νέους και παλαιούς.	11
3. Τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο 2 δεν έχουν εφαρμογή προκειμένου:	11
Άρθρο 3	13
Υπαγόμενες επιχειρηματικές δραστηριότητες ενισχυόμενες δαπάνες	13
α. Οι μεταποιητικές επιχειρήσεις που ασκούν τις δραστηριότητες οι οποίες περιλαμβάνονται στο άρθρο 15 του παρόντος νόμου.	13
β. Επιχειρήσεις που παράγουν ενέργεια, σε μορφή θερμού νερού, ατμού ή παράγουν στερεά καύσιμα από βιομάζα, επιχειρήσεις συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας ή επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας και ειδικότερα την αιολική, την ηλιακή, την υδροηλεκτρική, τη γεωθερμική και τη βιομάζα. Επιχειρήσεις παραγωγής βιομάζας από φυτά, με σκοπό τη χρήση της ως πρώτης ύλης για την παραγωγή ενέργειας.	15
γ. Επιχειρήσεις (εργαστήρια) εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής, δασικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας. Επίσης, επιχειρήσεις ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων.	17
δ. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές ανήκουν στους τομείς πληροφορικής, τουρισμού, έρευνας, καθώς και τεχνολογικής υποστήριξης βιοτεχνικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων.	17
ε. Επιχειρήσεις ανάπτυξης λογισμικού.	19
στ. Επιχειρήσεις (εργαστήρια) παροχής υπηρεσιών ποιότητας.	20
ζ. Μεταλλευτικές επιχειρήσεις.	20
η. Επιχειρήσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών. Επιχειρήσεις λατόμευσης μαρμάρων υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν εξοπλισμό κοπής και επεξεργασίας.	22
θ. Οι γεωργικές επιχειρήσεις θερμοκηπιακού τύπου, οι κτηνοτροφικές επιχειρήσεις εσταβλισμένου ή ημιεσταβλισμένου τύπου, οι επιχειρήσεις επεξεργασίας αναποφλοιώτου ρυζιού, οι γεωργικές επιχειρήσεις νέων καλλιεργιών (αντικατάσταση παλαιών), οι γεωργικές επιχειρήσεις βιολογικής γεωργίας και οι αλιευτικές επιχειρήσεις (υδατοκαλλιέργειες), σύγχρονης τεχνολογίας, όπως καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας.	24
ι. Αγροτικοί ή αγροτοβιομηχανικοί συνεταιρισμοί, καθώς και ομάδες παραγωγών ή ενώσεις ομάδων παραγωγών, οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιούν επενδύσεις σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων.	25
κ. Επιχειρήσεις που, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, τυποποιούν, συσκευάζουν ή και συντηρούν γεωργικά ή κτηνοτροφικά προϊόντα ή προϊόντα αλιείας και ιχθυοτροφίας.	25

- λ. Επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. ή νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή συνεταιρισμοί που πραγματοποιούν επενδύσεις για την ανέγερση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στο πλαίσιο του πολεοδομικού και χωροταξιακού σχεδιασμού, καθώς και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών και σφαγείων. Επίσης επενδύσεις των ως άνω φορέων για τη μετασκευή και διαμόρφωση παλαιών βιομηχανοστασίων και λοιπών εγκαταστάσεων ομοίως για χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών και σφαγείων. _____ 26
- μ. Επιχειρήσεις εκμετάλλευσης δημοσίας χρήσεως σταθμών αυτοκινήτων χωρητικότητας τουλάχιστον ογδόντα (80) θέσεων, μόνο για την ίδρυση των σταθμών αυτών. _____ 27
- ν. Επιχειρήσεις υγρών καυσίμων και υγραερίων, εφόσον πραγματοποιούν επενδύσεις για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή για την προμήθεια εξοπλισμού μεταφοράς υγρών καυσίμων και υγραερίων σε νησιά. _____ 27
- ξ. Επιχειρήσεις εκμετάλλευσης μέσων μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες από τον κεντρικό κορμό της χώρας περιοχές, που ορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορικής Ναυτιλίας. _____ 27
- ο. Κέντρα κοινής επιχειρηματικής δράσης που μπορούν να ιδρύνονται από τρεις (3) τουλάχιστον επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα που απασχολούν η καθεμία μέχρι 120 εργαζόμενους και από μία τουλάχιστον εμπορική επιχείρηση ή επιχείρηση του τομέα μεταφορών ή λοιπών υπηρεσιών. Στα κέντρα αυτά μπορούν να συμμετέχουν Α.Ε.Ι. ή ερευνητικά κέντρα. _____ 28
- π. Εταιρείες Διεθνούς Εμπορίου που ιδρύνονται ή λειτουργούν ως ανώνυμες εταιρείες υπό την προϋπόθεση ότι αποκλειστικός σκοπός τους είναι η διενέργεια οικονομικών-εμπορικών δραστηριοτήτων διεθνούς εμπορίου και το μετοχικό τους κεφάλαιο ανέρχεται στο ποσό των τριακοσίων (300) εκατ. δρχ. τουλάχιστον, ολοσχερώς καταβεβλημένο. ____ 29
- ρ. Εμπορικές επιχειρήσεις με αντικείμενο εργασιών την αγορά και πώληση υλικών αγαθών. _____ 30
- σ. Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης, όπως αυτά καθορίζονται με το άρθρο 10 του ν. 2072/1992 και επιχειρήσεις με αντικείμενο την παροχή στέγης αυτόνομης διαβίωσης, σε άτομα με ειδικές ανάγκες, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ίδιου νόμου. _____ 31
- τ. Τουριστικές επιχειρήσεις. _____ 31
- υ. Ιερές μονές για την ανέγερση και εκσυγχρονισμό ξενώνων ή για τη μετατροπή κτιρίων τους σε ξενώνες, καθώς και για την ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμό ή μετατροπή κτιρίων τους σε χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών. _____ 34
- φ. Τεχνικές εταιρείες μόνο για τον εκσυγχρονισμό τους, μέσω αντικατάστασης των μηχανημάτων τους και του λοιπού εξοπλισμού τους, πλην των μεταφορικών μέσων υλικών και προσωπικού. _____ 34
2. Επίσης υπάγονται στην ενίσχυση της επιχορήγησης του νόμου αυτού οι ακόλουθες επιχειρηματικές δραστηριότητες, που ασκούνται στην αλλοδαπή, από νομικά πρόσωπα, για τις επενδυτικές και λοιπές δαπάνες τους, όπως αυτές προσδιορίζονται για καθεμία δραστηριότητα: _____ 35
- α. Μεταποιητικές επιχειρήσεις όλων των κλάδων, μόνο για ίδρυση παραγωγικών μονάδων. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μπορεί να εξαιρούνται της ενίσχυσης ορισμένοι κλάδοι ή υποκλάδοι της μεταποίησης. _____ 35
- β. Οι γεωργικές επιχειρήσεις θερμοκηπιακού τύπου, οι κτηνοτροφικές επιχειρήσεις εσταβλισμένου ή ημισταβλισμένου τύπου και οι αλιευτικές επιχειρήσεις (υδατοκαλλιέργειες) σύγχρονης τεχνολογίας. 36
3. Δεν μπορούν να υπαχθούν στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου: _____ 36

4. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται για επενδύσεις δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών. Η εξαίρεση δεν αφορά τις θυγατρικές τους εταιρείες, καθώς και τις εταιρείες των Ο.Τ.Α. και της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. _____	38
5. Οι διατάξεις του παρόντος δεν έχουν εφαρμογή σε επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας του αστικού δικαίου ή της κοινοπραξίας. _____	38
6. Οι διατάξεις του παρόντος έχουν εφαρμογή μόνο για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.. _____	38
'Αρθρο 4 _____	39
Διαίρεση της Επικράτειας _____	39
Λοιπές περιοχές εφαρμογής των ενισχύσεων _____	39
'Αρθρο 5 _____	41
Καθορισμός παρεχόμενων ενισχύσεων _____	41
1. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 πιο κάτω, της παρ. 2 του άρθρου 6, καθώς και της περίπτωσης (στ) της παρ. 10 του άρθρου 6, οι ενισχύσεις που παρέχονται στους νέους φορείς, εναλλακτικά, είναι: _____	41
2. Ενισχύσεις που, με την επιφύλαξη της παρ. 3 πιο κάτω, παρέχονται στους παλαιούς φορείς: _____	42
3. Εξαιρέσεις από τους γενικούς κανόνες παροχής των ενισχύσεων των προηγούμενων παραγράφων 1 και 2. _____	42
'Αρθρο 6 _____	50
Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για τη χορήγηση των ενισχύσεων _____	50
Το κατά περίπτωση ελάχιστο ύψος καθορίζεται ως εξής: _____	50
2. Περιορισμός στο ποσό της παρεχόμενης επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης. _____	53
Οι νέες θέσεις απασχόλησης πρέπει να δημιουργούνται ως εξής: _____	53
3. Οι επιχειρηματικοί φορείς που εντάσσουν επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικά τους σχέδια στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, ύψους άνω των εξήντα εκατομμυρίων (60.000.000) δρχ., υποχρεούνται το αργότερο μέχρι την εκταμίευση της πρώτης δόσης της ενίσχυσης, να λειτουργούν με τη μορφή εταιρείας. Ιερές μονές για την πραγματοποίηση των επενδύσεων ή/και των προγραμμάτων τους σύμφωνα με την περίπτωση (υ) της παρ. 1 του άρθρου 3, δεν υποχρεούνται σε σύσταση εταιρείας ανεξαρτήτως του ύψους της επένδυσης ή/και του προγράμματος. _____	55
4. Ίδια συμμετοχή του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων. _____	55
5. Υποχρεωτική εγκατάσταση εντός ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α., λοιπές ΒΙ.ΠΕ., Β.Ε.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ., ΒΙ.ΠΑ. των ιδρύμενων βιομηχανικών μεταποιητικών μονάδων. _____	57
6. Αναμόρφωση ενισχυόμενου κόστους επένδυσης ή/και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικού σχεδίου που εντάσσεται στις ενισχύσεις επιχορήγησης και επιδότησης τόκων, καθώς και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης. _____	57
8. Έναρξη των επενδύσεων ή/και των προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού και επιχειρηματικών σχεδίων, που εντάσσονται στις ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης των τόκων, καθώς και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης. _____	58
9. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για το επενδυτικό δάνειο. _____	59
10. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι της επιδότησης τόκων. _____	60
11. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού. _____	61

12. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού μεταποιητικών επιχειρήσεων που αφορούν στην παραγωγή προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, καθώς και σε επενδύσεις ή προγράμματα επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, των εδαφίων (i) και (iii) αντίστοιχα της υποπερίπτωσης (1) της περίπτωσης (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5. _____ 61
13. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή προγράμματα μεταποιητικών επιχειρήσεων, που αφορούν στην παραγωγή των νέων προϊόντων του εδαφίου (i) της υποπερίπτωσης (1) της περίπτωσης (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5. _____ 62
14. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις, προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικά σχέδια, επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού του εδαφίου (iv) της υποπερίπτωσης (1) της περίπτωσης (ε) και της περίπτωσης (μ) της παρ. 3 του άρθρου 5. _____ 62
15. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού i) επιχειρήσεων ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων ii) επιχειρήσεων (εργαστηρίων) εφαρμοσμένης βιομηχανικής ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας του εδαφίου (ii) της υποπερίπτωσης (1) της περίπτωσης (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5, καθώς και σε επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού τέτοιων εργαστηρίων που γίνονται από τις υπαγόμενες επιχειρήσεις του εδαφίου (vii) της υποπερίπτωσης (2) της περίπτωσης (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5. __ 63
16. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων, στις επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού περιβαλλοντικού και ενεργειακού χαρακτήρα των εδαφίων (v) και (vi) της υποπερίπτωσης (1) της περίπτωσης (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5. _____ 63
17. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή της ενίσχυσης της επιχορήγησης, στις επενδύσεις μεταποιητικών επιχειρήσεων που αφορούν στην _____ 63
παραγωγή καινοτομικών προϊόντων, καθώς και στην εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία, της περίπτωσης (στ) της παρ. 3 του άρθρου 5. _____ 64
18. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού σε επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων, της περίπτωσης (α) της παρ. 3 του άρθρου 5. _____ 64
19. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, επισκευή, αποκατάσταση και μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3. _____ 65
20. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων ή τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (<M%-1>cam-rings), της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3. _____ 65
21. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού συνεδριακών κέντρων, χιονοδρομικών κέντρων, κέντρων θαλασσοθεραπείας, κέντρων τουρισμού υγείας, κέντρων προπονητικού-αθλητικού τουρισμού και εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών, της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3. _____ 65

22. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες) και γηπέδων γκολφ, της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3.	66
23. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, καθώς και μονάδων παροχής στέγης, αυτόνομης διαβίωσης σε άτομα με ειδικές ανάγκες, της περίπτωσης (σ) της παρ. 1 του άρθρου 3.	66
24. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή της ενίσχυσης της επιχορήγησης σε επενδύσεις ίδρυσης δημόσιας χρήσης σταθμών αυτοκινήτων της περίπτωσης (μ) της παρ. 1 του άρθρου 3.	66
25. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος σε επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας, ή επιχειρήσεων συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθρου 3. Επίσης προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων στις επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης των μεταλλευτικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, των περιπτώσεων (ζ) και (η) της παρ. 1 του άρθρου 3.	67
26. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος σε επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που αφορούν σε μετεγκατάσταση μεταποιητικών ή γεωργικών κτηνοτροφικών ή αλιευτικών επιχειρήσεων των περιπτώσεων (α) και (θ) της παρ. 1 του άρθρου 3 αντίστοιχα.	67
27. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής σε επένδυση ή/και πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού.	68
28. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή της ενίσχυσης της επιχορήγησης στα επιχειρηματικά σχέδια των μεταποιητικών βιομηχανικών επιχειρήσεων, των μεταλλευτικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α), της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ) της παρ. 1 του άρθρου 3.	69
29. Στην απόφαση υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, καθώς και όλοι οι γενικοί και ειδικοί όροι που κρίνονται απαραίτητοι από την αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή.	69
30. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για τις επενδύσεις στην αλλοδαπή.	70
31. Υποχρέωση υποβολής εξαμηνιαίων δελτίων προόδου.	70
32. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ορίζονται οι αναγκαίοι όροι ή προϋποθέσεις ή περιορισμοί ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος νόμου στην παροχή ενισχύσεων, που επιβάλλονται κάθε φορά από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την παροχή εθνικών ενισχύσεων σε συγκεκριμένους τομείς ή κατηγορίες επενδύσεων.	70
Άρθρο 7	71
Κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς των ενισχύσεων της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης	71
Άρθρο 8	75
Αρμοδιότητες και διαδικασίες εφαρμογής των ενισχύσεων	75
4. Κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής προσκομίζεται στην αρμόδια υπηρεσία αποδεικτικό καταβολής χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Οικονομικών. Για τον καθορισμό του ποσού αυτού λαμβάνεται υπόψη το συνολικό κόστος της υποβαλλόμενης για έγκριση επένδυσης ή/και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικού σχεδίου.	77

19. Γνωμοδοτικές Επιτροπές.	85
(α) Γνωμοδοτικές Επιτροπές Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας:	85
(β) Γνωμοδοτικές Επιτροπές Γ.Γ. Βιομηχανίας Υπουργείου Ανάπτυξης:	86
(γ) Γνωμοδοτική Επιτροπή Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ.:	87
(δ) Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές:	87
(ε) Οι καθοριζόμενες πιο πάνω γνωμοδοτικές επιτροπές γνωμοδοτούν επίσης για αιτήματα τροποποίησης αποφάσεων υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφή ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί και αφορούν σε επενδύσεις ή και προγράμματα ή επιχειρηματικά σχέδια για την υπαγωγή των οποίων γνωμοδοτήσαν κατά περίπτωση.	87
(στ) Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Ε.Τ. του Υπουργείου Ανάπτυξης.	88
21. Όργανα Ελέγχου.	89
23. Έλεγχος τιμών	92
24. Διαδικασίες και αρμοδιότητες για την ένταξη επενδύσεων στο καθεστώς ενισχύσεων της φορολογικής απαλλαγής ή/και επιδότησης τόκων, καθώς και για την ένταξη προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης στο καθεστώς ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής.	93
Άρθρο 9	95
Περί καταβολής των ενισχύσεων	95
5. Καταβολή της επιχορήγησης για τις επενδύσεις	95
β. Η επιχορήγηση καταβάλλεται σε τρεις (3) φάσεις ως εξής:	96
Άρθρο 10	99
Ειδικά καθεστάτα	99
1. Ειδικά καθεστάτα ενίσχυσης	99
2. Επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης	99
Άρθρο 11	102
Υποχρεώσεις ενισχυόμενων επιχειρήσεωνΚυρώσεις	102
Άρθρο 12	108
Άρθρο 13	109
Θέματα φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις	109
Άρθρο 14	115
Μεταβατικές διατάξεις	115
2. Διατήρηση ισχύος κανονιστικών αποφάσεων	115
Άρθρο 15	122
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΑΚΟΔ 1991 - ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ	122
Άρθρο 16	123
Άρθρο 17	124
Άρθρο 18	125
Συναλλαγματική ισοτιμία διαμόρφωσης φορολογητέας αξίας	125
Άρθρο 19	126
Άρθρο 20	127

Άρθρο 1

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η ανάπτυξη των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ελλάδα και μέσω αυτών:

- Η συμβολή στην επίτευξη των στόχων της περιφερειακής ανάπτυξης.
- Η αύξηση των θέσεων απασχόλησης.
- Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.
- Η αναδιάρθρωση τομέων και κλάδων της παραγωγής.
- Η αξιοποίηση επιχειρηματικών ευκαιριών στον ελληνικό και τον ευρύτερο διεθνή χώρο.
- Η συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας.

Είδη παρεχόμενων ενισχύσεων

Για την πραγματοποίηση των υπαγόμενων στις διατάξεις του παρόντος νόμου επενδύσεων, προγραμμάτων και επιχειρηματικών σχεδίων, παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

(α) Επιχορήγηση που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή του επιχειρηματικού σχεδίου.

(β) Επιδότηση των τόκων που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων τόκων των μεσομακροπρόθεσμων δανείων τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας, που λαμβάνονται για την υλοποίηση της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης.

(γ) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση της χρήσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

(δ) Φορολογική απαλλαγή ύψους μέχρι ενός ποσοστού ή του συνόλου της αξίας της πραγματοποιούμενης και ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμόμενων κερδών της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση της επένδυσης ή του προγράμματος, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

(ε) Ειδικά κίνητρα, πέραν των ανωτέρω, για ιδιαίζόντως σημαντικές βιομηχανικές, μεταλλευτικές και τουριστικές επενδύσεις, ύψους άνω των είκοσι πέντε (25) δισ. δρχ., που προέβλεπαν οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3, και 4 του άρθρου 3 και της παρ. 6 του άρθρου 4 του καταργηθέντος νόμου 4171/1961 "Περί λήψεως γενικών μέτρων για την υποβοήθηση των αναπτύξεων της οικονομίας της χώρας" (ΦΕΚ 93 Α'/1961).

Άρθρο 2

Διάκριση των επενδυτικών φορέων καθορισμός του είδους ενίσχυσής τους

1. Για την εφαρμογή των ενισχύσεων του νόμου αυτού, οι φορείς (εταιρείες ή ατομικοί επιχειρηματίες) της επενδυτικής δραστηριότητας του άρθρου 3 διακρίνονται σε νέους και παλαιούς.

Νέοι: είναι νεοϊδρυόμενες εταιρικές ή ατομικές επιχειρήσεις, καθώς και εκείνες που υποβάλλουν αίτηση για εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος πριν παρέλθει πενταετία από τη σύστασή τους ή την έναρξη επιτηδεύματος προκειμένου για ατομικές επιχειρήσεις. Εταιρείες που προήλθαν από μετατροπή άλλης εταιρείας ή ατομικής επιχείρησης ή από συγχώνευση εταιρειών ή και ατομικών επιχειρήσεων ή εκείνες που απορρόφησαν άλλη εταιρεία ή ατομική επιχείρηση ή κλάδο άλλης, καθώς και εκείνες που απορροφήθηκαν από άλλη εταιρεία, δεν νοούνται ως νέοι φορείς, εφόσον μία από τις πιο πάνω εταιρείες ή ατομικές επιχειρήσεις πριν από τη μετατροπή, τη συγχώνευση ή την απορρόφηση αποτελεί παλαιό φορέα.

Παλαιοί: είναι εκείνοι που υποβάλλουν αίτηση για εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος, μετά την άρροδο πενταετίας από τη σύστασή τους ή την έναρξη επιτηδεύματος προκειμένου για ατομικές επιχειρήσεις.

2.α. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των νέων φορέων, παρέχονται όλα τα είδη ενισχύσεων, εναλλακτικά ως εξής:

i. Επιχορήγηση και επιδότηση τόκων ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

ii. Φορολογική απαλλαγή και επιδότηση τόκων.

β. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού των παλαιών φορέων, παρέχονται μόνο οι ενισχύσεις της φορολογικής απαλλαγής και της επιδότησης των τόκων.

3. Τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο 2 δεν έχουν εφαρμογή προκειμένου:

i. Για τα επιχειρηματικά σχέδια των παλαιών φορέων: των υποπεριπτώσεων (xv) και (xvi) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, της υποπερίπτωσης (v), της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, καθώς και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ) της παρ. 1 του ίδιου επίσης άρθρου, για τα οποία παρέχεται μόνο επιχορήγηση. Για τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παρ. 2 του άρθρου 10, για τα οποία είναι δυνατόν να παρέχονται όλα τα είδη ενισχύσεων του παρόντος, καθώς και άλλα είδη ενισχύσεων που μπορεί να καθοριστούν με την κοινή υπουργική απόφαση της ίδιας ως άνω παραγράφου, πλην της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής και κάθε άλλης ενίσχυσης φορολογικού χαρακτήρα, εφόσον υποβάλλονται από παλαιούς φορείς.

ii. Για τις ιδιαζόντως σημαντικές για την εθνική οικονομία επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, τόσο των νέων όσο και των

παλαιών φορέων, ύψους άνω των είκοσι πέντε (25) δισ. δρχ. του άρθρου 10, για τις οποίες μπορεί να παρέχονται εναλλακτικά όλα τα είδη των ενισχύσεων σε συνδυασμό με τις παραγράφους 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 3 και της παρ. 6 του άρθρου 4 του ν. 4171/1961.

iii. Για επενδύσεις εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων και τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) που γίνονται από παλαιούς φορείς, για τις οποίες μπορεί να παρέχονται εναλλακτικά όλα τα είδη ενισχύσεων.

iv. Για επενδύσεις ίδρυσης δημοσίας χρήσεως σταθμών αυτοκινήτων που γίνονται είτε από νέους είτε από παλαιούς φορείς, για τις οποίες παρέχεται μόνο επιχορήγηση ανά δημιουργούμενη νόμιμη θέση στάθμευσης.

v. Για τις κατηγορίες δαπανών επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi), των επιχειρήσεων της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, που γίνονται είτε από νέους είτε από παλαιούς φορείς, για τις οποίες παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης.

vi. Για τα θεσπιζόμενα ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης της παρ. 1 του άρθρου 10, για τα οποία οι τυχόν παρεκκλίσεις από τους γενικούς κανόνες της προηγούμενης παραγράφου 2 θα καθορίζονται με το προεδρικό διάταγμα θέσπισής τους.

vii. Για τις επενδύσεις επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. ή νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή συνεταιρισμών της περίπτωσης (ι) και (λ) της παρ. 1 του άρθρου 3, που γίνονται από παλαιούς φορείς, για τις οποίες μπορεί να παρέχονται εναλλακτικά όλα τα είδη ενισχύσεων.

viii. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού της περίπτωσης (υ) της παρ. 1 του άρθρου 3 παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού.

ix. Για τις επενδύσεις τεχνικών εταιρειών της περίπτωσης (φ) της παρ.1 του άρθρου 3 παρέχεται μόνο ενίσχυση της επιχορήγησης.

Άρθρο 3

Υπαγόμενες επιχειρηματικές δραστηριότητες ενισχυόμενες δαπάνες

1. Στο καθεστώς των ενισχύσεων του νόμου αυτού υπάγονται οι ακόλουθες κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για τις επενδυτικές και λοιπές δαπάνες τους, όπως αυτές προσδιορίζονται για καθεμία κατηγορία δραστηριότητας:

α. Οι μεταποιητικές επιχειρήσεις που ασκούν τις δραστηριότητες οι οποίες περιλαμβάνονται στο άρθρο 15 του παρόντος νόμου.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

i. Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός βιομηχανοστασίων, κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

ii. Η κατασκευή νέων αποθηκευτικών ή ψυκτικών χώρων, χώρων ξήρανσης και συντήρησης προϊόντων.

iii. Η αγορά αποπερατωθεισών ή ημιτελών βιομηχανικών ή βιοτεχνικών κτιριακών εγκαταστάσεων που παραμένουν σε αδράνεια και δεν χρησιμοποιούνται τουλάχιστον για δύο (2) έτη πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

iv. Η αγορά βιοτεχνικών χώρων σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των βιομηχανικών περιοχών (ΒΙ.ΠΕ., Β.Ε.ΠΕ. και ΒΙΟ.ΠΑ.) και των τεχνολόγων ή τεχνολογικών πάρκων.

v. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

vi. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.

vii. Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας, σύγχρονων μεθόδων και βιομηχανικών σχεδίων των παραγόμενων προϊόντων.

viii. Οι δαπάνες για αποσυναρμολόγηση, μεταφορά και επανασυναρμολόγηση του υφιστάμενου εξοπλισμού, προκειμένου για επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται για περιβαλλοντικούς λόγους, εφόσον μετεγκαθίστανται σε ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α., λοιπές ΒΙ.ΠΕ., Β.Ε.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ. και ΒΙ.ΠΑ..

ix. Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του ευρύτερου εργοστασιακού χώρου. Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων μαζικής μεταφοράς προσωπικού. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων για τη διακίνηση υλικών και προϊόντων.

x. Η αγορά καινούργιων αυτοκινήτων-ψυγείων.

xi. Η κατασκευή νέων εργατικών κατοικιών, βρεφονηπιακών σταθμών, κτιρίων ή εγκαταστάσεων, καθώς και η αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, προοριζομένων για τη στέγαση, την αναψυχή ή τη συνεστίαση των εργαζομένων της επιχείρησης, καθώς και αίθουσες κατάρτισης προσωπικού, εφόσον αυτά γίνονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.

xii. Οι δαπάνες επενδύσεων προστασίας του περιβάλλοντος, περιορισμού της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης του ύδατος.

xiii. Οι δαπάνες επενδύσεων για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Επίσης οι δαπάνες επενδύσεων για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας.

xiv. Οι δαπάνες για ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή ενεργειακής ή μεταλλευτικής έρευνας.

xv. Οι δαπάνες υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς (2-5 ετών) επιχειρηματικού σχεδίου παλαιών φορέων βιομηχανικών επιχειρήσεων, ελάχιστου συνολικού κόστους ενός (1) δις. δρχ., που περιλαμβάνει τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, καθώς και τις αναγκαίες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας τους στην διεθνή αγορά. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται πρόσθετες κατηγορίες ενισχυόμενων δαπανών, όπως λειτουργικές δαπάνες, δαπάνες κατάρτισης προσωπικού και άλλες.

xvi. Οι δαπάνες υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς (2-3 ετών) επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης βιομηχανικών επιχειρήσεων παλαιών φορέων που βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή πορεία, που περιλαμβάνει τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό, την εξυγίανση και την ανάπτυξή τους, καθώς και τις αναγκαίες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ορίζονται λεπτομερέστερα οι κατά τα

ανωτέρω κατηγορίες ενισχυόμενων δαπανών του επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης.

xvii. Οι δαπάνες μελετών, αγορές καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού, εγκατάστασης και λειτουργίας των αναγκαίων υποδομών και διαδικασιών, καθώς και τα έξοδα πιστοποίησης των προϊόντων και των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας, σύμφωνα με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά πρότυπα από οργανισμούς διαπιστευμένους από τον αρμόδιο εθνικό φορέα.

xviii. Οι δαπάνες μετατροπής μεταποιητικών βιομηχανικών μονάδων ώστε να γίνουν πιο ευέλικτες.

xix. Οι δαπάνες εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία.

xx. Οι δαπάνες επενδύσεων παραγωγής καινοτομικών προϊόντων και οι δαπάνες εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία, οι δαπάνες κατασκευής του πρωτότυπου εφεύρεσης που παρουσιάζει δυνατότητες παραγωγικής εκμετάλλευσης και έχει κατατεθεί και έχει λάβει θετική έκθεση έρευνας από τον O.B.I., τα τέλη που καταβάλλονται για τη διεθνή κατοχύρωση της εφεύρεσης από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα τέλη για την ετήσια ανανέωση της διεθνούς κατοχύρωσης της εφεύρεσης για μια πενταετία, εφόσον έχει αρχίσει να πραγματοποιείται επένδυση για τη βιομηχανική εκμετάλλευσή της, ύψους τουλάχιστον δεκαπλάσιου εκείνου των τελών.

xxi. Οι δαπάνες για ίδρυση ή επέκταση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την οικολογική αποσυναρμολόγηση προϊόντων συσκευασίας και λοιπών προϊόντων που έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα, για παραγωγή πρώτων υλών και λοιπών υλικών από αυτά.

xxii. Οι δαπάνες επενδύσεων που αφορούν στη μείωση του κόστους παραγωγής και διάθεσης, όπως αυτές θα καθοριστούν με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, μεταποιητικών επιχειρήσεων που προκύπτουν από τη συνένωση τριών (3) τουλάχιστον Μικρομεσαίων Μεταποιητικών Επιχειρήσεων (Μ.Μ.Ε.), που η καθεμία απασχολεί κατά μέσον όρο την τελευταία τριετία μέχρι 120 εργαζόμενους.

β. Επιχειρήσεις που παράγουν ενέργεια, σε μορφή θερμού νερού, ατμού ή παράγουν στερεά καύσιμα από βιομάζα, επιχειρήσεις συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας ή επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας και ειδικότερα την αιολική, την ηλιακή, την υδροηλεκτρική, τη γεωθερμική και τη βιομάζα. Επιχειρήσεις παραγωγής βιομάζας από φυτά, με σκοπό τη χρήση της ως πρώτης ύλης για την παραγωγή ενέργειας.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

- (i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός βιομηχανοστασίων, κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.
- (ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.
- (iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.
- (iv) Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και σύγχρονων μεθόδων.
- (v) Οι δαπάνες για ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό εργαστηρίων εφαρμοσμένης ενεργειακής έρευνας.
- (vi) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων, εντός του ευρύτερου εργοστασιακού χώρου. Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων μαζικής μεταφοράς προσωπικού. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων για τη διακίνηση υλικών και προϊόντων.
- (vii) Η κατασκευή νέων εργατικών κατοικιών, βρεφονηπιακών σταθμών, κτιρίων ή εγκαταστάσεων, καθώς και η αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, για τη στέγαση, την αναψυχή ή τη συνεστίαση των εργαζομένων της επιχείρησης, εφόσον αυτά γίνονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.
- (viii) Οι δαπάνες επενδύσεων προστασίας του περιβάλλοντος, περιορισμού της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης του ύδατος.
- (ix) Οι δαπάνες κατασκευής του βασικού δικτύου μεταφοράς του θερμού νερού ή ατμού μέχρι τον καταναλωτή, προκειμένου μόνο για τις επιχειρήσεις παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού.
- (x) Οι δαπάνες επενδύσεων για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Επίσης οι δαπάνες επενδύσεων για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης - λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας.

γ. Επιχειρήσεις (εργαστήρια) εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής, δασικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας. Επίσης, επιχειρήσεις ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά χώρων στέγασής τους, σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των ΒΙ.ΠΕ., Β.Ε.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ., τεχνοπόλεων ή τεχνολογικών πάρκων.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iv) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.

(v) Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και σύγχρονων μεθόδων.

(vi) Η αγορά εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων διακίνησης υλικών.

δ. Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές ανήκουν στους τομείς πληροφορικής, τουρισμού, έρευνας, καθώς και τεχνολογικής υποστήριξης βιοτεχνικών και βιομηχανικών δραστηριοτήτων.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.

(iv) Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και σύγχρονων μεθόδων.

(v) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων μαζικής μεταφοράς προσωπικού.

ε. Επιχειρήσεις ανάπτυξης λογισμικού.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης ορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις αυτές (όπως αποκλειστικότητα αντικειμένου, ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός επιστημονικού προσωπικού, ελάχιστος απαιτούμενος εξοπλισμός), καθώς και στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν την οικονομοτεχνική μελέτη (όπως συμβάσεις και συνεργασίες, τυχόν ήδη πραγματοποιηθείσες εργασίες) που υποβάλλουν για την υπαγωγή των επενδύσεων, προγραμμάτων ή επιχειρηματικών σχεδίων τους, στις διατάξεις του παρόντος.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά ηλεκτρονικών υπολογιστών, η αγορά του αναγκαίου λογισμικού και οι δαπάνες περαιτέρω ανάπτυξής του, κόστους μέχρι 60% του συνολικού κόστους της επένδυσης.

(iv) Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή και ανάπτυξη σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και σύγχρονων μεθόδων, το κόστος του οποίου δεν μπορεί να υπερβεί το 20% του συνολικού κόστους της επένδυσης.

(v) Οι δαπάνες υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς (2-5 ετών) επιχειρηματικού σχεδίου παλαιών φορέων επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού, ελάχιστου συνολικού κόστους 500 εκατομμυρίων δρχ., που περιλαμβάνει τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, καθώς και ενδεχομένως τις αναγκαίες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικής τους θέσης στη διεθνή αγορά.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθορίζονται οι πρόσθετες, πέραν των οριζόμενων στην παρούσα περίπτωση (ε), κατηγορίες ενισχυόμενων δαπανών του επιχειρηματικού σχεδίου.

στ. Επιχειρήσεις (εργαστήρια) παροχής υπηρεσιών ποιότητας.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

- (i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.
- (ii) Η αγορά χώρων στέγασής τους σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των ΒΙ.ΠΕ., Β.Ε.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ., τεχνοπόλεων και τεχνολογικών πάρκων.
- (iii) Η αγορά και η εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού.
- (iv) Η αγορά και η εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.
- (v) Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και σύγχρονων μεθόδων.

ζ. Μεταλλευτικές επιχειρήσεις.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

- (i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.
- (ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.
- (iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.
- (iv) Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και σύγχρονων μεθόδων.
- (v) Η ίδρυση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός εργαστηρίων εφαρμοσμένης μεταλλευτικής έρευνας.

(vi) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του ευρύτερου χώρου του εργοταξίου, καθώς και μαζικής μεταφοράς προσωπικού. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων για τη διακίνηση υλικών και προϊόντων.

(vii) Οι δαπάνες επενδύσεων για προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας και για ανακύκλιση του ύδατος.

(viii) Οι δαπάνες κύριων προπαρασκευαστικών εργασιών της εκμετάλλευσης, που αφορούν σε δρόμους, στοές, φρέατα και κεκλιμένα προσπέλασης και περιχάραξης.

(ix) Κατασκευή νέων εργατικών κατοικιών, βρεφονηπιακών σταθμών, κτιρίων ή εγκαταστάσεων, καθώς και η αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού για τη στέγαση, την αναψυχή ή τη συνεστίαση των εργαζομένων της επιχείρησης, εφόσον αυτά γίνονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.

(x) Οι δαπάνες εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία.

(xi) Οι δαπάνες επενδύσεων για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Επίσης οι δαπάνες επενδύσεων για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης-λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας.

(xii) Οι δαπάνες υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς (2-5 ετών) επιχειρηματικού σχεδίου παλαιών φορέων μεταλλευτικών επιχειρήσεων, ελάχιστου συνολικού κόστους ενός (1) δις. δρχ., που περιλαμβάνει τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικής τους θέσης στη διεθνή αγορά. Στις δαπάνες αυτές μπορεί να περιληφθούν και οι δαπάνες για την κατάρτιση των εργαζομένων.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται λεπτομερέστερα οι κατηγορίες των κατά τα ανωτέρω ενισχυόμενων δαπανών του επιχειρηματικού σχεδίου.

η. Επιχειρήσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών. Επιχειρήσεις λατόμευσης μαρμάρων υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν εξοπλισμό κοπής και επεξεργασίας.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

- (i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.
- (ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.
- (iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.
- (iv) Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και σύγχρονων μεθόδων.
- (v) Η ίδρυση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός εργαστηρίων εφαρμοσμένης έρευνας.
- (vi) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του ευρύτερου χώρου του εργοταξίου, καθώς και μαζικής μεταφοράς προσωπικού. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων για τη διακίνηση υλικών και προϊόντων.
- (vii) Οι δαπάνες επενδύσεων για προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας και ανακύκλωσης του ύδατος.
- (viii) Οι δαπάνες κύριων προπαρασκευαστικών εργασιών της εκμετάλλευσης που αφορούν σε δρόμους, στοές, φρέατα και κεκλιμένα προσπέλασης.
- (ix) Οι δαπάνες επενδύσεων για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Επίσης οι δαπάνες επενδύσεων για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης-λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας.
- (x) Η κατασκευή νέων εργατικών κατοικιών, βρεφονηπιακών σταθμών, κτιρίων ή εγκαταστάσεων, καθώς και η αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, για τη στέγαση, την αναψυχή ή τη συνεστίαση των εργαζομένων της επιχείρησης, εφόσον αυτά γίνονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.
- (xi) Οι δαπάνες εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία.

θ. Οι γεωργικές επιχειρήσεις θερμοκηπιακού τύπου, οι κτηνοτροφικές επιχειρήσεις εσταβλισμένου ή ημισταβλισμένου τύπου, οι επιχειρήσεις επεξεργασίας αναποφλοίωτου ρυζιού, οι γεωργικές επιχειρήσεις νέων καλλιεργιών (αντικατάσταση παλαιών), οι γεωργικές επιχειρήσεις βιολογικής γεωργίας και οι αλιευτικές επιχειρήσεις (υδατοκαλλιέργειες), σύγχρονης τεχνολογίας, όπως καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Γεωργίας.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.

(iv) Οι δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας και σύγχρονων μεθόδων.

(v) Η ίδρυση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός εργαστηρίων εφαρμοσμένης έρευνας.

(vi) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του ευρύτερου χώρου της μονάδας και μαζικής μεταφοράς προσωπικού, καθώς και η αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων διακίνησης υλικών και προϊόντων.

(vii) Η αγορά του αναπαραγωγικού πολλαπλασιαστικού υλικού που είναι απαραίτητο για την έναρξη παραγωγικής λειτουργίας στις περιπτώσεις ίδρυσης ή επέκτασης μονάδων.

(viii) Οι δαπάνες επενδύσεων για προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης του ύδατος.

(ix) Οι δαπάνες επενδύσεων για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Επίσης οι δαπάνες επενδύσεων για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση αφορά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης - λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας. Οι δαπάνες επενδύσεων για την παραγωγή στερεών καυσίμων από βιομάζα.

(x) Οι δαπάνες για αποσυναρμολόγηση, μεταφορά και επανασυναρμολόγηση του υφιστάμενου εξοπλισμού, προκειμένου για επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται υποχρεωτικά για λόγους περιβαλλοντικούς.

ι. Αγροτικοί ή αγροτοβιομηχανικοί συνεταιρισμοί, καθώς και ομάδες παραγωγών ή ενώσεις ομάδων παραγωγών, οι οποίες έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιούν επενδύσεις σε μηχανικά μέσα σποράς, καλλιέργειας και συγκομιδής αγροτικών προϊόντων.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(ii) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης προϊόντων.

κ. Επιχειρήσεις που, για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, τυποποιούν, συσκευάζουν ή και συντηρούν γεωργικά ή κτηνοτροφικά προϊόντα ή προϊόντα αλιείας και ιχθυοτροφίας.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Οι δαπάνες για κατασκευή, επέκταση ή εκσυγχρονισμό κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.

(iv) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης προϊόντων εντός του ευρύτερου εργοστασιακού, καθώς και η αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων διακίνησης υλικών.

(v) Οι δαπάνες επενδύσεων για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα,

επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Επίσης οι δαπάνες επενδύσεων για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης - λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας.

λ. Επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. ή νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή συνεταιρισμοί που πραγματοποιούν επενδύσεις για την ανέγερση και εκμετάλλευση βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες που καθορίζονται στο πλαίσιο του πολεοδομικού και χωροταξιακού σχεδιασμού, καθώς και χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών και σφαγείων. Επίσης επενδύσεις των ως άνω φορέων για τη μετασκευή και διαμόρφωση παλαιών βιομηχανοστασίων και λοιπών εγκαταστάσεων ομοίως για χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών και σφαγείων.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Οι δαπάνες για κατασκευή ή επέκταση κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

Επίσης οι δαπάνες για μετασκευή και διαμόρφωση παλαιών βιομηχανοστασίων και λοιπών εγκαταστάσεων.

(ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση νέων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης λογισμικού.

(iv) Οι δαπάνες επενδύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, για τον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας και για την ανακύκλωση του ύδατος.

(v) Οι δαπάνες επενδύσεων για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Επίσης οι δαπάνες επενδύσεων για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης - λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας.

μ. Επιχειρήσεις εκμετάλλευσης δημοσίας χρήσεως σταθμών αυτοκινήτων χωρητικότητας τουλάχιστον ογδόντα (80) θέσεων, μόνο για την ίδρυση των σταθμών αυτών.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά και η εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά και η εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού.

ν. Επιχειρήσεις υγρών καυσίμων και υγραερίων, εφόσον πραγματοποιούν επενδύσεις για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή για την προμήθεια εξοπλισμού μεταφοράς υγρών καυσίμων και υγραερίων σε νησιά.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Οι δαπάνες δημιουργίας εγκαταστάσεων αποθήκευσης σε νησιά.

(ii) Η αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και μέσων μεταφοράς στα νησιά υγρών καυσίμων και υγραερίων.

(iii) Η αγορά και η εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού.

(iv) Οι δαπάνες επενδύσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, για τον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας.

ξ. Επιχειρήσεις εκμετάλλευσης μέσων μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες από τον κεντρικό κορμό της χώρας περιοχές, που ορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορικής Ναυτιλίας.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η αγορά και η εγκατάσταση εξοπλισμού μεταφορικών μέσων πλην του εξοπλισμού που προορίζεται για την υποδομή και την κίνησή τους, εφόσον είναι απαραίτητα για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων στις ανωτέρω περιοχές.

(ii) Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης των ως άνω καινούργιων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

ο. Κέντρα κοινής επιχειρηματικής δράσης που μπορούν να ιδρύνονται από τρεις (3) τουλάχιστον επιχειρήσεις του μεταποιητικού τομέα που απασχολούν η καθεμία μέχρι 120 εργαζόμενους και από μία τουλάχιστον εμπορική επιχείρηση ή επιχείρηση του τομέα μεταφορών ή λοιπών υπηρεσιών. Στα κέντρα αυτά μπορούν να συμμετέχουν Α.Ε.Ι. ή ερευνητικά κέντρα.

Σκοπός των κέντρων αυτών, που μπορούν να λειτουργούν και με τη μορφή εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, είναι η παροχή προς τους συμμετέχοντες επιχειρηματικούς φορείς όλων των δυνατών υπηρεσιών επιχειρηματικής υποστήριξης, όπως είναι η δημιουργία τράπεζας πληροφοριών, η εκπόνηση μελετών οργάνωσης, μάρκετινγκ και διεύθυνσης της αγοράς για τα προϊόντα των συμμετεχόντων φορέων, ο συντονισμός ενεργειών για κοινές προμήθειες υλικών, για συμμετοχή σε κρατικές προμήθειες, καθώς και εξασφάλιση πιστοποιητικών ποιότητας. Επίσης, η ανάληψη συλλογικής επιχειρηματικής δράσης για πραγματοποίηση κοινών εκθέσεων προϊόντων, κοινών προμηθειών υλικών, κοινής συμμετοχής σε κρατικές προμήθειες και δημιουργία δικτύων διανομής στο εσωτερικό ή το εξωτερικό για πρόσβαση σε νέες αγορές.

Ενισχυόμενες δαπάνες στο εσωτερικό ή το εξωτερικό (εκτός κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης):

(i) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(ii) Οι δαπάνες για την κατασκευή ή αγορά των κτιριακών εγκαταστάσεων που είναι αναγκαίες:

- για τη λειτουργία τους,

- για τη δημιουργία μόνιμων εκθεσιακών τους χώρων και

- για τη δημιουργία των αποθηκευτικών ή και ψυκτικών χώρων που απαιτούνται για την προώθηση των προϊόντων των συνασπιζόμενων επιχειρήσεων.

(iii) Οι δαπάνες διαμόρφωσης-διευθέτησης των αγοραζόμενων ή ενοικιαζόμενων κτιριακών εγκαταστάσεων της προηγούμενης υποπεριπτώσεως (ii).

(iv) Η αγορά των αναγκαίων επίπλων και σκευών των γραφείων, των εκθεσιακών, αποθηκευτικών ή και ψυκτικών χώρων τους.

(v) Η αγορά και εγκατάσταση του αναγκαίου τεχνικού και λοιπού εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων για την εξυπηρέτηση των σκοπών τους (H/Y, fax, φωτοτυπικά, telex, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός διακίνησης προϊόντων κ.λπ.).

(vi) Η αγορά και εγκατάσταση του αναγκαίου, για το σύνολο των δραστηριοτήτων-σκοπών των κέντρων κοινής επιχειρηματικής δράσης, λογισμικού, περιλαμβανομένων και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού κατά το στάδιο εγκατάστασής του.

(vii) Η αγορά των αναγκαίων φορτηγών αυτοκινήτων για τη διανομή προϊόντων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στα κέντρα κοινής επιχειρηματικής δράσης.

(viii) Οι δαπάνες εκπόνησης μελετών οργάνωσης της κοινής επιχειρηματικής δράσης, καθώς και των αρχικών μελετών μάρκετινγκ για τη διείσδυση και διεύρυνση των μεριδίων αγοράς για τα προϊόντα των συνασπιζόμενων φορέων. Οι επιλέξιμες για ενίσχυση δαπάνες εκπόνησης μελετών δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 10% του συνολικού κόστους επένδυσης του Επιχειρηματικού Κέντρου.

(ix) Η δαπάνη εκπόνησης της οικονομοτεχνικής μελέτης για την υπαγωγή της επένδυσης ίδρυσης του κέντρου κοινής επιχειρηματικής δράσης στις ενισχύσεις του παρόντος.

π. Εταιρείες Διεθνούς Εμπορίου που ιδρύονται ή λειτουργούν ως ανώνυμες εταιρείες υπό την προϋπόθεση ότι αποκλειστικός σκοπός τους είναι η διενέργεια οικονομικών-εμπορικών δραστηριοτήτων διεθνούς εμπορίου και το μετοχικό τους κεφάλαιο ανέρχεται στο ποσό των τριακοσίων (300) εκατ. δρχ. τουλάχιστον, ολοσχερώς καταβεβλημένο.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται οι λεπτομέρειες πλήρωσης των ως άνω προϋποθέσεων, καθώς και οι λοιπές λεπτομέρειες για την υπαγωγή επενδύσεων των εταιρειών αυτών στα κίνητρα του παρόντος νόμου, ιδίως όσον αφορά το σκοπό τους, τον αριθμό και το είδος μετόχων κ.ά..

Ενισχυόμενες δαπάνες στο εσωτερικό και εξωτερικό (εκτός κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης):

(i) Οι δαπάνες για την κατασκευή, την αγορά ή και τη μετατροπή κτιριακών εγκαταστάσεων που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία τους, καθώς και για να

χρησιμοποιηθούν ως αποθηκευτικοί, ψυκτικοί χώροι, χώροι ξήρασης, συντήρησης, τυποποίησης και συσκευασίας προϊόντων ή ως χώροι διανομής σε ευρύτερες περιφέρειες, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Δαπάνες για αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων για τους χώρους του προηγούμενου εδαφίου (i). Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού ποιοτικού ελέγχου, ηλεκτρονικών υπολογιστών και του αναγκαίου λογισμικού, περιλαμβανομένων και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού κατά το στάδιο εγκατάστασής του.

(iv) Η αγορά και εγκατάσταση του αναγκαίου τεχνικού και λοιπού εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων για την εξυπηρέτηση των σκοπών τους (fax, φωτοτυπικά, telex, εγκαταστάσεις και εξοπλισμοί διακίνησης προϊόντων κ.λπ.).

(v) Οι δαπάνες επενδύσεων για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Επίσης οι δαπάνες επενδύσεων για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης - λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας.

(vi) Η αγορά καινούργιων ή μεταχειρισμένων φορτηγών αυτοκινήτων ή αυτοκινήτων ψυγείων. Στην περίπτωση αγοράς μεταχειρισμένων, η ηλικία τους δεν μπορεί να υπερβαίνει την πενταετία, οι δε παρεχόμενες ενισχύσεις, υπολογίζονται επί κόστους ύψους 4.000.000 δρχ. ανά αυτοκίνητο, είτε αυτό αφορά στο συνολικό κόστος αγοράς του αυτοκινήτου είτε σε τμήμα του.

ρ. Εμπορικές επιχειρήσεις με αντικείμενο εργασιών την αγορά και πώληση υλικών αγαθών.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Οι δαπάνες αγοράς συστημάτων μηχανοργάνωσης, περιλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού κατά το στάδιο εγκατάστασής του.

(ii) Οι δαπάνες κατασκευής αποθηκών και ψυκτικών θαλάμων, καθώς και οι δαπάνες αγοράς εξοπλισμού αποθηκών, οργάνων και εξοπλισμού ποιοτικού ελέγχου, που πραγματοποιούνται από πέντε τουλάχιστον Μ.Μ.Ε. εμπορικές επιχειρήσεις που ο κύκλος εργασιών τους δεν υπερβαίνει αθροιστικά κατά την τελευταία τριετία το ποσό των 5 δισ. δρχ..

σ. Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης, όπως αυτά καθορίζονται με το άρθρο 10 του ν. 2072/1992 και επιχειρήσεις με αντικείμενο την παροχή στέγης αυτόνομης διαβίωσης, σε άτομα με ειδικές ανάγκες, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ίδιου νόμου.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού.

(iv). Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων μαζικής μεταφοράς προσωπικού, καθώς και των ατόμων που διαβιούν ή συμμετέχουν στα προγράμματα αποθεραπείας και αποκατάστασης.

τ. Τουριστικές επιχειρήσεις.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες τουριστικές δραστηριότητες:

- Ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον Β' τάξης.
- Εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον Γ' τάξης.
- Εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών ξενοδοχειακών μονάδων κατώτερων της Γ' τάξης σε κτίρια που χαρακτηρίζονται διατηρητέα ή παραδοσιακά, εφόσον με τον εκσυγχρονισμό τους αναβαθμίζονται τουλάχιστον σε Γ' τάξης.
- Μετατροπής παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες τουλάχιστον Γ' τάξης.
- Εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τουλάχιστον Γ' τάξης.
- Ίδρυσης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού συνεδριακών κέντρων.

- Ίδρυσης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού χιονοδρομικών κέντρων.
- Ίδρυσης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού αξιοποίησης ιαματικών πηγών.
- Ίδρυσης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες).
- Ίδρυσης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού γηπέδων γκόλφ.
- Ίδρυσης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού κέντρων θαλασσοθεραπείας.
- Ίδρυσης, επέκτασης, εκσυγχρονισμού κέντρων τουρισμού υγείας.
- Ίδρυσης, επέκτασης εκσυγχρονισμού κέντρων προπονητικού-αθλητικού τουρισμού που δημιουργούνται μόνο από εταιρείες που λειτουργούν και εκμεταλλεύονται ξενοδοχειακές μονάδες ή από εταιρείες των οποίων εταίροι είναι μόνο εταιρείες που λειτουργούν και εκμεταλλεύονται ξενοδοχειακές μονάδες.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Οι δαπάνες επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής των παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(iii) Η αγορά και η εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού περιλαμβανομένου και του ξενοδοχειακού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iv) Η αγορά και η εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.

(v) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και μαζικής μεταφοράς προσωπικού.

(vi) Οι δαπάνες επενδύσεων για προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης του ύδατος.

(vii) Οι δαπάνες για αγορά και εγκατάσταση καινούργιου εξοπλισμού και για κατασκευή πάσης φύσεως εγκαταστάσεων, που προκύπτουν από τις κατά περίπτωση καθοριζόμενες προδιαγραφές και την κείμενη νομοθεσία του Ε.Ο.Τ. και που τυχόν δεν καλύπτονται από τις πιο πάνω οριζόμενες ως ενισχυόμενες δαπάνες.

(viii) Οι δαπάνες επενδύσεων για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή

ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Επίσης οι δαπάνες επενδύσεων για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης-λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας.

υ. Ιερές μονές για την ανέγερση και εκσυγχρονισμό ξενώνων ή για τη μετατροπή κτιρίων τους σε ξενώνας, καθώς και για την ανέγερση, επέκταση, εκσυγχρονισμό ή μετατροπή κτιρίων τους σε χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Οι δαπάνες επισκευής, αποκατάστασης και μετατροπής των κτιρίων σε ξενώνας ή χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών.

(iii) Η αγορά και η εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού περιλαμβανομένου και του ξενοδοχειακού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iv) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών.

φ. Τεχνικές εταιρείες μόνο για τον εκσυγχρονισμό τους, μέσω αντικατάστασης των μηχανημάτων τους και του λοιπού εξοπλισμού τους, πλην των μεταφορικών μέσων υλικών και προσωπικού.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού.

χ. Επιχειρήσεις που στεγάζονται σε παραδοσιακά ή διατηρητέα λιθόκτιστα κτίρια ή και κτιριακά συγκροτήματα βιομηχανικού χαρακτήρα και οι οποίες παράγουν ή/και τυποποιούν τοπικά παραδοσιακά προϊόντα ή και προϊόντα προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (Π.Ο.Π.).

Ενισχυόμενες δαπάνες:

- (i) Οι δαπάνες για την αγορά, επισκευή, αποκατάσταση, μετατροπή και επαναχρησιμοποίηση υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων.
- (ii) Η κατασκευή, η επέκταση ή ο εκσυγχρονισμός ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.
- (iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων παραδοσιακού τύπου και λοιπού εξοπλισμού.
- (iv) Η αγορά και εγκατάσταση του αναγκαίου λογισμικού και των δαπανών εκπαίδευσης του προσωπικού στο στάδιο εγκατάστασής του.
- (v) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης προϊόντων εντός του ευρύτερου εργοστασιακού χώρου.
- (vi) Οι δαπάνες επενδύσεων για τη διασφάλιση της ποιότητας, καθώς και τα έξοδα πιστοποίησης όλων των παραγωγικών διαδικασιών και των προϊόντων, σύμφωνα με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά πρότυπα, από οργανισμούς διαπιστευμένους από τον αρμόδιο εθνικό φορέα.
- (vii) Οι δαπάνες επενδύσεων για προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας για αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και για ανακύκλωση του ύδατος.

2. Επίσης υπάγονται στην ενίσχυση της επιχορήγησης του νόμου αυτού οι ακόλουθες επιχειρηματικές δραστηριότητες, που ασκούνται στην αλλοδαπή, από νομικά πρόσωπα, για τις επενδυτικές και λοιπές δαπάνες τους, όπως αυτές προσδιορίζονται για καθεμία δραστηριότητα:

α. Μεταποιητικές επιχειρήσεις όλων των κλάδων, μόνο για ίδρυση παραγωγικών μονάδων. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μπορεί να εξαιρούνται της ενίσχυσης ορισμένοι κλάδοι ή υποκλάδοι της μεταποίησης.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

- (i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.
- (ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.
- (iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένης της αγοράς του αναγκαίου λογισμικού.

(iv) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του ευρύτερου εργοστασιακού χώρου και μαζικής μεταφοράς προσωπικού, καθώς και η αγορά και εγκατάσταση καινούργιου εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων διακίνησης υλικών.

β. Οι γεωργικές επιχειρήσεις θερμοκηπιακού τύπου, οι κτηνοτροφικές επιχειρήσεις εσταβλισμένου ή ημιεσταβλισμένου τύπου και οι αλιευτικές επιχειρήσεις (υδατοκαλλιέργειες) σύγχρονης τεχνολογίας.

Ενισχυόμενες δαπάνες:

(i) Η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

(ii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.

(iii) Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού.

(iv) Η αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του ευρύτερου χώρου της μονάδας και μαζικής μεταφοράς προσωπικού, καθώς και η αγορά και εγκατάσταση καινούργιου εξοπλισμού και η κατασκευή εγκαταστάσεων διακίνησης υλικών και προϊόντων.

(v) Η αγορά του αναπαραγωγικού και πολλαπλασιαστικού υλικού που είναι απαραίτητο για την έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της μονάδας.

3. Δεν μπορούν να υπαχθούν στις ενισχύσεις του παρόντος νόμου:

α. Η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων.

β. Με την επιφύλαξη της υποπερίπτωσης (iv) της περίπτωσης (ο) της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου.

γ. Η αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Επίσης, σε περιπτώσεις αγοράς κτιριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της αξίας τους που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.

δ. Η ανέγερση ή η επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων σε οικόπεδο που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης. Κατ' εξαίρεση μπορούν να ενισχυθούν:

(i) Η ανέγερση κτιριακών εγκαταστάσεων επί οικοπέδου που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης, εφόσον έχει παραχωρηθεί προς τούτο η χρήση του για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από το Δημόσιο, τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού, τις ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α., συμπεριλαμβανομένων και αυτών που έχουν καθεστώς ελεύθερης ζώνης, λοιπές ΒΙ.ΠΕ., Β.Ε.ΠΕ. και ΒΙΟ.ΠΑ., οργανισμούς τοπικής ή νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, καθώς και από τεχνολογικά πάρκα προκειμένου για ανέγερση ή επέκταση κτιρίων εντός τεχνολογικών πάρκων.

(ii) Η πραγματοποίηση επενδύσεων: θερμοκηπίων, χιονοδρομικών κέντρων, παραγωγής ηλεκτρισμού από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και γηπέδων γκολφ, επί οικοπέδου του οποίου η χρήση έχει παραχωρηθεί προς τούτο στο φορέα της επένδυσης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον είκοσι (20) ετών.

(iii) Η πραγματοποίηση επενδύσεων υδατοκαλλιεργειών σε αιγιαλό.

ε. Ο εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον Γ' τάξης, πριν παρέλθει επταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή των νόμων 1892/1990 και 1262/1982. Κατ' εξαίρεση, για τις ξενοδοχειακές μονάδες για τις οποίες έχει εγκριθεί επένδυση εκσυγχρονισμού τους πριν τις 31.8.1994 και οι οποίες υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής, στις διατάξεις του παρόντος, επένδυσης ή/και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό τους, πριν παρέλθουν επτά (7) έτη από την ολοκλήρωση του εγκριθέντα αυτού εκσυγχρονισμού τους, ο αιτούμενος εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής μπορεί να ενισχυθεί εφόσον αφορά σε άλλα, πλην των εκσυγχρονισθέντων, τμήματα της παραγωγικής μονάδας. Σε περίπτωση που στον αιτούμενο εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής περιλαμβάνονται και επενδυτικά έργα που αναφέρονται στον εκσυγχρονισμό τμημάτων της ξενοδοχειακής μονάδας, που είχαν εκσυγχρονισθεί εντός της τελευταίας επταετίας και είχαν υπαχθεί στα κίνητρα επιχορήγησης και επιδότησης μέσω επένδυσης εγκριθείσας πριν τις 31.8.1994, οι δαπάνες για τα έργα αυτά μπορεί να ενισχυθούν, εφόσον η σκοπιμότητα πραγματοποίησής τους κρίνεται πλήρως αιτιολογημένη, μετά από γνώμη της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής.

στ. Ο εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) τουλάχιστον Γ' τάξης, πριν παρέλθει επταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης επένδυσης εκσυγχρονισμού της μονάδας, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή του ν. 1262/1982. Κατ' εξαίρεση για τα κατασκηνωτικά κέντρα (campings) για τα οποία έχει υπαχθεί επένδυση εκσυγχρονισμού τους στις διατάξεις του ν.1262/1982, για τα οποία υποβάλλεται για υπαγωγή, στις διατάξεις του παρόντος, επένδυση ή/και πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό τους πριν παρέλθει επταετία από την ολοκλήρωση του εγκριθέντα αυτού εκσυγχρονισμού τους, ο αιτούμενος εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής μπορεί να ενισχυθεί εφόσον αφορά σε άλλα, πλην των εκσυγχρονισθέντων, τμήματα του κατασκηνωτικού κέντρου ή και στα εκσυγχρονισθέντα, εφόσον η σκοπιμότητα πραγματοποίησης περαιτέρω έργων εκσυγχρονισμού τους κρίνεται πλήρως αιτιολογημένη, μετά από γνώμη της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής.

ζ. Η ανέγερση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων, ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων ανεξάρτητα από την τάξη.

η. Η εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο του φορέα της επένδυσης της αξίας μηχανημάτων και λοιπών πάγιων στοιχείων.

4. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται για επενδύσεις δημόσιων επιχειρήσεων και οργανισμών. Η εξαίρεση δεν αφορά τις θυγατρικές τους εταιρείες, καθώς και τις εταιρείες των Ο.Τ.Α. και της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.

5. Οι διατάξεις του παρόντος δεν έχουν εφαρμογή σε επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας του αστικού δικαίου ή της κοινοπραξίας.

6. Οι διατάξεις του παρόντος έχουν εφαρμογή μόνο για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ..

Οι επιχειρήσεις της αλλοδαπής, της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, πρέπει να τηρούν βιβλία αντίστοιχα των κατηγοριών Β' και Γ' του Ελληνικού Κ.Β.Σ. για να είναι δυνατή γι' αυτές η εφαρμογή της ενίσχυσης της επιχορήγησης.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, που δεν μπορεί να τροποποιείται πριν την παρέλευση διετίας από την έκδοσή της, μπορεί να αφαιρούνται κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων από το παράρτημα του παρόντος ή και να επαναπροστίθενται σε αυτό, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών της εσωτερικής και εξωτερικής αγοράς και της συμβολής τους στην εκάστοτε αναπτυξιακή πολιτική.

Με την ίδια απόφαση μπορεί να αφαιρούνται ή να προστίθενται και υποκατηγορίες των δραστηριοτήτων αυτών.

Άρθρο 4

Διαίρεση της Επικράτειας

Λοιπές περιοχές εφαρμογής των ενισχύσεων

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, η Επικράτεια κατανέμεται σε τέσσερις (4) περιοχές ως εξής:

ΠΕΡΙΟΧΗ Δ': Περιλαμβάνει τους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου, τις ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α. της Περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 1991, τα νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη Νήσο Θάσο, το Νομό Δωδεκανήσου, πλην της περιοχής που καθορίζεται από την υπουργική απόφαση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης της Ρόδου, και την παραμεθόρια ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της χώρας σε απόσταση 20 χλμ. από τα σύνορα, στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι ή οι κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή.

ΠΕΡΙΟΧΗ Γ': Περιλαμβάνει περιφέρειες ή νομούς της Επικράτειας, που εμφανίζουν έντονα προβλήματα ανεργίας ή και μείωσης του ενεργού πληθυσμού, πλην των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης και των νομών ή τμημάτων τους που περιλαμβάνονται στη Δ' Περιοχή. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Εργασίας, που εκδίδεται κάθε δύο έτη και δεν μπορεί να τροποποιηθεί μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα, προσδιορίζονται περιφέρειες ή νομοί της χώρας, όπου:

α. Ο μέσος όρος της ανεργίας, βάσει των εκάστοτε διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων της Ε.Σ.Υ.Ε., για το χρονικό διάστημα της προηγούμενης τετραετίας, υπερβαίνει κατά μία τουλάχιστον ποσοστιαία μονάδα το μέσο όρο της ανεργίας σε όλη τη χώρα για την περίοδο αυτή.

β. Εμφανίζει μείωση ο ενεργός πληθυσμός της χώρας.

Η περιοχή αυτή περιλαμβάνει και τη Ζώνη Λαυρεωτικής του Νομού Αττικής, όπως αυτή καθορίστηκε με την 37349/5.11.1991 κοινή απόφαση (ΦΕΚ 950 Β') των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εθνικής Οικονομίας και Εσωτερικών.

ΠΕΡΙΟΧΗ Β': Περιλαμβάνει τη ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α., την Επαρχία Λαγκαδά και το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού του Νομού Θεσσαλονίκης, την επαρχία Τροιζηνίας του Νομού Αττικής, καθώς και τις περιφέρειες, τους νομούς ή τα τμήματα νομών της Επικράτειας που δεν εντάσσονται στις περιοχές Δ', Γ' και Α'.

ΠΕΡΙΟΧΗ Α': Περιλαμβάνει τους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης, πλην των τμημάτων τους που εντάσσονται στις λοιπές περιοχές.

2. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας η ισχύς των οποίων διαρκεί δύο (2) έτη από την έκδοσή τους, καθορίζονται οι χώρες και οι συγκεκριμένες περιοχές

αυτών, για τις οποίες έχει εφαρμογή η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 3, με την οποία προβλέπεται η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ορισμένες κατηγορίες επενδύσεων που πραγματοποιούνται στις χώρες και τις συγκεκριμένες περιοχές αυτών.

Άρθρο 5

Καθορισμός παρεχόμενων ενισχύσεων

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 πιο κάτω, της παρ. 2 του άρθρου 6, καθώς και της περίπτωσης (στ) της παρ. 10 του άρθρου 6, οι ενισχύσεις που παρέχονται στους νέους φορείς, εναλλακτικά, είναι:

α. Επιχορήγηση των ενισχυόμενων δαπανών και επιδότηση των τόκων των μεσομακροπρόθεσμων επενδυτικών δανείων, καθώς και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά περίπτωση, ως εξής:

Περιοχή,	Ποσοστό επιχορήγησης επί της ενισχυόμενης δαπάνης,	Ποσοστό επιδότησης των τόκων των επενδυτικών δανείων της ενισχυόμενης επένδυσης,	Ποσοστό της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης υπολογιζόμενο επί της αξίας κτήσης από την εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης του ενισχυόμενου εξοπλισμού
Δ'	40%	40%	40%
Γ'	30%	30%	30%
Β'	15%	15%	15%

Για την περιοχή Α' και με την επιφύλαξη της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, δεν παρέχεται στους νέους φορείς επιχορήγηση, επιδότηση τόκων και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

β. Επιδότηση των τόκων των μεσομακροπρόθεσμων επενδυτικών δανείων και φορολογική απαλλαγή επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών και της αξίας του καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση με χρηματοδοτική μίσθωση, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστό επιδότησης των τόκων των επενδυτικών δανείων της ενισχυόμενης επένδυσης	Ποσοστό φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο αποθεματικό) επί της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή και επί του συνολικού μισθώματος της χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού
Δ'	40%	100%
Γ'	30%	70%
Β'	15%	40%

Για την περιοχή Α' και με την επιφύλαξη της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, δεν παρέχεται στους νέους φορείς επιδότηση τόκων και φορολογική απαλλαγή.

2. Ενισχύσεις που, με την επιφύλαξη της παρ. 3 πιο κάτω, παρέχονται στους παλαιούς φορείς:

Στους παλαιούς φορείς παρέχονται οι ενισχύσεις της επιδότησης των τόκων των μεσομακροπρόθεσμων τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας επενδυτικών δανείων και φορολογική απαλλαγή επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών που πραγματοποιούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος ή και επί του συνολικού μισθώματος της χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, του οποίου η χρήση αποκτάται από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστό επιδότησης των τόκων των επενδυτικών δανείων της ενισχυόμενης επένδυσης	Ποσοστό φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο αποθεματικό) επί της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή και επί του συνολικού μισθώματος της χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού
Δ'	40%	100%
Γ'	30%	70%
Β'	15%	40%

Για την περιοχή Α' και με την επιφύλαξη της παρ. 3 του παρόντος άρθρου, δεν παρέχεται στους παλαιούς φορείς επιδότηση τόκων και φορολογική απαλλαγή.

3. Εξαιρέσεις από τους γενικούς κανόνες παροχής των ενισχύσεων των προηγούμενων παραγράφων 1 και 2.

Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στις προηγούμενες παραγράφους 1 και 2:

α. Για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων παρέχονται σε όλες τις περιοχές, πλην της περιοχής Α', τα ακόλουθα ποσοστά ενισχύσεων:

Περιοχή	Ποσοστά επιχορήγησης	Ποσοστά επιδότησης τόκων	Ποσοστά επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης
Δ'	25%	25%	25%
Γ'	15%	15%	15%
Β'	-	-	-

ή εναλλακτικά:

Περιοχή	Ποσοστό φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο αποθεματικό)	Ποσοστά επιδότησης τόκων
Δ'	60%	25%
Γ'	40%	15%
Β'		

β. Για εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων και τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) παρέχονται, σε όλες τις περιοχές περιλαμβανομένης και της Α', ενιαία ποσοστά ενίσχυσης ως εξής:

- (i) Επιχορήγηση 25%
- (ii) Επιδότηση τόκων 25%
- (iii) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης 25%

ή εναλλακτικά:

- (i) Φορολογική απαλλαγή 60%
- (ii) Επιδότηση τόκων 25%.

γ. Για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες παρέχονται, σε όλες τις περιοχές περιλαμβανομένης και της Α', ενιαία ποσοστά ενίσχυσης ως εξής:

- (i) Επιχορήγηση 40%
- (ii) Επιδότηση τόκων 40%
- (iii) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης 40%

ή εναλλακτικά:

- (i) Φορολογική απαλλαγή 100%
- (ii) Επιδότηση τόκων 40%.

δ. 1) Για συνεδριακά κέντρα, χιονοδρομικά κέντρα, αξιοποίηση ιαματικών πηγών, λιμένες σκαφών αναψυχής (μαρίνες), κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα τουρισμού υγείας και κέντρα προπονητικού-αθλητικού τουρισμού, παρέχονται σε όλες τις περιοχές, περιλαμβανομένης και της Α', ενιαία ποσοστά ενίσχυσης ως εξής:

- (i) Επιχορήγηση 35%
- (ii) Επιδότηση τόκων 35%
- (iii) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης 35%

ή εναλλακτικά:

- (i) Φορολογική απαλλαγή 70%
- (ii) Επιδότηση τόκων 35%.

2) Ειδικά, προκειμένου για αυτοτελή συνεδριακά κέντρα τα οποία δημιουργούνται εκτός ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων, καθώς και για γήπεδα γκολφ, παρέχονται, σε όλες τις περιοχές περιλαμβανομένης και της Α', ενιαία ποσοστά ενίσχυσης ως εξής:

- (i) Επιχορήγηση 40%
- (ii) Επιδότηση τόκων 40%
- (iii) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης 40%

ή εναλλακτικά:

- (i) Φορολογική απαλλαγή 100%
- (ii) Επιδότηση τόκων 40%.

ε. 1) Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού:

(i) Μεταποιητικών επιχειρήσεων για την παραγωγή προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή νέων προϊόντων της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3.

(ii) Επιχειρήσεων (εργαστηρίων) εφαρμοσμένης βιομηχανικής ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, δασικής, κτηνοτροφικής, ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας και επιχειρήσεων τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων, της περίπτωσης (γ) της παρ. 1 του άρθρου 3.

(iii) Επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας της περίπτωσης (δ) της παρ. 1 του άρθρου 3.

(iv) Επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 3.

Επίσης για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού:

(v) Στην προστασία του περιβάλλοντος, στον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, στην αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και στην ανακύκλωση του ύδατος, εφόσον οι επενδύσεις ή τα προγράμματα αυτά πραγματοποιούνται από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις παραγωγής ενέργειας και παραγωγής ηλεκτρισμού, τις μεταλλευτικές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις βιομηχανικών ορυκτών και τις επιχειρήσεις λατόμησης μαρμάρων από τις γεωργικές, κτηνοτροφικές και αλιευτικές επιχειρήσεις, από τις επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. ή Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, από τις επιχειρήσεις υγρών καυσίμων και υγραερίων και από τις τουριστικές επιχειρήσεις, των περιπτώσεων (α), (β), (ζ), (η), (θ), (λ), (ν), και (τ) αντίστοιχα της παρ. 1 του άρθρου 3.

(vi) Στην αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στην υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, στην ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας και στην εξοικονόμηση ενέργειας, εφόσον οι επενδύσεις ή και τα προγράμματα αυτά πραγματοποιούνται από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού, ατμού ή παραγωγής στερεών καυσίμων από

βιομάζα, τις γεωργικές, κτηνοτροφικές και αλιευτικές επιχειρήσεις σύγχρονης τεχνολογίας, τις μεταλλευτικές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, τις επιχειρήσεις που για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων τυποποιούν, συσκευάζουν ή και συντηρούν προϊόντα του πρωτογενή τομέα, τις εταιρείες διεθνούς εμπορίου και τις τουριστικές επιχειρήσεις, των περιπτώσεων (α), (β), (ζ), (η), (θ), (κ), (π) και (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και τις επιχειρήσεις του Ο.Τ.Α. ή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή συνεταιρισμού της περίπτωσης (λ) της ίδιας ως άνω παραγράφου.

(vii) Στην ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή ενεργειακής ή μεταλλευτικής ή γεωργικής ή κτηνοτροφικής ή ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας, εφόσον οι επενδύσεις ή και τα προγράμματα αυτά πραγματοποιούνται από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, από τις επιχειρήσεις παραγωγής ενέργειας και παραγωγής ηλεκτρισμού, από τις επιχειρήσεις βιομηχανικών ορυκτών και επιχειρήσεις λατόμευσης, από τις μεταλλευτικές επιχειρήσεις και από τις γεωργικές, δασικές, κτηνοτροφικές και αλιευτικές επιχειρήσεις σύγχρονης τεχνολογίας, των περιπτώσεων (α), (β), (ζ), (η), και (θ), αντίστοιχα, της παρ. 1 του άρθρου 3.

Παρέχονται τα ακόλουθα ποσοστά ενισχύσεων:

Περιοχή	Ποσοστά επιχορήγησης	Ποσοστά επιδότησης τόκων	Ποσοστά επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης
Δ'	40%	40%	40%
Γ'	40%	40%	40%
Β'	30%	30%	30%
Α'	25%	25%	25%

ή εναλλακτικά:

Περιοχή	Ποσοστά φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο αποθεματικό)	Ποσοστά επιδότησης τόκων
Δ'	100%	40%
Γ'	100%	40%
Β'	70%	30%
Α'	60%	25%

2) Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για παραγωγή ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας και ειδικότερα από την αιολική, την ηλιακή, την υδροηλεκτρική και τη γεωθερμική, που πραγματοποιούνται είτε από τις επιχειρήσεις παραγωγής ενέργειας από τις ως άνω ήπιες μορφές ενέργειας της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθρου 3 είτε από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, τις γεωργικές και αλιευτικές επιχειρήσεις σύγχρονης τεχνολογίας, τις μεταλλευτικές επιχειρήσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, τις επιχειρήσεις που για ίδιο λογαριασμό τρίτων τυποποιούν, συσκευάζουν ή και συντηρούν προϊόντα του πρωτογενή τομέα, τις εταιρείες διεθνούς εμπορίου και τις τουριστικές επιχειρήσεις, των περιπτώσεων (α), (ζ), (η), (θ), (κ), (π) και (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. ή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή συνεταιρισμούς της περίπτωσης (λ) της ίδιας ως άνω παραγράφου,

καθώς επίσης και για επενδύσεις ή και προγράμματα συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας που πραγματοποιούνται από τις πιο πάνω επιχειρήσεις, παρέχονται σε όλες τις περιοχές περιλαμβανομένης και της Α', ενιαία ποσοστά ως εξής:

- (i) Επιχορήγηση 40%
- (ii) Επιδότηση τόκων 40%
- (iii) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης 40%

ή εναλλακτικά:

- (i) Φορολογική απαλλαγή 100%
- (ii) Επιδότηση τόκων 40%.

στ. Για τις επενδύσεις και λοιπές δαπάνες των υπαγόμενων μεταποιητικών επιχειρήσεων που αφορούν σε μελέτες, εξοπλισμό, εγκατάσταση και λειτουργία των αναγκαίων υποδομών και διαδικασιών, καθώς και στα έξοδα πιστοποίησης των προϊόντων και των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας, σε μετατροπή των μεταποιητικών των βιομηχανικών μονάδων ώστε να γίνουν πιο ευέλικτες, σε εισαγωγή και προσαρμογή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία, σε ίδρυση ή επέκταση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την οικολογική αποσυναρμολόγηση προϊόντων που έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα, καθώς και σε επενδύσεις παραγωγής καινοτομικών προϊόντων, εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία, κατασκευής του πρωτότυπου εφεύρεσης στα τέλη που καταβάλλονται για τη διεθνή κατοχύρωση της εφεύρεσης από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και στα τέλη για την ετήσια ανανέωση της διεθνούς κατοχύρωσης της εφεύρεσης για μια πενταετία, όπως αυτές καθορίζονται στις υποπεριπτώσεις (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ενιαίο ποσοστό 40% για όλες τις περιοχές, περιλαμβανομένης και της Α', ανεξάρτητα εάν οι επενδύσεις και λοιπές αυτές δαπάνες γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς.

ζ. Για τις επενδύσεις των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ποιότητας της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του άρθρου 3, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ενιαίο ποσοστό 40% για όλες τις περιοχές, περιλαμβανομένης και της Α', ανεξάρτητα εάν αυτές γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς.

η. Για τις επενδύσεις των δημόσιας χρήσης σταθμών αυτοκινήτων της περίπτωσης (μ) της παρ. 1 του άρθρου 3, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης που ορίζεται ενιαία στο ποσό των 600.000 δρχ. ανά νόμιμη θέση στάθμευσης, για όλες τις περιοχές, περιλαμβανομένης και της Α', ανεξάρτητα αν αυτές γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς. Το ποσό αυτό της επιχορήγησης μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

θ. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των κέντρων κοινής επιχειρηματικής δράσης και των εταιρειών διεθνούς εμπορίου των περιπτώσεων (ο) και (π), της παρ. 1 του άρθρου 3, παρέχονται τα ακόλουθα ποσοστά ενισχύσεων:

Περιοχή	Ποσοστά επιχορήγησης	Ποσοστά επιδότησης τόκων	Ποσοστά επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης
Όλες οι περιοχές της χώρας	30%	30%	30%
Αλλοδαπή	25%	25%	25%

ι. Για επενδύσεις των εμπορικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (ρ) της παρ. 1 του άρθρου 3, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστά φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο αποθεματικό)
Όλες οι περιοχές της χώρας	50%

κ. Για τις επενδύσεις των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσω μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομακρυσμένες περιοχές της περίπτωσης (ξ) της παρ. 1 του άρθρου 3, ανεξάρτητα εάν αυτές γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς, παρέχονται μόνο οι ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης των τόκων σε ενιαίο ποσοστό 25%.

λ. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των επιχειρήσεων εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, των επιχειρήσεων λατόμευσης μαρμάρων, της περίπτωσης (η) και των μεταλλευτικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (ζ) της παρ. 1 του άρθρου 3, παρέχονται σε όλες τις περιοχές, πλην της Α', ενιαία ποσοστά ενίσχυσης ως εξής:

- (i) Επιχορήγηση 30%
- (ii) Επιδότηση τόκων 30%
- (iii) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης 30%

ή εναλλακτικά:

- (i) Φορολογική απαλλαγή 70%
- (ii) Επιδότηση τόκων 30%.

μ. Για τις επενδύσεις και λοιπές δαπάνες υλοποίησης των ολοκληρωμένων πολυετών επιχειρηματικών σχεδίων: των μεταποιητικών βιομηχανικών και των μεταλλευτικών επιχειρήσεων των περιπτώσεων (α) και (ζ) αντίστοιχα της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 3, που γίνονται από παλαιούς μόνο φορείς, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης, σε ενιαίο ποσοστό 35% για όλες τις περιοχές, περιλαμβανομένης και της Α', καθώς και 25% στην αλλοδαπή.

ν. Για τις επενδύσεις και λοιπές δαπάνες υλοποίησης των ολοκληρωμένων πολυετών επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης των βιομηχανικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (α) και της περίπτωσης (ζ) της παρ. 1 του άρθρου 3, που βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή πορεία και γίνονται από παλαιούς μόνο φορείς, παρέχονται οι ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής πίστωσης για όλες τις περιοχές, περιλαμβανομένης και της περιοχής Α', σε ποσοστά που καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 10, καθώς και άλλες ενισχύσεις, πλην ενισχύσεων φορολογικού χαρακτήρα, των οποίων το είδος και η έκταση καθορίζονται με την ίδια επίσης κοινή απόφαση, το δε συγκεκριμένο ύψος τους καθορίζεται με την κατά περίπτωση απόφαση υπαγωγής του επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης.

ξ. Για τις ιδιαζόντως σημαντικές για την εθνική οικονομία επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού μεταποιητικών βιομηχανικών και τουριστικών επιχειρήσεων, ύψους άνω των είκοσι πέντε (25) δισ. δρχ. του άρθρου 10, που γίνονται είτε από νέους είτε από παλαιούς φορείς, τα παρεχόμενα ποσοστά επιχορήγησης, επιδότησης τόκων, φορολογικών απαλλαγών και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης καθορίζονται για κάθε επένδυση ή πρόγραμμα με την εκάστοτε εκδιδόμενη κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 10.

ο. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των επιχειρήσεων που εντάσσονται στα ειδικά καθεστάτα ενισχύσεων της παρ. 1 του άρθρου 10, το είδος και τα ποσοστά των παρεχόμενων ενισχύσεων καθορίζονται με το εκάστοτε εκδιδόμενο προεδρικό διάταγμα θέσπισης του ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης.

π. Για τις επενδύσεις ίδρυσης των μεταποιητικών, γεωργικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών μονάδων των περιπτώσεων (α) και (β) της παρ. 2 του άρθρου 3, που γίνονται στην αλλοδαπή, ανεξάρτητα εάν αυτές γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ποσοστό 30%.

ρ. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, που πραγματοποιούνται είτε από παλαιούς είτε από νέους φορείς στη ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α. στην επαρχία Λαγκαδά και το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού του Νομού Θεσσαλονίκης, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής ή και επιδότησης τόκων σε ποσοστό 40% και 15% αντίστοιχα. Οι ρυθμίσεις της περίπτωσης αυτής δεν εφαρμόζονται προκειμένου για τις συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων ή επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης για τις οποίες, βάσει των λοιπών διατάξεων της παρούσας παραγράφου παρέχονται διαφορετικού είδους ή ύψους ενισχύσεις.

σ. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ιερών μονών της περίπτωσης (υ) της παρ. 1 του άρθρου 3, παρέχονται μόνο οι ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, για όλες τις περιοχές της Επικράτειας, πλην της Α', σε ενιαίο ποσοστό 30%.

τ. Για τις επενδύσεις τεχνικών εταιρειών της περίπτωσης (φ) της παρ. 1 του άρθρου 3, που πραγματοποιούνται είτε από νέους είτε από παλαιούς φορείς, παρέχεται

μόνον η ενίσχυση της επιχορήγησης, για όλες τις περιοχές της Επικράτειας, περιλαμβανομένης και της Α', σε ενιαίο ποσοστό 10%.

υ. Για τις επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των μεταποιητικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3 που πραγματοποιούνται στους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Καβάλας και Δράμας, παρέχονται πέντε (5) επιπλέον ποσοστιαίες μονάδες επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού.

Η ρύθμιση της περίπτωσης αυτής ισχύει για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που θα υποβληθούν για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος νόμου μέχρι τη 15η Σεπτεμβρίου 1999.

Τα ανωτέρω δεν ισχύουν για τα επιχειρηματικά σχέδια, τις επενδύσεις ή προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των υποπεριπτώσεων (xv), (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α) και της υποπερίπτωσης (ν) της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 3.

φ. Για τις επενδύσεις μεταποιητικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3 που είναι εγκατεστημένες στο Νομό Αττικής και μετεγκαθίστανται σε ΒΙΟ.ΠΑ. του ίδιου νομού και με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραπάνω υποπεριπτώσεων Ii, Iν, Ivi, Ivii της περίπτωσης (ε), της περίπτωσης (στ) και της περίπτωσης (μ), παρέχεται μόνο η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής ή/και επιδότησης τόκων σε ποσοστό 40% και 15% αντίστοιχα. Τα ίδια ποσοστά παρέχονται επίσης για συμπληρωματικές επενδύσεις της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3 που πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με τη μετεγκατάσταση στη νέα θέση.

χ. Για τις επενδύσεις των επιχειρήσεων της περίπτωσης (γ) της παρ. 1 του άρθρου 3 παρέχονται σε όλες τις περιοχές, πλην της Α', ενιαία ποσοστά ενίσχυσης ως εξής:

(i) Επιχορήγηση 40%

(ii) Επιδότηση τόκων 40%

ή εναλλακτικά:

(i) Φορολογική απαλλαγή 100%

(ii) Επιδότηση τόκων 40%.

Άρθρο 6

Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για τη χορήγηση των ενισχύσεων

1. Οι επενδύσεις ή/και τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικού σχεδίου για να υπαχθούν στις ενισχύσεις του παρόντος πρέπει να υπερβαίνουν ένα ελάχιστο ποσό.

Το κατά περίπτωση ελάχιστο ύψος καθορίζεται ως εξής:

α. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, για ίδρυση ή επέκταση βιοτεχνικών μονάδων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, σαράντα πέντε εκατομμύρια (45.000.000) δρχ., πλην εκείνων που πραγματοποιούνται στα νησιά του Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, τις Σποράδες και στα νησιά Θάσο και Σαμοθράκη, για τις οποίες το ελάχιστο ύψος ορίζεται στα είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δρχ.

Για τις επενδύσεις εκσυγχρονισμού των παραπάνω μονάδων δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δρχ..

β. Για τις επενδύσεις και λοιπές δαπάνες των μεταποιητικών επιχειρήσεων που καθορίζονται στην υποπερίπτωση (xvii) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δρχ.

γ. Για τις επενδύσεις και λοιπές δαπάνες των μεταποιητικών επιχειρήσεων που καθορίζονται στις υποπεριπτώσεις (xviii), (xix) και (xx) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δρχ. Για τις επενδύσεις ίδρυσης βιοτεχνικών και βιομηχανικών μονάδων για οικολογική αποσυναρμολόγηση προϊόντων, της υποπερίπτωσης (xxi) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, διακόσια πενήντα εκατομμύρια (250.000.000) δρχ..

δ. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση μονάδων των τουριστικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (τ), της παρ. 1 του άρθρου 3, διακόσια πενήντα εκατομμύρια (250.000.000) δρχ., πλην εκείνων που πραγματοποιούνται στην Περιοχή Δ', για τις οποίες το ελάχιστο ύψος ορίζεται στα εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) δρχ.

Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για επέκταση των παραπάνω μονάδων, εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) δρχ., πλην εκείνων που πραγματοποιούνται στη Δ' Περιοχή, για τις οποίες το ελάχιστο ύψος ορίζεται στα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) δρχ.

Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για εκσυγχρονισμό των παραπάνω μονάδων, περιλαμβανομένου και του ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων, πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δρχ. Ειδικά για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης

εξοπλισμού για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων κάτω των 50 κλινών, το ελάχιστο ύψος ορίζεται στα είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δρχ.

ε. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για επισκευή, αποκατάσταση και μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3, είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δρχ., πλην εκείνων που πραγματοποιούνται από επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. ή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για τις οποίες το ελάχιστο ύψος ορίζεται σε δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) δρχ.

Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings), είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δρχ.

στ. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση μονάδων των γεωργικών, κτηνοτροφικών και ιχθυοκαλλιεργητικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (θ) της παρ. 1 του άρθρου 3, τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) δρχ. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για εκσυγχρονισμό των παραπάνω μονάδων, δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δρχ.

ζ. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση μονάδων των επιχειρήσεων που τυποποιούν, συσκευάζουν ή και συντηρούν γεωργικά ή κτηνοτροφικά ή αλιευτικά προϊόντα, της περίπτωσης (η) της παρ. 1 του άρθρου 3, τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) δρχ. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για εκσυγχρονισμό των παραπάνω μονάδων, δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δρχ.

η. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των αγροτικών ή αγροτοβιομηχανικών συνεταιρισμών της περίπτωσης (ι) της παρ. 1 του άρθρου 3, τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) δρχ.

θ. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση μονάδων παραγωγής βιομάζας της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθρου 3, τριάντα εκατομμύρια (30.000.000) δρχ. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για εκσυγχρονισμό των παραπάνω μονάδων, δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δρχ.

ι. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση των εργαστηρίων εφαρμοσμένης έρευνας και βιομηχανικών σχεδίων της περίπτωσης (γ) της παρ. 1 του άρθρου 3, των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προ-ηγμένης τεχνολογίας της περίπτωσης (δ) της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 3, δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) δρχ. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για εκσυγχρονισμό των παραπάνω μονάδων αυτών, πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δρχ.

κ. Για επενδύσεις ίδρυσης εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας, της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του άρθρου 3, διακόσια πενήντα εκατομμύρια

(250.000.000) δρχ. Για τις επενδύσεις επέκτασης των εργαστηρίων αυτών πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δρχ.

λ. Για ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια βιομηχανικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3 και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ) της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, ένα δισεκατομμύριο (1.000.000.000) δρχ.

μ. Για ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης βιομηχανικών επιχειρήσεων της υποπερίπτωσης (xvi) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3, δύο δισεκατομμύρια (2.000.000.000) δρχ.

ν. Για ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 3, πεντακόσια εκατομμύρια (500.000.000) δρχ.

ξ. Για επενδύσεις της υποπερίπτωσης (i) των εμπορικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (ρ) της παρ. 1 του άρθρου 3, εξήντα εκατομμύρια (60.000.000) δρχ. και προκειμένου για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (ii) που πραγματοποιούνται από κοινού από πέντε τουλάχιστον εμπορικές επιχειρήσεις, πεντακόσια εκατομμύρια (500.000.000) δρχ.

ο. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των εταιρειών διεθνούς εμπορίου της περίπτωσης (π) της παρ. 1 του άρθρου 3, εκατό εκατομμύρια (100.000.000) δρχ.

π. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση μονάδων των λοιπών κατηγοριών επιχειρήσεων του άρθρου 3 παρ. 1, εξήντα εκατομμύρια (60.000.000) δρχ.

ρ. Για επενδύσεις εκσυγχρονισμού τεχνικών εταιριών της περίπτωσης (φ) της παρ. 1 του άρθρου 3, πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δρχ.

σ. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για εκσυγχρονισμό μονάδων των λοιπών κατηγοριών επιχειρήσεων του άρθρου 3 παρ. 1, δέκα εκατομμύρια (10.000.000) δρχ.

τ. Για επενδύσεις των επιχειρήσεων των περιπτώσεων (α) και (β) της παρ. 2 του άρθρου 3 που γίνονται στην αλλοδαπή, το ελάχιστο και το μέγιστο ύψος της επιχορηγούμενης επένδυσης καθορίζεται με τις αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 4.

υ. Για επενδύσεις των επιχειρήσεων της περίπτωσης (χ) της παρ. 1 του άρθρου 3, είκοσι πέντε εκατομμύρια (25.000.000) δρχ.

Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, προκειμένου μόνο για την εφαρμογή: i) της ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων και ii) της ενίσχυσης της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, μπορεί να αναπροσαρμολίζονται τα κατά περίπτωση ελάχιστα όρια της παραγράφου αυτής, καθώς και να ορίζεται διαφορετικό ελάχιστο ύψος για ορισμένους κλάδους οικονομικών δραστηριοτήτων ή περιοχές που παρουσιάζουν ειδικά προβλήματα.

2. Περιορισμός στο ποσό της παρεχόμενης επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

(α) Οι παρεχόμενες ενισχύσεις της επιχορήγησης και της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν μπορεί να υπερβούν το όριο των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) δρχ. για κάθε νέα θέση μόνιμης και πλήρους απασχόλησης που δημιουργείται από την επένδυση ή/και το πρόγραμμα απόκτησης εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση μέσα στην πρώτη πενταετία από την ολοκλήρωση και πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της.

Ειδικά προκειμένου για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των τουριστικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3, ως δημιουργούμενες θέσεις μόνιμης και πλήρους απασχόλησης νοούνται και οι θέσεις εποχιακής συνεχούς απασχόλησης τουλάχιστον τρίμηνης διάρκειας. Προκειμένου για τις λοιπές επιχειρήσεις, για τον υπολογισμό του ποσού της ενίσχυσης γίνεται αναγωγή του αριθμού των δημιουργούμενων θέσεων εποχιακής ή μερικής απασχόλησης σε θέσεις μόνιμης πλήρους απασχόλησης.

Για τον υπολογισμό του ποσού της ενίσχυσης, ο αριθμός των δημιουργούμενων από την επένδυση ή/και πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού νέων θέσεων μόνιμης απασχόλησης είναι εκείνος που καθορίζεται από την αρμόδια υπηρεσία και Γνωμοδοτική Επιτροπή στα πλαίσια αξιολόγησης της βιωσιμότητας της επένδυσης ή/και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης και τίθεται στην απόφαση υπαγωγής.

Σε περίπτωση που κατά την πιστοποίηση της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας διαπιστωθεί η δημιουργία περισσότερων θέσεων πλήρους απασχόλησης από τις καθορισθείσες στην απόφαση υπαγωγής, με την εκδιδόμενη απόφαση πιστοποίησης της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας παρέχεται η πρόσθετη επιχορήγηση ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που αντιστοιχεί στις επιπλέον αυτές θέσεις και μέχρι την κάλυψη του ποσού επιχορήγησης ή/και επιδότησης, που προκύπτει από την εφαρμογή του κατά περίπτωση προβλεπόμενου ποσοστού ενίσχυσης. Πρόσθετες, πέραν από εκείνες που καθορίστηκαν στην απόφαση υπαγωγής, θέσεις εργασίας που τυχόν δημιουργούνται μετά την πιστοποίηση της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, δεν μπορούν να συνυπολογιστούν για την παροχή πρόσθετου ποσού ενίσχυσης.

Οι επενδυτές στην υποβαλλόμενη οικονομοτεχνική μελέτη, που συνοδεύει την αίτηση υπαγωγής, υποχρεούνται να υποβάλουν τεκμηριωμένη ανάλυση και στοιχεία σχετικά με τις δημιουργούμενες νέες θέσεις απασχόλησης σε όλα τα επίπεδα της επιχείρησης.

Οι νέες θέσεις απασχόλησης πρέπει να δημιουργούνται ως εξής:

Κατά την ημερομηνία του ελέγχου πιστοποίησης της έναρξης λειτουργίας της επένδυσης ή/και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού θα πρέπει να έχει προσληφθεί αριθμός μισθωτών εργαζομένων, ίσος τουλάχιστον με το 50% των θέσεων που έχουν καθοριστεί με την απόφαση υπαγωγής, ενώ μέχρι το τέλος του πρώτου χρόνου από την ημερομηνία πιστοποίησης της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης ή/και του προγράμματος χρηματοδοτικής

μίσθωσης εξοπλισμού, θα πρέπει να έχει καλυφθεί το 75% των νέων αυτών θέσεων. Ακολούθως κατά το χρονικό διάστημα του δεύτερου έως και πέμπτου έτους θα πρέπει ο μέσος ετήσιος όρος των εργαζομένων στις νέες αυτές θέσεις να αντιστοιχεί τουλάχιστον στον οριζόμενο με την απόφαση υπαγωγής της επένδυσης αριθμό δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης.

Θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται από άλλη (-ες) επένδυση (-εις) ή/και πρόγραμμα (τα) χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των δημιουργούμενων από την επένδυση θέσεων που καθορίζονται στην απόφαση υπαγωγής.

(β) Με την επιφύλαξη της επόμενης περίπτωσης (γ), ο περιορισμός των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) δρχ. για κάθε νέα μόνιμη θέση απασχόλησης δεν έχει εφαρμογή για:

I. Επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων ή κατασκηνωτικών κέντρων (campings).

II. Επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού αποκλειστικά για προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης των υδάτων, του εδάφους και της ατμόσφαιρας, αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλιση του ύδατος.

III. Επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας, υποκατάστασης υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, εξοικονόμηση ενέργειας.

IV. Επενδύσεις για δημόσιας χρήσης σταθμούς αυτοκινήτων.

V. Επενδύσεις επιχειρήσεων υγρών καυσίμων και υγραερίων για εγκαταστάσεις αποθήκευσης ή για εξοπλισμό μεταφοράς ή διακίνησης υγρών καυσίμων και υγραερίων σε νησιά.

VI. Επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού άνω των είκοσι πέντε δισ. (25.000.000.000) δρχ. του άρθρου 10.

VII. Επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης βιομηχανικών επιχειρήσεων.

VIII. Επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των επιχειρήσεων που εντάσσονται στα ειδικά καθεστάτα ενισχύσεων της παρ. 1 του άρθρου 10, εφόσον το κατά περίπτωση εκδιδόμενο για αυτά προεδρικό διάταγμα τυχόν προβλέπει μη εφαρμογή του περιορισμού αυτού.

IX. Επιχειρηματικά σχέδια μεταποιητικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων, καθώς και επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού.

X. Επενδύσεις που καθορίζονται στις υποπεριπτώσεις (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3.

XI. Επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των ιερών μονών, της περίπτωσης (υ), των επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. ή νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, καθώς και των συνεταιρισμών της περίπτωσης (λ), της παρ. 1 του άρθρου 3.

XII. Επενδύσεις των τεχνικών εταιριών της περίπτωσης (φ) της παρ. 1 του άρθρου 3.

(γ) Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις της επιχορήγησης και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού της προηγούμενης περίπτωσης (β) δεν μπορούν να υπερβούν για μία πενταετία το όριο των πέντε (5) δισεκατομμυρίων δρχ. για παραγωγικές επενδύσεις που αφορούν την ίδια παραγωγική διαδικασία. Για τον προσδιορισμό του ορίου αυτού λαμβάνονται υπόψη αθροιστικά όλες οι επενδύσεις ή / και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που υποβάλλονται από τον ίδιο φορέα για υπαγωγή του στις διατάξεις του παρόντος μέσα σε διάστημα πέντε (5) ετών από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της πρώτης επένδυσης ή/και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης της προηγούμενης παρ. (β) που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος.

3. Οι επιχειρηματικοί φορείς που εντάσσουν επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικά τους σχέδια στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, ύψους άνω των εξήντα εκατομμυρίων (60.000.000) δρχ., υποχρεούνται το αργότερο μέχρι την εκταμίευση της πρώτης δόσης της ενίσχυσης, να λειτουργούν με τη μορφή εταιρείας. Ιερές μονές για την πραγματοποίηση των επενδύσεων ή/και των προγραμμάτων τους σύμφωνα με την περίπτωση (υ) της παρ. 1 του άρθρου 3, δεν υποχρεούνται σε σύσταση εταιρείας ανεξαρτήτως του ύψους της επένδυσης ή/και του προγράμματος.

Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος πέρα από το οποίο ο φορέας υποχρεούται να λειτουργεί με εταιρική μορφή.

4. Ίδια συμμετοχή του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων.

(α) Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων, δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 40% των ενισχυόμενων δαπανών.

(β) Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση που έχει εγκριθεί αρχικά με την απόφαση υπαγωγής, δεν είναι δυνατόν να μειωθεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.

(γ) Η ίδια συμμετοχή του επενδυτή, αποτελεί ίδιο κεφάλαιο για τις ατομικές επιχειρήσεις και τις ιερές μονές και εταιρικό κεφάλαιο για τις λοιπές. Προκειμένου περί συνεταιρισμών, ως ίδια συμμετοχή νοείται για μεν τους νεοϊδρυσμένους το

καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε τους υφιστάμενους το ποσό της αύξησης του συνεταιρικού τους κεφαλαίου ή ο σχηματισμός ειδικού προς το σκοπό της επένδυσης αποθεματικού. Για τις λοιπές περιπτώσεις ως ίδια συμμετοχή του επενδυτή νοείται για μεν τις νεοϊδρυθόμενες εταιρείες το καταβεβλημένο κεφάλαιό τους, για δε τις υφιστάμενες το ποσό της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου τους που προκύπτει από νέες σε μετρητά εισφορές των εταίρων ή κατά περίπτωση τα φορολογηθέντα αποθεματικά, όπως αυτά προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, εκτός του τακτικού χωρίς να απαιτείται αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και υπό τον όρο ότι τα αποθεματικά αυτά δεν θα μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση δεκαετίας από την ολοκλήρωση της επένδυσης. Τα αποθεματικά αυτά εμφανίζονται σε ξεχωριστό λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Σε περίπτωση διανομής τους πριν την παρέλευση δεκαετίας επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 29 του παρόντος άρθρου. Για να είναι δυνατόν να αποτελέσουν ίδια συμμετοχή στην επένδυση τα φορολογηθέντα (έκτακτα) αποθεματικά επιχείρησης, πρέπει να ελέγχεται κατά το στάδιο αξιολόγησης της επένδυσης η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης μετά την αφαίρεση των ποσών των διαθεσίμων της που πρόκειται να αποτελέσουν την ίδια συμμετοχή.

Ειδικά προκειμένου για τα επιχειρηματικά σχέδια, για τον υπολογισμό της ίδιας συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη μόνο το σκέλος του σχεδίου που αφορά σε επενδύσεις παγίων στοιχείων. Για το υπόλοιπο σκέλος του σχεδίου που αφορά σε λειτουργικές και συναφείς δαπάνες ή έξοδα δεν έχουν εφαρμογή τα περί ίδιας συμμετοχής οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο, το οποίο υλοποιείται με την πληρωμή απλώς από την επιχείρηση των εν λόγω δαπανών και εξόδων, καθώς και με την καταβολή της επιχορήγησης.

(δ) Η αύξηση του εταιρικού ή συνεταιριστικού κεφαλαίου υφιστάμενων εταιριών ή συνεταιρισμών πρέπει να γίνεται μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

Κατ' εξαίρεση, η αύξηση του κεφαλαίου προκειμένου για Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. μπορεί να γίνεται και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής με αποκλειστικό, βάσει της σχετικής απόφασης της γενικής συνέλευσης των μετόχων, σκοπό τη χρησιμοποίηση του νέου κεφαλαίου ως ίδια συμμετοχή, στη συγκεκριμένη επένδυση και ότι μέχρι το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής της επένδυσης ή του σχεδίου, το κεφάλαιο αυτό αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθέσιμων της εταιρείας και δεν έχει αναλωθεί.

(ε) Ειδικά, προκειμένου για τη μετεγκατάσταση μεταποιητικών ή κτηνοτροφικών μονάδων από την Περιοχή Α', καθώς και τη μετεγκατάσταση μονάδων των περιπτώσεων (α) και (θ) αντίστοιχα της παρ. 1 του άρθρου 3, ως ίδια συμμετοχή του φορέα στην επένδυση νοείται, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στις προηγούμενες περιπτώσεις (α), (β), (γ) και (δ) και τμήμα των εσόδων της επιχείρησης από την πώληση των κτιρίων ή και γηπέδων της που εγκαταλείπονται λόγω της μετεγκατάστασης. Στις περιπτώσεις αυτές ως ίδια συμμετοχή νοείται το μέρος των συνολικών εσόδων της πώλησης το οποίο απομένει μετά την αφαίρεση τυχόν φορολογικών επιβαρύνσεων που επιβάλλονται επί του εισπραχθέντος τιμήματος στα πλαίσια της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για τη φορολογία επιχειρήσεων, χωρίς να απαιτείται αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου ή ύπαρξη φορολογηθέντων αποθεματικών.

Προϋπόθεση για την εφαρμογή της ρύθμισης αυτής είναι η πώληση των ως άνω ακινήτων να γίνεται μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής της επένδυσης στις διατάξεις του παρόντος. Μέχρι την πραγματοποίηση της πώλησης των άνω ακινήτων, η καταβολή των δόσεων της επιχορήγησης, εκτός από τις δύο τελευταίες δόσεις, γίνεται, εφόσον για την πραγματοποίηση της επένδυσης έχει δαπανηθεί κάθε φορά από τα διαθέσιμα της επιχείρησης ποσό αντίστοιχο της ίδιας συμμετοχής, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων σχετικά στην παρ. 5 και επόμενες του άρθρου 9.

Για την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος τέτοιων επενδύσεων που πρόκειται να καλύψουν την ίδια τους συμμετοχή και με έσοδα από πώληση των ως άνω ακινήτων, ελέγχεται η επαρκής δυνατότητα της επιχείρησης να δαπανήσει, μέχρι την πώληση των ακινήτων, τα ποσά αυτά εκ των διαθεσίμων της.

5. Υποχρεωτική εγκατάσταση εντός ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α., λοιπές ΒΙ.ΠΕ., Β.Ε.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ., ΒΙ.ΠΑ. των ιδρυόμενων βιομηχανικών μεταποιητικών μονάδων.

Οι ενισχύσεις του παρόντος για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικά σχέδια, που υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της φορολογικής απαλλαγής και επιδότησης τόκων και αφορούν σε ίδρυση μεταποιητικών-βιομηχανικών μονάδων σε νομούς στους οποίους λειτουργούν ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α., λοιπές ΒΙ.ΠΕ., Β.Ε.ΠΕ., ΒΙΟ.ΠΑ., ΒΙ.ΠΑ., εφαρμόζονται μόνο υπό την προϋπόθεση ότι οι ιδρυόμενες αυτές μονάδες εγκαθίστανται μέσα στις εν λόγω περιοχές, εκτός εάν η κατά περίπτωση αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή αποφανθεί αιτιολογημένα ότι είναι αναγκαία ή σκόπιμη η εγκατάστασή τους εκτός των περιοχών αυτών. Για το σκοπό αυτόν ο υποβαλλόμενος φάκελος της επένδυσης πρέπει να περιλαμβάνει πλήρη στοιχεία για την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας ή σκοπιμότητας για εγκατάσταση της μονάδας εκτός των περιοχών αυτών.

6. Αναμόρφωση ενισχυόμενου κόστους επένδυσης ή/και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικού σχεδίου που εντάσσεται στις ενισχύσεις επιχορήγησης και επιδότησης τόκων, καθώς και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Αναμόρφωση του ενισχυόμενου κόστους που έχει εγκριθεί, μπορεί να γίνει μετά από αίτηση του επενδυτή και εφόσον έχει υλοποιηθεί το 50% της επένδυσης ή/και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού. Για τον καθορισμό του ποσού της αναμόρφωσης του κόστους της επένδυσης ή του προγράμματος, λαμβάνονται υπόψη οι ανατιμήσεις και διαφοροποιήσεις που τυχόν προέκυψαν στα επί μέρους στοιχεία κόστους της επένδυσης ή του προγράμματος κατά τη διάρκεια της υλοποίησής τους. Δεν είναι δυνατή η έγκριση αναμόρφωσης κόστους σε ποσοστό μεγαλύτερο του 15% του κόστους της επένδυσης που έχει εγκριθεί ή μεγαλύτερο του 25% του κόστους που έχει εγκριθεί προκειμένου για τα επιχειρηματικά σχέδια.

Για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής απαιτείται αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας προς τη Γνωμοδοτική Επιτροπή.

7. Παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης επένδυσης ή/και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που εντάσσεται στις ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων, καθώς και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης ή/και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, μπορεί να παρατείνεται για δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο, υπό την προϋπόθεση ότι η υποβολή του αιτήματος γίνεται το αργότερο εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά στην απόφαση υπαγωγής και υπό την προϋπόθεση ότι μέχρι την υποβολή του σχετικού αιτήματος έχει πραγματοποιηθεί το πενήντα τοις εκατό (50%) του εγκριθέντος έργου.

Κατ' εξαίρεση, σε περιπτώσεις διακοπής ή καθυστέρησης των εργασιών για λόγους ανωτέρας βίας που αποδεικνύεται επαρκώς, η προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης μπορεί να παρατείνεται για επιπλέον χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης. Στις περιπτώσεις που η ανωτέρα βία ανακύπτει κατά τη διάρκεια της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά με την απόφαση υπαγωγής, το σχετικό αίτημα πρέπει να υποβληθεί μόνο εντός της προθεσμίας ολοκλήρωσης που καθορίστηκε αρχικά στην απόφαση υπαγωγής χωρίς την προϋπόθεση πραγματοποίησης του 50% του εγκριθέντος έργου.

8. Έναρξη των επενδύσεων ή/και των προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού και επιχειρηματικών σχεδίων, που εντάσσονται στις ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης των τόκων, καθώς και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

(α) Η έναρξη των επενδύσεων ή/και των προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων του παρόντος, μπορεί να γίνεται μετά την υποβολή στην αρμόδια υπηρεσία της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος και των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Επενδυτικά έργα, συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού και λοιπές εργασίες που πραγματοποιήθηκαν πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, δεν συνυπολογίζονται στο ενισχυόμενο κόστος ούτε στην ίδια συμμετοχή του επενδυτή, ανεξαρτήτως αν έχουν εξοφληθεί ή όχι μέχρι την ημερομηνία αυτή.

Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση υποβολής αίτησης υπαγωγής από φορείς, μονάδες των οποίων έχουν πληγεί από πυρκαγιές, πλημμύρες ή άλλα φυσικά φαινόμενα, για επενδύσεις τους, προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικά σχέδια, που σχετίζονται με την αποκατάσταση των δραστηριοτήτων που επλήγησαν, τα επενδυτικά έργα, συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και λοιπές εργασίες, που πραγματοποιήθηκαν κατά το διάστημα από το χρόνο που συνέβη η πυρκαγιά ή το φυσικό φαινόμενο που προκάλεσε τη ζημιά μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ενισχύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκαν μέσα σε διάστημα δώδεκα (12) μηνών κατ' ανώτατο όριο πριν από την υποβολή της αίτησης αυτής.

(β) Η έναρξη πραγματοποίησης της επένδυσης, του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης ή του επιχειρηματικού σχεδίου, πριν τη δημοσίευση της απόφασης υπαγωγής στις διατάξεις του νόμου αυτού, γίνεται με αποκλειστική ευθύνη του

επενδυτή και δεν δεσμεύει την κρίση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής ούτε την απόφαση της Διοίκησης σχετικά με την υπαγωγή ή μη αυτών στις διατάξεις του παρόντος.

(γ) Επιχορηγούμενες επενδυτικές δαπάνες που προ-ηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης υπαγωγής δεν συνυπολογίζονται στο επιχορηγούμενο κόστος ούτε στην ίδια συμμετοχή του επενδυτή.

9. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για το επενδυτικό δάνειο.

(α) Στις περιπτώσεις που στο προτεινόμενο για ενίσχυση επενδυτικό ή επιχειρηματικό σχέδιο προβλέπεται και η χρησιμοποίηση δανείου, αυτό πρέπει:

(i) να είναι μεσομακροπρόθεσμο, τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας,

(ii) να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη εγγραφή ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού,

(iii) να λαμβάνεται για την πραγματοποίηση του επενδυτικού ή επιχειρηματικού σχεδίου, όπως αυτό θα προκύπτει ρητά από τη σχετική δανειακή σύμβαση και

(iv) να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα ή το χρηματοδοτικό οργανισμό, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος. Το σχετικό έγγραφο της έγκρισής του πρέπει να αναφέρει τους όρους χορήγησης του δανείου και συγκεκριμένα το ύψος του, τη διάρκειά του, το επιτόκιο, την περίοδο χάριτος και τις εξασφαλίσεις για την παροχή του και να περιλαμβάνεται στον υποβαλλόμενο με την αίτηση υπαγωγής φάκελο.

Οι τράπεζες, για τη χορήγηση των απαιτούμενων επενδυτικών δανείων λαμβάνουν υπόψη, πέρα από τα δικά τους κριτήρια και τα αναπτυξιακά κριτήρια, όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 7 και τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ή και Ανάπτυξης.

Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε συνάλλαγμα.

(β) Σε περίπτωση που το πραγματοποιηθέν ύψος επένδυσης ή επιχειρηματικού σχεδίου είναι μεγαλύτερο από το ενισχυόμενο, το πρόσθετο δάνειο που τυχόν χρησιμοποιήθηκε για την υλοποίηση του επιπλέον αυτού ύψους, παρότι δεν παρέχεται γι' αυτό επιδότηση τόκων πρέπει επίσης να πληροί τις προϋποθέσεις της προηγούμενης περίπτωσης (α).

(γ) Ειδικά, προκειμένου για τα επιχειρηματικά σχέδια, το επενδυτικό δάνειο, όπως αυτό καθορίζεται στην παρούσα παράγραφο, αφορά μόνο στο τμήμα του σχεδίου που αναφέρεται σε επενδύσεις πάγιων στοιχείων. Για το υπόλοιπο τμήμα του σχεδίου που αναφέρεται σε λειτουργικές και συναφείς δαπάνες ή έξοδα, δεν έχουν εφαρμογή τα περί επενδυτικού δανείου οριζόμενα στην παρούσα παράγραφο, το οποίο τμήμα υλοποιείται με την πληρωμή απλώς από την επιχείρηση των εν λόγω δαπανών και εξόδων, καθώς και με την καταβολή της επιχορήγησης.

10. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι της επιδότησης τόκων.

(α) Η επιδότηση των τόκων του επενδυτικού δανείου παρέχεται για χρονικό διάστημα έξι (6) ετών από την πρώτη ανάληψη δόσης του δανείου.

Ειδικά για τις ιδιαιζόντως σημαντικές επενδύσεις μεταποιητικών βιομηχανικών, μεταλλευτικών και τουριστικών επιχειρήσεων ύψους άνω των είκοσι πέντε δισ. (25.000.000.000) δρχ. του άρθρου 10, καθώς και τις επενδύσεις των επιχειρήσεων που εντάσσονται στα ειδικά καθεστώτα ενισχύσεων του ίδιου ως άνω άρθρου, η διάρκεια της επιδότησης των τόκων του επενδυτικού δανείου καθορίζεται με την εκάστοτε εκδιδόμενη κοινή υπουργική απόφαση της παρ. 3 του άρθρου 10 ή το εκάστοτε εκδιδόμενο προεδρικό διάταγμα προκήρυξης του ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης της παρ. 1 του ίδιου άρθρου, αντίστοιχα.

(β) Σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης τόκων της περιόδου χάριτος του επενδυτικού δανείου, η επιδότηση των τόκων καταβάλλεται απευθείας στη δανειοδοτούσα τράπεζα για μείωση του δανείου που προήλθε από την κεφαλαιοποίηση αυτή.

(γ) Για τον υπολογισμό του επενδυτικού δανείου για το οποίο παρέχεται επιδότηση τόκων, δεν λαμβάνονται υπόψη οι τυχόν μη ενισχυόμενες βάσει του παρόντος δαπάνες της επένδυσης.

(δ) Η επιδότηση των τόκων επενδυτικών δανείων που έχουν ληφθεί σε συνάλλαγμα, γίνεται σε δραχμές. Για τον υπολογισμό της επιδότησης των τόκων στις περιπτώσεις αυτές λαμβάνεται υπόψη η ισοτιμία που ισχύει κατά το χρόνο δραχμοποίησης του δανείου, ενώ σε περίπτωση τμηματικών δραχμοποιήσεων του λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος των ισοτιμιών που ισχύουν κατά τις τμηματικές δραχμοποιήσεις του.

(ε) Η επιδότηση των τόκων παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι οι τόκοι ή το επιτόκιο δεν επιδοτούνται από άλλη πηγή. Το αυτό ισχύει προκειμένου για επενδυτικά δάνεια βιοτεχνικών ή γεωργικών επιχειρήσεων που επιδοτούνται με χρέωση του κοινού λογαριασμού του ν. 128/1975 βάσει των οικείων υπουργικών αποφάσεων.

(στ) Η επιδότηση των τόκων στις περιπτώσεις υπαγωγής επενδύσεων στην ενίσχυση της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων καταβάλλεται εφόσον έχουν εκδοθεί η απόφαση ολοκλήρωσης της επένδυσης και η απόφαση πιστοποίησης της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της και τηρούνται οι όροι της απόφασης υπαγωγής.

Η επιδότηση των τόκων στις περιπτώσεις ένταξης επενδύσεων στην ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής και επιδότησης τόκων, καταβάλλεται εφόσον έχει πιστοποιηθεί από την αρμόδια τράπεζα η ολοκλήρωση της επένδυσης και η έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας, όπως αυτή καθορίζεται στην παρ. 24 του άρθρου 8. Η σχετική έκθεση ελέγχου της τράπεζας, σε περίπτωση πραγματοποίησης του ελέγχου από αυτήν, προσκομίζεται από τον επενδυτή στην αρμόδια Υπηρεσία Εκταμίευσης.

(ζ) Το ποσό της επιδότησης τόκων που εισπράττει η επιχείρηση μειώνει το ποσό των χρεωστικών τόκων, που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογισθούν τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται.

(η) Ειδικά για την εφαρμογή της ενίσχυσης της επιδότησης τόκων, στις περιπτώσεις ένταξης επένδυσης στο καθεστώς ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής και επιδότησης τόκων, πέραν των παραπάνω προϋποθέσεων, το επιδοτούμενο επενδυτικό δάνειο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 70% του συνολικού κόστους των ενισχυόμενων από τον παρόντα νόμο δαπανών της ενταχθείσας επένδυσης. Σε περίπτωση που το τελικό κόστος της πραγματοποιηθείσας επένδυσης είναι μεγαλύτερο τουλάχιστον κατά 15% του ενταχθέντος, το επιδοτούμενο επενδυτικό δάνειο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 70% του προσαυξημένου κατά 15% ύψους της ενταχθείσας επένδυσης, υπό την προϋπόθεση επίσης ότι το συνολικό επενδυτικό δάνειο που ελήφθη για την πραγματοποιηθείσα επένδυση δεν ξεπερνά το 70% αυτής.

11. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού.

(α) Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης για πρόγραμμα απόκτησης της χρήσης καινούργιου σύγχρονου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού παρέχεται υπό την προϋπόθεση ότι μετά τη λήξη της μίσθωσης ο εξοπλισμός θα περιέρχεται στην κυριότητα της επιχείρησης. Ο όρος αυτός πρέπει να περιλαμβάνεται στη σχετική σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

(β) Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται εφόσον ο μισθωμένος εξοπλισμός έχει εγκατασταθεί στη μονάδα και έχει γίνει έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου

9. Στις περιπτώσεις δε που η απόκτηση της χρήσης εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση συνδυάζεται και με επένδυση που υπάγεται στην ενίσχυση της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων, η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται υπό την προϋπόθεση ότι έχει γίνει και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

(γ) Οι συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να συνάπτονται και με χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η δε επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται σε κάθε περίπτωση σε δραχμές.

(δ) Τα ποσά των δόσεων της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης που εισπράττει η επιχείρηση, μειώνουν το ποσό των δαπανών χρηματοδοτικής μίσθωσης, που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογισθούν τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται. Ο σχετικός όρος πρέπει να περιλαμβάνεται στις οικείες αποφάσεις υπαγωγής.

12. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού μεταποιητικών επιχειρήσεων που αφορούν στην παραγωγή προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, καθώς και σε επενδύσεις ή προγράμματα επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, των εδαφίων (i) και (iii) αντίστοιχα της υποπερίπτωσης (1) της περίπτωσης (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5.

(α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

Με τη γνωμοδότηση της επόμενης περίπτωσης (β) η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων γνωμοδοτεί και για την πλήρωση ή μη των ως άνω προδιαγραφών στις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, προκειμένου να είναι δυνατή γι' αυτές η εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος νόμου.

(β) Για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας γνωμοδοτεί, με βάση το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο ή/και πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης, η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Ε.Τ. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης ή του προγράμματος στην αρμόδια υπηρεσία της Γ.Γ.Ε.Τ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από τη Γ.Γ.Ε.Τ. για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

13. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή προγράμματα μεταποιητικών επιχειρήσεων, που αφορούν στην παραγωγή των νέων προϊόντων του εδαφίου (ι) της υποπερίπτωσης (1) της περίπτωσης (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5.

(α) Ως νέα προϊόντα θεωρούνται αυτά που δεν παράγονται κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος από άλλες παραγωγικές μονάδες της χώρας αυτούσια ή παραλλαγμένα.

(β) Για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ως νέων γνωμοδοτεί, με βάση το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο ή πρόγραμμα, η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Ε.Τ. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης ή του προγράμματος στην αρμόδια υπηρεσία της Γ.Γ.Ε.Τ.. Με την κοινή απόφαση της προηγούμενης παραγράφου 12 καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από τη Γ.Γ.Ε.Τ. για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ως νέων.

14. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις, προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικά σχέδια, επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού του εδαφίου (iv) της υποπερίπτωσης (1) της περίπτωσης (ε) και της περίπτωσης (μ) της παρ. 3 του άρθρου 5.

(α) Οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι επιχειρήσεις αυτές, καθώς και τα απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν το φάκελο που υποβάλλεται από αυτές για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος, καθορίζονται με την κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 3.

(β) Ο χαρακτηρισμός τους ως επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού, γίνεται με σχετική γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Ε.Τ. του

Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης ή και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικού σχεδίου στην αρμόδια υπηρεσία της Γ.Γ.Ε.Τ.

15. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού i) επιχειρήσεων ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων ii) επιχειρήσεων (εργαστηρίων) εφαρμοσμένης βιομηχανικής ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας του εδαφίου (ii) της υποπερίπτωσης (1) της περίπτωσης (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5, καθώς και σε επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού τέτοιων εργαστηρίων που γίνονται από τις υπαγόμενες επιχειρήσεις του εδαφίου (vii) της υποπερίπτωσης (2) της περίπτωσης (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5.

Ο χαρακτηρισμός τους γίνεται με σχετική γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Ε.Τ. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης ή προγράμματος στην αρμόδια υπηρεσία της Γ.Γ.Ε.Τ.

16. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων, στις επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού περιβαλλοντικού και ενεργειακού χαρακτήρα των εδαφίων (v) και (vi) της υποπερίπτωσης (1) της περίπτωσης (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5.

(α) Προκειμένου για επενδύσεις ή προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που αφορούν σε εξοικονόμηση ενέργειας, η εφαρμογή των ενισχύσεων γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή το πρόγραμμα δεν αφορά στον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά στον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης - λειτουργίας της μονάδας και ότι από την επένδυση ή το πρόγραμμα προκύπτει μείωση τουλάχιστον 10% της καταναλισκόμενης ενέργειας.

(β) Προκειμένου για επενδύσεις ή προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που αφορούν σε προστασία του περιβάλλοντος, περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και ανακύκλωσης του ύδατος, για το χαρακτηρισμό τους γνωμοδοτεί το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο από την αρμόδια υπηρεσία αξιολόγησης της επένδυσης ή του προγράμματος.

(γ) Προκειμένου για τις επενδύσεις ή προγράμματα του εδαφίου (vi) της υποπερίπτωσης (1) και της υποπερίπτωσης (2) της περίπτωσης (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5, για το χαρακτηρισμό τους γνωμοδοτεί η Γενική Γραμματεία Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης, εντός ενός (1) μηνός από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Ενέργειας.

17. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή της ενίσχυσης της επιχορήγησης, στις επενδύσεις μεταποιητικών επιχειρήσεων που αφορούν στην

παραγωγή καινοτομικών προϊόντων, καθώς και στην εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία, της περίπτωσης (στ) της παρ. 3 του άρθρου 5.

Ο χαρακτηρισμός τους γίνεται με σχετική γνωμοδότηση της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Ε.Τ. του Υπουργείου Ανάπτυξης, μέσα σε ένα (1) μήνα από την ημερομηνία διαβίβασης του φακέλου της επένδυσης στην αρμόδια υπηρεσία της Γ.Γ.Ε.Τ.

Με την κοινή απόφαση της παραγράφου 12 πιο πάνω καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξέτασης από τη Γ.Γ.Ε.Τ. για το χαρακτηρισμό των προϊόντων ως καινοτομικών και των επενδύσεων ως καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία.

18. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού σε επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων, της περίπτωσης (α) της παρ. 3 του άρθρου 5.

α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται κάθε δύο (2) χρόνια και δεν μπορεί να τροποποιηθεί μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα των δύο (2) χρόνων, μπορεί να καθορίζονται τμήματα της Επικράτειας που παρουσιάζουν υπερσυγκέντρωση τουριστικής δραστηριότητας, στα οποία δεν έχουν εφαρμογή οι ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων, καθώς και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης του παρόντος για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων. Με όμοια απόφαση, που επίσης εκδίδεται κάθε δύο (2) χρόνια και δεν μπορεί να τροποποιηθεί μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα των δύο (2) χρόνων, μπορεί να καθορίζονται τμήματα της Β' περιοχής που παρουσιάζουν έλλειψη τουριστικών κλινών ή τουριστικών κλινών ορισμένων τάξεων και λειτουργικών μορφών, στα οποία παρέχεται η ενίσχυση της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού της περιοχής Γ' για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων.

β. Επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων μπορούν να ενισχυθούν μόνον εφόσον πραγματοποιούνται:

I. Στις Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.).

II. Στα τμήματα των ενισχυόμενων περιοχών της Επικράτειας που δεν περιλαμβάνονται στην κοινή απόφαση της προηγούμενης περίπτωσης (α). Για να είναι δυνατή η ενίσχυση για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων στα τμήματα αυτά της Επικράτειας πρέπει επίσης: (α) η επένδυση ή/και το πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού να πραγματοποιούνται σε ζώνη τουρισμού - αναψυχής χαρακτηριζόμενη έτσι σύμφωνα με τα κριτήρια της χωροταξικής ή πολεοδομικής πολιτικής και (β) να εξασφαλίζεται η απαιτούμενη κατάλληλη υποδομή για την εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας. Η συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών διαπιστώνεται κατά περίπτωση με ειδική γνωμάτευση του Ε.Ο.Τ., η οποία εκδίδεται από τον εν λόγω Οργανισμό και προσκομίζεται στην αρμόδια Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

19. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, επισκευή, αποκατάσταση και μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3.

Για να είναι δυνατή η ενίσχυσή τους, πρέπει τα κτίρια αυτά, είτε βρίσκονται σε χαρακτηρισμένο διατηρητέο ή παραδοσιακό οικισμό είτε όχι, να έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα από το Υπουργείο Πολιτισμού ή ως παραδοσιακά από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή τον Ε.Ο.Τ..

20. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμό ξενοδοχειακών μονάδων ή τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (<M%-1>cam-rings), της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3.

(α) Προκειμένου για εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων, το ενισχυόμενο ύψος επένδυσης ή/και προγράμματος δεν μπορεί να υπερβεί το ενάμισυ (1,5) δισ. δρχ. και προκειμένου για εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings), τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) δρχ., έστω και αν το συνολικά πραγματοποιηθέν ύψος του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της ξενοδοχειακής μονάδας ή της τουριστικής οργανωμένης κατασκήνωσης, περιλαμβανομένου και του τυχόν προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, είναι μεγαλύτερο.

(β) Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται, στα πλαίσια των ενισχυόμενων δαπανών της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3, οι κατηγορίες, το είδος και η έκταση των έργων που πρέπει να περιλαμβάνονται στον εκσυγχρονισμό της ξενοδοχειακής μονάδας ή των τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings), για να θεωρείται αυτός ως ολοκληρωμένης μορφής και να είναι δυνατή η εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος.

21. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού συνεδριακών κέντρων, χιονοδρομικών κέντρων, κέντρων θαλασσοθεραπείας, κέντρων τουρισμού υγείας, κέντρων προπονητικού-αθλητικού τουρισμού και εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών, της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι προδιαγραφές που πρέπει να πληρούν οι ως άνω μονάδες. Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των παραπάνω μονάδων συνοδεύονται υποχρεωτικά από έγκριση του Ε.Ο.Τ. για την πλήρωση των κατά περίπτωση προδιαγραφών.

Ειδικά τα κέντρα προπονητικού-αθλητικού τουρισμού μπορούν να ιδρύονται μόνο από ξενοδοχειακές επιχειρήσεις στα πλαίσια βελτίωσης της λειτουργίας των ξενοδοχειακών τους μονάδων. Επίσης, τέτοια κέντρα μπορούν να ιδρύονται και από

εταιρείες που έχουν εταίρους ή μετόχους ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και που εκμεταλλεύονται ξενοδοχειακές μονάδες. Και σε αυτήν την περίπτωση η δημιουργία του κέντρου προπονητικού-αθλητικού τουρισμού στόχο έχει την αναβάθμιση και διαφοροποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών των ξενοδοχειακών μονάδων των εταίρων ή μετόχων που δημιουργούν το κέντρο.

22. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες) και γηπέδων γκολφ, της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3.

Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού λιμένων σκαφών αναψυχής και γηπέδων γκολφ, συνοδεύονται υποχρεωτικά από τη σχετική έγκριση της Γενικής Γραμματείας Στήριξης Λιμένων Αναψυχής του Υπουργείου Ανάπτυξης ή του Ε.Ο.Τ. αντίστοιχα για τη δημιουργία ή την επέκταση ή τον εκσυγχρονισμό τους, βάση της κείμενης νομοθεσίας.

23. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων σε επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, καθώς και μονάδων παροχής στέγης, αυτόνομης διαβίωσης σε άτομα με ειδικές ανάγκες, της περίπτωσης (σ) της παρ. 1 του άρθρου 3.

Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των παραπάνω επιχειρήσεων συνοδεύονται υποχρεωτικά από την κατά περίπτωση απαιτούμενη έγκριση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 10 και 30 του ν. 2072/1992 (ΦΕΚ 125 Α') αντίστοιχα.

24. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή της ενίσχυσης της επιχορήγησης σε επενδύσεις ίδρυσης δημόσιας χρήσης σταθμών αυτοκινήτων της περίπτωσης (μ) της παρ. 1 του άρθρου 3.

(α) Οι επενδύσεις των επιχειρήσεων αυτών πρέπει να αφορούν στη δημιουργία δημόσιας χρήσης εστεγασμένων σταθμών αυτοκινήτων.

(β) Πρέπει να διασφαλίζεται η καταλληλότητα του συγκεκριμένου χώρου και της περιοχής εγκατάστασης του σταθμού αυτοκινήτων σε σχέση με τις ανάγκες στάθμευσης.

(γ) Η δημιουργία και λειτουργία του σταθμού αυτοκινήτων στο συγκεκριμένο χώρο να συμβιβάζεται με τις λοιπές υφιστάμενες ή και προγραμματισμένες λειτουργίες της περιοχής εγκατάστασης.

(δ) Η συνδρομή των προϋποθέσεων των περιπτώσεων (β) και (γ) πιο πάνω πιστοποιείται με σχετική έγκριση των Οργανισμών Αθήνας ή Θεσσαλονίκης για τις περιοχές αρμοδιότητάς τους ή των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (τέως Π.Υ.Δ.Ε.), για τις

υπόλοιπες περιοχές της Επικράτειας. Η έγκριση αυτή, καθώς και η σχετική άδεια του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών συνοδεύει υποχρεωτικά τις αιτήσεις των φορέων για ένταξη στην ενίσχυση της επιχορήγησης του παρόντος, των επενδύσεων ίδρυσης τέτοιων σταθμών.

25. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος σε επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας, ή επιχειρήσεων συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας, της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθρου 3. Επίσης προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων στις επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης των μεταλλευτικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, των περιπτώσεων (ζ) και (η) της παρ. 1 του άρθρου 3.

α. Οι αιτήσεις των φορέων για ένταξη, στις ενισχύσεις του παρόντος, επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας συνοδεύονται υποχρεωτικά από τη σχετική έγκριση άδειας εγκατάστασης του Υπουργείου Ανάπτυξης, βάσει της κείμενης νομοθεσίας.

β. Για τις επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού μεταλλευτικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, των περιπτώσεων (ζ) και (η) της παρ. 1 του άρθρου 3, γνωμοδοτεί η Γενική Γραμματεία Ενέργειας του Υπουργείου Ανάπτυξης για την ισχύ ή μη των δικαιωμάτων μεταλλειοκτησίας, της άδειας εκμετάλλευσης και της άδειας λειτουργίας των εγκαταστάσεων, εντός ενός (1) μηνός από τη διαβίβαση του φακέλου της επένδυσης ή/και του προγράμματος.

26. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος σε επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που αφορούν σε μετεγκατάσταση μεταποιητικών ή γεωργικών κτηνοτροφικών ή αλιευτικών επιχειρήσεων των περιπτώσεων (α) και (θ) της παρ. 1 του άρθρου 3 αντίστοιχα.

Η ισχύς της άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας της μετεγκαθιστώμενης δραστηριότητας, λήγει οριστικά προκειμένου για την εφαρμογή της ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, από τη δημοσίευση της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης ή και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για μετεγκατάσταση και δεν είναι δυνατή η έκδοση ίδιας ή παρεμφερούς άδειας στον εγκαταλειφθέντα χώρο, όπως πιστοποιείται με σχετικό έγγραφο του Υπουργείου Ανάπτυξης ή του Υπουργείου Γεωργίας ανάλογα. Προκειμένου για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής ή και της επιδότησης τόκων, το έγγραφο αυτό πρέπει να προσκομίζεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και στην αρμόδια Υπηρεσία Εκταμίευσης πριν την έναρξη σχηματισμού του αφορολόγητου αποθεματικού ή την έναρξη καταβολής της επιδότησης των τόκων.

27. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής σε επένδυση ή/και πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού.

(α) Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής υπολογίζεται με βάση τα καθαρά κέρδη, που δηλώνονται με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία και εμφανίζονται στον ισολογισμό και τα οποία προέρχονται από το σύνολο των δραστηριοτήτων του φορέα, είτε αυτές περιλαμβάνονται στις υπαγόμενες στον παρόντα νόμο δραστηριότητες είτε όχι και ανεξάρτητα από την περιοχή στην οποία αυτές ασκούνται, μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των κερδών της χρήσης που διανέμονται πραγματικά ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους ή τον επιχειρηματία. Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., η φορολογική απαλλαγή πραγματοποιείται από τα καθαρά κέρδη που δηλώνονται με την αρχική δήλωση, αφού αφαιρεθούν οι απολήψεις.

(β) Σχηματίζεται από τα κέρδη της διαχειριστικής χρήσης που έγινε η επένδυση ή η χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού. Σε περίπτωση που έχει υποβληθεί αίτηση για ένταξη της επένδυσης στο καθεστώς ενισχύσεων της φορολογικής απαλλαγής και επιδότησης τόκων σύμφωνα με την παρ. 24 του άρθρου 8, το αφορολόγητο αποθεματικό σχηματίζεται επίσης από τα κέρδη της διαχειριστικής χρήσης που έγινε η επένδυση, υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκδοθεί η σχετική διαπιστωτική πράξη ένταξης που προβλέπεται στην περίπτωση (β) της παρ. 24 του άρθρου 8. Αν δεν πραγματοποιηθούν κέρδη κατά τη διαχειριστική αυτή χρήση ή αν αυτά που πραγματοποιούνται δεν επαρκούν, το αφορολόγητο αποθεματικό σχηματίζεται από τα κέρδη των αμέσως επόμενων διαχειριστικών χρήσεων μέχρι να καλυφθούν τα ποσοστά της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή και της αξίας του εξοπλισμού που η χρήση του αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, οι οποίες δεν μπορούν να υπερβούν τις δέκα διαχειριστικές χρήσεις.

(γ) Ειδικά προκειμένου για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που η υλοποίησή τους διαρκεί πέραν της μιας διαχειριστικής χρήσης, παρέχεται η δυνατότητα σχηματισμού αφορολόγητου αποθεματικού της απαλλαγής από τα κέρδη κάθε διαχειριστικής χρήσης, για τις δαπάνες των επενδύσεων που γίνονται σταδιακά κάθε χρόνο ή και για τα μισθώματα του εξοπλισμού που η χρήση του αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση κάθε χρόνο, με την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή/και το πρόγραμμα θα ολοκληρωθεί εντός πενταετίας από το χρόνο έναρξής τους.

(δ) Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής εμφανίζεται σε ξεχωριστούς λογαριασμούς στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης.

(ε) Οι φορείς που εφαρμόζουν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής υποχρεούνται στην τήρηση πρόσθετων βιβλίων, τα οποία καθορίζονται με την κοινή απόφαση της παρ. 24 του άρθρου 8.

(στ) Η επιχείρηση υποχρεούται μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης να υποβάλει στην αρμόδια για τη φορολογία της Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) αίτηση με την οποία θα ζητά τον έλεγχο της πραγματοποιηθείσας παραγωγικής επένδυσης. Με την αίτηση συνοποβάλλεται κατάσταση στην οποία αναγράφονται αναλυτικά όλες

οι δαπάνες που αναφέρονται στην πραγματοποιηθείσα παραγωγική επένδυση και τα στοιχεία των αντίστοιχων φορολογικών στοιχείων που εκδόθηκαν.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται μέσα στις προθεσμίες υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, που ορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 62, 64 και 107 του ν. 2238/1994 κατά περίπτωση.

Μετά την υποβολή των πιο πάνω δικαιολογητικών και το αργότερο μέχρι τέλος του οικείου οικονομικού έτους, ο προϊστάμενος της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας υποχρεούται να προβεί στον έλεγχο των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων.

Οι αρμόδιοι επιθεωρητές Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών υποχρεούνται να παρακολουθούν την ορθότητα και το εμπρόθεσμο των διενεργούμενων ελέγχων. Οι διατάξεις της περίπτωσης αυτής εφαρμόζονται ανάλογα και σε περίπτωση παραγωγικών επενδύσεων μέσω χρηματοδοτικής μίσθωσης.

(ζ) Για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για απόκτηση της χρήσης εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση, έχουν ανάλογη εφαρμογή τα οριζόμενα στις περιπτώσεις (α), (β) και (γ) της παρ. 11 του παρόντος άρθρου.

28. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για την εφαρμογή της ενίσχυσης της επιχορήγησης στα επιχειρηματικά σχέδια των μεταποιητικών βιομηχανικών επιχειρήσεων, των μεταλλευτικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α), της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ) της παρ. 1 του άρθρου 3.

Η επιχορήγηση παρέχεται για επιχειρηματικά σχέδια ή τμήμα τους, συνολικού ύψους δαπανών μέχρι πέντε (5) δισ. δρχ. προκειμένου για μεταποιητικές βιομηχανικές επιχειρήσεις και μεταλλευτικές επιχειρήσεις και μέχρι δύο (2) δισ. δρχ. προκειμένου για επιχειρήσεις ανάπτυξης λογισμικού.

29. Στην απόφαση υπαγωγής στις ενισχύσεις του παρόντος, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, καθώς και όλοι οι γενικοί και ειδικοί όροι που κρίνονται απαραίτητοι από την αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή.

Σε περίπτωση διαπίστωσης ότι δεν τηρούνται οι όροι, περιορισμοί και προϋποθέσεις του παρόντος και της απόφασης υπαγωγής, αυτή ανακαλείται μετά από γνώμη της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής και επιστρέφονται μερικά ή ολικά οι τυχόν καταβληθείσες δόσεις της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων, καθώς και οι τυχόν καταβληθείσες δόσεις επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, προσαυξημένες κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από της εκάστοτε καταβολής. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής της επιχορήγησης, επιδότησης επιτοκίου και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης από το Δημόσιο, αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από τη Δ.Ο.Υ., στην οποία θα αποστέλλονται οι χρηματικοί κατάλογοι (συντασσόμενοι κατά τα άρθρα 55 και 56 του π.δ. 16/1989) από τη βεβαιούσα αρχή. Για την είσπραξη των οφειλών προς το Δημόσιο εφαρμόζονται οι διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων.

Τα οριζόμενα στην παράγραφο αυτή εφαρμόζονται και σε περίπτωση διαπίστωσης παραλείψεων κατά την εκτέλεση του εγκριθέντος έργου, καθώς επίσης και στην

περίπτωση διαπίστωσης ότι έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή ότι έχουν αποσιωπηθεί τέτοια στοιχεία, η γνώση των οποίων θα μπορούσε να οδηγήσει στον αποκλεισμό της υπαγωγής της επένδυσης ή του προγράμματος ή του επιχειρηματικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος ή θα οδηγούσε στο να υπαχθεί με όρους διαφορετικούς από αυτούς που περιέχονται στην απόφαση υπαγωγής.

30. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για τις επενδύσεις στην αλλοδαπή.

Με τις αποφάσεις της παρ. 2 του άρθρου 4 καθορίζεται επίσης το κατά περίπτωση ανώτατο ενισχύόμενο ύψος των επενδύσεων της παρ. 2 του άρθρου 3 που γίνονται στην αλλοδαπή. Με τις ίδιες αποφάσεις μπορεί να εξαιρούνται από τις ενισχύσεις του παρόντος, ορισμένοι τομείς ή κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας.

31. Υποχρέωση υποβολής εξαμηνιαίων δελτίων προόδου.

Οι επιχειρήσεις των οποίων επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή και επιχειρηματικά σχέδια έχουν ενταχθεί στο καθεστώς επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ενισχύσεις του παρόντος νόμου υποχρεούνται, από την έκδοση της πράξης ένταξής τους και μέχρι την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας τους, να υποβάλλουν στην υπηρεσία που εξέδωσε την πράξη ένταξής τους, εξαμηνιαία δελτία προόδου των έργων τους, το περιεχόμενο των οποίων καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ή του Υπουργού Ανάπτυξης ανάλογα. Τα δελτία αυτά υποβάλλονται κατά το μήνα Ιανουάριο και Ιούλιο κάθε έτους. Η αρμόδια υπηρεσία, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, μπορεί να ζητά από την επιχείρηση την προσκόμιση πρόσθετων στοιχείων σχετικά με την πρόοδο του έργου.

32. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ορίζονται οι αναγκαίοι όροι ή προϋποθέσεις ή περιορισμοί ή παρεκκλίσεις από τις διατάξεις του παρόντος νόμου στην παροχή ενισχύσεων, που επιβάλλονται κάθε φορά από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την παροχή εθνικών ενισχύσεων σε συγκεκριμένους τομείς ή κατηγορίες επενδύσεων.

Με όμοιες αποφάσεις μπορεί να καθορίζονται τυχόν διαφορετικές ή και πρόσθετες διαδικασίες και δικαιολογητικά για την υποβολή και εξέταση επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων και γενικά για την εφαρμογή των ενισχύσεων του παρόντος ή να αποκλείονται των ενισχύσεων, συγκεκριμένοι τομείς ή κλάδοι ή κατηγορίες δραστηριοτήτων ή επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων, λόγω καθιέρωσης ή θέσπισης ανάλογων όρων και απαγορεύσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρθρο 7

Κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς των ενισχύσεων της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης

1. Η υπαγωγή στο καθεστώς ενισχύσεων της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων, καθώς και στο καθεστώς ενίσχυσης της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ή του κατά περίπτωση αρμόδιου οργάνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο 8, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

(α) Κριτήρια εκτίμησης της βιωσιμότητας, που εφαρμόζονται για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικά σχέδια όλων των τομέων:

(i) Τα χαρακτηριστικά του φορέα και ειδικότερα η εμπειρία του, η κλίμακα και τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του στο παρελθόν, η φερεγγυότητα και οικονομική του επιφάνεια, καθώς και η τεκμηριωμένη δυνατότητα διάθεσης των ιδίων κεφαλαίων για την κάλυψη των χρηματοδοτικών αναγκών της επιχείρησης (κάλυψη ίδιας συμμετοχής στην επένδυση και του αναγκαίου κεφαλαίου κίνησης). Για υφιστάμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη και τα οικονομικά τους αποτελέσματα στο πρόσφατο παρελθόν, καθώς και η παρούσα οικονομική τους κατάσταση.

(ii) Οι προοπτικές κερδοφόρας δραστηριότητας της επιχείρησης που θα δημιουργηθεί ή της ήδη υφιστάμενης, στο βαθμό που επηρεάζεται από την προτεινόμενη επένδυση, πρόγραμμα ή επιχειρηματικό σχέδιο σε σύγκριση και με την εκτίμηση της κατάστασης προοπτικών των αγορών του κλάδου στον οποίο εντάσσεται.

(iii) Η πληρότητα του επιχειρηματικού σχεδιασμού της επένδυσης ή/και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης και η οργάνωση της επιχείρησης που την πραγματοποιεί.

(β) Κοινά κριτήρια προτεραιότητας υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων όλων των τομέων οικονομικής δραστηριότητας.

(i) Η αύξηση της απασχόλησης και ιδίως η δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας για μακρό χρονικό διάστημα.

(ii) Ο βαθμός ίδιας συμμετοχής στην επένδυση ή επιχειρηματικό σχέδιο και στο κεφάλαιο κίνησης.

(iii) Ο δυναμισμός και η επιτυχία στις προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες της επιχείρησης και των εταίρων που ελέγχουν την πλειοψηφία των συμφερόντων της ή των εταίρων σε περίπτωση νεοϊδρυόμενων επιχειρήσεων.

(iv) Η πραγματοποίηση της επένδυσης ή/και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή του επιχειρηματικού σχεδίου στις περιοχές της Επικράτειας

με τη μεγαλύτερη ενίσχυση και στις περιοχές όπου έχουν συναφθεί τοπικά σύμφωνα απασχόλησης.

(v) Ο αριθμός και η σημασία των επενδυτικών σχεδίων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή/και επιχειρηματικών σχεδίων του φορέα που έχουν υπαχθεί στις ενισχύσεις επιχορήγησης και επιδότησης του ν.1892/1990 και του παρόντος.

(γ) Πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας - υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των μεταποιητικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων, καθώς και των επιχειρήσεων της περίπτωσης (η) της παρ. 1 του άρθρου 3.

(i) Η προοπτική δυναμικής ανάπτυξης του κλάδου στον οποίο πραγματοποιείται η επένδυση ή/και το πρόγραμμα.

(ii) Ο χαρακτηρισμός των προϊόντων που πρόκειται να παραχθούν, ως νέων ή ως προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή η παραγωγή ηλεκτρισμού από την εκμετάλλευση ήπιων μορφών ενέργειας.

(iii) Η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων που πρόκειται να παραχθούν σε διεθνές επίπεδο.

(iv) Η συμβολή στην εξοικονόμηση ενέργειας, την προστασία του περιβάλλοντος και τη μείωση της ρύπανσης.

(v) Η μετεγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων από την περιοχή Α'. Επίσης, η μετεγκατάσταση από άλλες περιοχές, εφόσον γίνεται για περιβαλλοντικούς λόγους.

(vi) Ο βαθμός συμμετοχής των πρώτων και βοηθητικών υλών στο βιομηχανικό κόστος παραγωγής ανά μονάδα προϊόντος.

(vii) Η πραγματοποίηση των επενδύσεων της υποπερίπτωσης (xxii) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3 από συνενούμενες μικρομεσαίες μεταποιητικές επιχειρήσεις (Μ.Μ.Ε.) της εν λόγω υποπερίπτωσης.

(viii) Η συμβολή της επένδυσης στη δημιουργία και απασχόληση άλλων επιχειρήσεων αναλόγως με το βαθμό των προερχομένων από την εγχώρια αγορά εισροών της (υλικών και υπηρεσιών) ως προς τις συνολικές εισροές που απαιτούνται για τη λειτουργία της.

(δ) Πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας - υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού του πρωτογενή τομέα.

(i) Η κατάταξη της επένδυσης ως δραστηριότητα υψηλής, μέσης ή χαμηλής προτεραιότητας σύμφωνα με τη γεωργική πολιτική της χώρας.

(ii) Η συμβολή στην εξοικονόμηση ενέργειας, στην προστασία περιβάλλοντος και τη μείωση της ρύπανσης.

(iii) Η μετεγκατάσταση λειτουργουσών μονάδων εφόσον επιβάλλεται για περιβαλλοντικούς λόγους.

(ε) Πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας - υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, των τουριστικών επιχειρήσεων.

(i) Επίπεδο προσφερόμενων υπηρεσιών ιδρυόμενων ή επεκτεινόμενων ή εκσυγχρονιζόμενων ξενοδοχειακών μονάδων (τάξη, αστέρια) και τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων.

(ii) Αναβάθμιση σε ανώτερη τάξη προκειμένου για επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων και τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων.

(iii) Δημιουργία εγκαταστάσεων ειδικών μορφών τουρισμού.

(iv) Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων ή οικιών σε ξενοδοχειακές μονάδες.

(v) Η συμβολή στην προστασία του περιβάλλοντος και τη μείωση της ρύπανσης.

(vi) Η δυνατότητα λειτουργίας της μονάδας πέραν της τουριστικής περιόδου της ευρύτερης περιοχής.

(στ) Πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας - υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων ή και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιχειρηματικών σχεδίων των επιχειρήσεων του τομέα παροχής υπηρεσιών:

(i) Υπηρεσίες εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

(ii) Ανάπτυξη λογισμικού, ανάπτυξη τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων και εργαστήρια εφαρμοσμένης έρευνας.

(iii) Κέντρα κοινής επιχειρηματικής δράσης και Εταιρείες Διεθνούς Εμπορίου.

(iv) Μεταφορά και αποθήκευση υγρών καυσίμων και υγραερίων σε νησιώτικες περιοχές.

(v) Κέντρα αποθεραπείας και αποκατάστασης και στέγες αυτόνομης διαβίωσης, για άτομα με ειδικές ανάγκες.

(ζ) Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία, η βαθμολόγηση και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων της παραγράφου αυτής, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή της. Με όμοια απόφαση καθορίζεται και το κοινό και για τους τέσσερις τομείς των περιπτώσεων (γ) έως και (στ) πιο πάνω ελάχιστο ποσοστό του συνόλου των βαθμών των κοινών και πρόσθετων κριτηρίων κάθε τομέα, πάνω από το οποίο κάθε επένδυση ή πρόγραμμα εγκρίνεται αμέσως κατά την εξέταση και βαθμολόγησή του, εφόσον το διατιθέμενο κονδύλι επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης επαρκεί. Αν είναι κατώτερο, εγκρίνεται μόνο στο τέλος κάθε έτους κατά τα οριζόμενα στην παρ. 10 του άρθρου 8.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζεται επιπρόσθετα το κριτήριο του δυναμισμού της επιχείρησης στην

παρούσα κατάσταση της, καθώς και τα πρόσθετα, πέραν των κοινών κριτηρίων της περίπτωσης (β) της παρ. 1 πιο πάνω που εφαρμόζονται ανάλογα, κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης των επιχειρηματικών σχεδίων μεταποιητικών βιομηχανικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α), της υποπερίπτωσης (v) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ) αντίστοιχα, της παρ. 1 του άρθρου 3, που εξετάζονται από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Ως πρόσθετα κριτήρια νοούνται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας του επιχειρηματικού σχεδίου, η αλληλουχία των προβλεπόμενων σε αυτό ενεργειών, η εφικτότητα της υλοποίησης των στόχων και άλλα.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία, η βαθμολόγηση, ο ανάλογος τρόπος εφαρμογής όλων των κριτηρίων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής, για τα ως άνω επιχειρηματικά σχέδια.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται, πέραν εκείνων που ορίζονται στην περίπτωση (α) της παρ. 1 πιο πάνω, τα πρόσθετα ειδικά κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης, των επενδύσεων και λοιπών δαπανών των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xix), και (xxi) των μεταποιητικών επιχειρήσεων της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3 και της περίπτωσης (στ) της ίδιας παραγράφου, που εξετάζονται από την Γ.Γ. Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία, η βαθμολόγηση, ο τρόπος εφαρμογής όλων των κριτηρίων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής, για τις ως άνω επενδύσεις.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθορίζονται τα κριτήρια, τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων αυτών για την υπαγωγή των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης των βιομηχανικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων της παρ. 2 του άρθρου 10, στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης.

5. Για την υπαγωγή στην ενίσχυση επιχορήγησης του παρόντος των επενδύσεων που πραγματοποιούνται στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3, δεν λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια των περιπτώσεων (β), (γ) και (δ) της παρ. 1 πιο πάνω. Η υπαγωγή κάθε επένδυσης γίνεται εφόσον αυτή κρίνεται βιώσιμη σύμφωνα με τα κριτήρια της περίπτωσης (α) της παρ. 1 πιο πάνω και επιπλέον εφόσον συμβάλλει, στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, στη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων παραμεθόριων περιοχών της χώρας στην οποία πραγματοποιείται η επένδυση και τη συγκράτηση πληθυσμών των περιοχών αυτών στον τόπο διαμονής τους.

Άρθρο 8

Αρμοδιότητες και διαδικασίες εφαρμογής των ενισχύσεων

1. Υποβολή αιτήσεων υπαγωγής στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

(α) Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων (γ) και (δ) πιο κάτω, οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης υποβάλλονται από 1 Ιανουαρίου μέχρι και 15 Σεπτεμβρίου ως εξής:

(1) Στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, ύψους άνω του 1,2 δισ. δρχ. που πραγματοποιούνται στα όρια της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, καθώς και οι επενδύσεις ή προγράμματα ύψους άνω των 700 εκατομμυρίων δρχ. που πραγματοποιούνται στην υπόλοιπη Επικράτεια. Επίσης υποβάλλονται, ανεξαρτήτως ύψους, επενδύσεις ή/και προγράμματα συνεδριακών κέντρων, κέντρων θαλασσοθεραπείας, κέντρων τουρισμού υγείας, χιονοδρομικών κέντρων, κέντρων προπονητικού-αθλητικού τουρισμού, λιμένων, σκαφών αναψυχής, γηπέδων γκολφ και επιχειρήσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών της περίπτωσης (τ) της παρ. 1 του άρθρου 3, κέντρων κοινής επιχειρηματικής δράσης της περίπτωσης (ο) της ίδιας παραγράφου, εταιρειών διεθνούς εμπορίου της περίπτωσης (π) της ίδιας παραγράφου, επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας της περίπτωσης (β) της ίδιας παραγράφου, επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσων μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων της περίπτωσης (ξ) της ίδιας παραγράφου, καθώς και των επιχειρήσεων που πραγματοποιούν επενδύσεις στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 3. Στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας υποβάλλονται επίσης και τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παρ. 2 του άρθρου 10 ανεξαρτήτως ύψους.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μπορεί να ορίζονται και πρόσθετες κατηγορίες επιχειρήσεων των οποίων οι αιτήσεις υπαγωγής υποβάλλονται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ανεξαρτήτως ύψους.

(2) Στις Υπηρεσίες Ιδιωτικών Επενδύσεων των Περιφερειών και με την επιφύλαξη των υποπεριπτώσεων (1) και (3), υποβάλλονται αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, ύψους μέχρι 700 εκατομμύρια δρχ., που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια κάθε Περιφέρειας ή προκειμένου για την Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας και Θράκης ύψους μέχρι 1,2 δισ. δρχ.. Ειδικά οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή/και προγραμμάτων, ύψους μέχρι επτακόσια εκατομμύρια (700.000.000) δρχ., που πραγματοποιούνται στο Νομό Δωδεκανήσου, υποβάλλονται στο Γραφείο Περιφερειακής Ανάπτυξης Δωδεκανήσου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

(3) Στον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού βιοτεχνίας, ύψους μέχρι 200 εκατομμύρια δρχ. που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια της περιφέρειας Αττικής.

(4) Στο Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων Α.Ε. (ΕΛ.Κ.Ε.) υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, ύψους άνω των 3 δισ. δρχ., καθώς και οι επενδύσεις ή επιχειρηματικά σχέδια 1 δισ. δρχ. και άνω, εφόσον το 50% τουλάχιστον της ίδιας συμμετοχής προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού. Τρία (3) αντίγραφα του φακέλου διαβιβάζονται από το ΕΛ.Κ.Ε. στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, προκειμένου η αίτηση αυτή να εξετασθεί για υπαγωγή ή μη στις διατάξεις του παρόντος.

(β) Τα όρια των παραπάνω υποπεριπτώσεων (1), (2), (3) και (4) μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

(γ) Στο Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων Α.Ε. (ΕΛ.Κ.Ε.) υποβάλλονται τον Ιανουάριο εκάστου έτους και οι αιτήσεις υπαγωγής των επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α) και της υποπερίπτωσης (v) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ), της παρ. 1 του άρθρου 3, ύψους άνω των 3 δισ. δρχ., καθώς και αιτήσεις υπαγωγής των επιχειρηματικών σχεδίων ύψους ενός (1) δισεκατομμυρίου και άνω εφόσον το 50% τουλάχιστον της ίδιας συμμετοχής προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού. Τρία (3) αντίγραφα του φακέλου διαβιβάζονται από το ΕΛ.Κ.Ε. στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, προκειμένου η αίτηση να εξεταστεί για υπαγωγή ή μη στις διατάξεις του παρόντος. Για την υποβολή των ως άνω αιτήσεων στο ΕΛ.Κ.Ε., πρέπει να έχει προηγηθεί η σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της επόμενης περίπτωσης (δ).

Επίσης στο Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων Α.Ε. (ΕΛ.Κ.Ε.) υποβάλλονται κατά τον Ιανουάριο εκάστου έτους οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α), καθώς και των επενδύσεων της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του άρθρου 3 ύψους άνω των 3 δισ. δρχ., καθώς και οι επενδύσεις ή επιχειρηματικά σχέδια 1 δισ. δρχ. και άνω, εφόσον το 50% τουλάχιστον της ίδιας συμμετοχής προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού. Τρία (3) αντίγραφα του φακέλου διαβιβάζονται από το ΕΛ.Κ.Ε. στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, προκειμένου η αίτηση αυτή να εξετασθεί για υπαγωγή ή μη στις διατάξεις του παρόντος.

(δ) Στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης υποβάλλονται τον Ιανουάριο εκάστου έτους οι αιτήσεις υπαγωγής των επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α), της υποπερίπτωσης (v) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ), της παρ. 1 του άρθρου 3, ύψους μέχρι 1 δισ. δρχ. ή ύψους από 1 δισ. δρχ. μέχρι 3 δισ. δρχ., εφόσον η ίδια συμμετοχή δεν προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού ή προέρχονται και από κεφάλαια εξωτερικού σε ποσοστό μικρότερο του 50%. Οι αιτήσεις αυτές υποβάλλονται μετά από σχετική πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος, η οποία γίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, που εκδίδεται το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λαμβάνει ευρεία δημοσιότητα στον οικονομικό τύπο.

Επίσης στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης υποβάλλονται κατά το μήνα Ιανουάριο εκάστου έτους οι αιτήσεις υπαγωγής των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α), καθώς και των επενδύσεων της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του άρθρου 3, ύψους μέχρι 1 δισ. δρχ. ή ύψους από 1 δισ. δρχ. μέχρι 3 δισ. δρχ., εφόσον η ίδια συμμετοχή

δεν προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού ή προέρχεται και από κεφάλαια εξωτερικού αλλά σε ποσοστό μικρότερο του 50%.

(ε) Οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης, που εμπίπτουν στα ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης της παρ. 1 του άρθρου 10, υποβάλλονται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ή στις αρμόδιες Υπηρεσίες Ιδιωτικών Επενδύσεων των Περιφερειών, όπως καθορίζονται με το κατά περίπτωση προεδρικό διάταγμα της θέσπισής τους και μέσα στις προθεσμίες που επίσης ορίζονται με αυτό.

2. Οι αιτήσεις υπαγωγής και ο φάκελος με τα δικαιολογητικά που τις συνοδεύει υποβάλλονται εις τριπλούν και προκειμένου για υποβολή στο ΕΛ.Κ.Ε., εις τετραπλούν.

Η οικονομική προμελέτη που συνοδεύει την αίτηση υπαγωγής στις ενισχύσεις επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, προκειμένου για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικά σχέδια, συνολικού κόστους άνω των ογδόντα εκατομμυρίων (80.000.000) δρχ., υπογράφεται από οικονομολόγο μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.) ή αντίστοιχου Οργανισμού Κράτους-Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αιτήσεις υπαγωγής που δεν πληρούν την προϋπόθεση αυτή δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης καθορίζονται τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής των επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α) και της υποπερίπτωσης (v) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ), της παρ. 1 του άρθρου 3.

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται τα τεχνικοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (xviii), (xix), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α), καθώς και των επενδύσεων της περίπτωσης (στ), της παρ. 1 του άρθρου 3.

Δικαιολογητικά και στοιχεία που ορίζεται ρητά από τις διατάξεις του παρόντος ότι υποβάλλονται με την αίτηση υπαγωγής, δεν είναι απαραίτητο να περιλαμβάνονται στις ως άνω αποφάσεις.

4. Κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής προσκομίζεται στην αρμόδια υπηρεσία αποδεικτικό καταβολής χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Οικονομικών. Για τον καθορισμό του ποσού αυτού λαμβάνεται υπόψη το συνολικό κόστος της υποβαλλόμενης για έγκριση επένδυσης ή/και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικού σχεδίου.

Το παραπάνω χρηματικό ποσό κατά περίπτωση καταβάλλεται:

(α) Στον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. προκειμένου για αιτήσεις υπαγωγής που υποβάλλονται σε αυτόν, τα δε εισπραττόμενα από το φορέα αυτόν ποσά αποτελούν έσοδο για την κάλυψη μέρους των λειτουργικών δαπανών του που προκύπτουν από την εφαρμογή των κινήτρων του παρόντος νόμου.

(β) Στη Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) προκειμένου για τις αιτήσεις υπαγωγής των λοιπών περιπτώσεων, τα δε εισπραττόμενα ποσά αποτελούν έσοδο του Δημοσίου.

5. Αιτήσεις που δεν συνοδεύονται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία δεν συνιστούν αίτηση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος, δεν εξετάζονται και τίθενται στο αρχείο της αρμόδιας υπηρεσίας, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος γι' αυτές χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παρ. 4. Το ίδιο ισχύει και σε περιπτώσεις αιτήσεων υπαγωγής που περιλαμβάνουν τα κατά τα ανωτέρω απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία, πλην όμως κατά τον έλεγχο και την εξέταση του φακέλου διαπιστώνεται, μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής, ότι η οικονομοτεχνική μελέτη εμφανίζει σοβαρές ελλείψεις, οι οποίες καθιστούν αδύνατη την αξιολόγηση της υποβληθείσας επένδυσης ή/και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικού σχεδίου. Μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής οι αρμόδιες για την εξέτασή της υπηρεσίες ή φορείς δύνανται, εφόσον τούτο κρίνεται αναγκαίο, να αποστέλλουν με απόδειξη στο φορέα της επένδυσης ή/και του προγράμματος ή του επιχειρηματικού σχεδίου, ή τον αντίκλητό του, έγγραφο με το οποίο ζητείται η προσκόμιση τυχόν πρόσθετων στοιχείων και πληροφοριών, καθώς και η παροχή περαιτέρω διευκρινήσεων, προς υποβοήθηση του έργου της αξιολόγησης της αίτησης υπαγωγής.

Με τα έγγραφα αυτά μπορούν να τάσσουν προθεσμίες μέχρι δεκαπέντε (15) ημέρες, από τη με απόδειξη επίδοση αυτών, εντός των οποίων ο φορέας υποχρεούται να απαντήσει.

6. α) Δεν είναι δυνατή η υποβολή, από τον ίδιο φορέα, αίτησης υπαγωγής σε περισσότερες της μιας υπηρεσίες ή φορείς για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιχειρηματικά σχέδια κατά βάση ίδια, που εμφανίζουν όμως διαφοροποιήσεις είτε στο κόστος είτε στα επί μέρους προτεινόμενα επενδυτικά έργα ή για επενδύσεις, προγράμματα ή επιχειρηματικά σχέδια που αφορούν στην ίδια παραγωγική μονάδα.

Σε περίπτωση πολλαπλής υποβολής αίτησης υπαγωγής, σύμφωνα με τα παραπάνω, καθώς και σε περίπτωση υποβολής αίτησης για υπαγωγή επένδυσης ή προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιχειρηματικού σχεδίου είτε στο σύνολό του είτε κατά ένα τμήμα του που έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης του παρόντος ή του ν.1892/1990, όλες οι αιτήσεις θεωρούνται ως ουδέποτε υποβληθείσες και δεν εξετάζονται, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος γι' αυτές χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην πιο πάνω παρ. 4.

β) Εταιρεία της οποίας επιχειρηματικό σχέδιο έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή του ν.1892/ 1990, δεν μπορεί κατά τη χρονική διάρκεια υλοποίησής του να υποβάλει σε οποιαδήποτε υπηρεσία ή φορέα αίτηση υπαγωγής επένδυσης ή και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, η οποία να αφορά στα προϊόντα στα οποία αφορά το υλοποιούμενο επιχειρηματικό σχέδιο. Σε περίπτωση υποβολής τέτοιας αίτησης, αυτή θεωρείται ως ουδέποτε

υποβληθείσα και δεν εξετάζεται, μη επιστρεφόμενου του καταβληθέντος γι' αυτήν χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην πιο πάνω παρ. 4.

7. Οι αιτήσεις υπαγωγής εξετάζονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς στους οποίους υποβάλλονται ή, προκειμένου για αιτήσεις που υποβάλλονται μέσω του ΕΛ.Κ.Ε., από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ή της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, ανάλογα. Για τις αιτήσεις που υποβάλλονται μέσω του ΕΛ.Κ.Ε., ο οργανισμός αυτός συντάσσει αιτιολογημένη έκθεση σκοπιμότητας, η οποία διαβιβάζεται είτε στην Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας είτε στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης κατά περίπτωση.

8. α) Η διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής κάθε αίτησης για υπαγωγή επένδυσης ή/και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού από την αρμόδια υπηρεσία και γνωμοδοτική επιτροπή ολοκληρώνεται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, η δε απόφαση υπαγωγής εκδίδεται το αργότερο εντός των επόμενων τριάντα (30) εργάσιμων ημερών από τη γνωμοδότηση της επιτροπής, εντός των οποίων δημοσιεύεται και η περίληψή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για την εισαγωγή των αιτήσεων υπαγωγής στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή τηρείται η απόλυτη σειρά προτεραιότητας με την οποία έχουν υποβληθεί οι αιτήσεις αυτές.

β) Οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α), καθώς και των επενδύσεων της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του άρθρου 3 από την αρμόδια υπηρεσία και γνωμοδοτική επιτροπή, ολοκληρώνονται το αργότερο μέχρι την 31η Ιουλίου εκάστου έτους, οι δε αποφάσεις υπαγωγής εκδίδονται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από την ως άνω ημερομηνία, εντός των οποίων δημοσιεύεται και η περίληψή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

9. α) Οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής των επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α), της υποπερίπτωσης (v) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ), της παρ. 1 του άρθρου 3, από την αρμόδια υπηρεσία και γνωμοδοτική επιτροπή ολοκληρώνονται το αργότερο μέχρι την 31η Ιουλίου εκάστου έτους, οι δε αποφάσεις υπαγωγής εκδίδονται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από την ως άνω ημερομηνία, εντός των οποίων δημοσιεύονται και οι περιλήψεις τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

β) Οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής κάθε επιχειρηματικού σχεδίου διάρθρωσης και αναδιάρθρωσης από την αρμόδια υπηρεσία και γνωμοδοτική επιτροπή ολοκληρώνονται το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, η δε απόφαση υπαγωγής εκδίδεται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από τη γνωμοδότηση της επιτροπής, εντός των οποίων δημοσιεύεται και η περίληψή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για την εισαγωγή των αιτήσεων υπαγωγής στην αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή τηρείται η απόλυτη σειρά προτεραιότητας με την οποία αυτές έχουν υποβληθεί.

10. α) Η αξιολόγηση των επενδύσεων ή/και των προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού γίνεται από την κατά περίπτωση αρμόδια υπηρεσία ή τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. ανάλογα.

Ειδικά προκειμένου για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ύψους άνω των 5 δισ. δρχ. η αξιολόγηση μπορεί να ανατίθεται σε δύο, ανεξάρτητους μεταξύ τους, ειδικούς εξωτερικούς αξιολογητές αναγνωρισμένου κύρους. Ο κάθε αξιολογητής υποβάλλει ολοκληρωμένη μελέτη αξιολόγησης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, η οποία εισηγείται στην αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή της παρ. 17. Με τις αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται οι διαδικασίες ανάθεσης, ο ανώτατος αριθμός επενδυτικών σχεδίων που μπορεί να ανατίθενται κατ' έτος ανά αξιολογητή, οι προθεσμίες παράδοσης της μελέτης αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος εδαφίου.

β) Η αξιολόγηση των επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α), της υποπερίπτωσης (v) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ), της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και η αξιολόγηση των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α) και της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του άρθρου 3, που εξετάζονται από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, μπορεί να ανατίθεται σε δύο (2) ανεξάρτητους μεταξύ τους ειδικούς εξωτερικούς αξιολογητές αναγνωρισμένου κύρους. Ο κάθε αξιολογητής υποβάλλει ολοκληρωμένη μελέτη αξιολόγησης στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, η οποία εισηγείται στην αρμόδια κατά περίπτωση Γνωμοδοτική Επιτροπή της παρ. 17. Με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης καθορίζονται οι διαδικασίες ανάθεσης, ο ανώτατος αριθμός επιχειρηματικών σχεδίων ή επενδύσεων ανάλογα, που μπορεί να ανατίθενται κατ' έτος ανά αξιολογητή, οι προθεσμίες παράδοσης της μελέτης αξιολόγησης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Το τμήμα των επιχειρηματικών σχεδίων ή των επενδύσεων, ανάλογα, που αφορά

σε κατάρτιση προσωπικού, υποβάλλεται προς αξιολόγηση και στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο, στη συνέχεια, υποβάλλει σχετική αξιολογική έκθεση στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

γ) Η αξιολόγηση των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παρ. 2 του άρθρου 10 ανατίθεται σε ειδικό εξωτερικό αξιολογητή με μεγάλη εμπειρία σε εκκαθαρίσεις, εξαγορές και συγχωνεύσεις, ο οποίος υποβάλλει ολοκληρωμένη μελέτη αξιολόγησης στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, προκειμένου αυτή να εισηγηθεί στην αρμόδια Γνωμοδοτική Επιτροπή της παρ. 17. Η υπηρεσία για την κατάρτιση της εισήγησής της αυτής δύναται να ζητά από την κύρια δανειοδοτούσα τράπεζα ή και άλλη τράπεζα γνωμοδότηση επί της βιωσιμότητας του σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης. Με απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται η διαδικασία ανάθεσης, τα κριτήρια επιλογής, ο ανώτατος αριθμός επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης, που μπορεί να ανατίθενται κατ' έτος σε κάθε αξιολογητή, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των εξωτερικών αξιολογητών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

11. α) Κάθε επένδυση ή/και πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού εξετάζεται ως προς τη βιωσιμότητά της σύμφωνα με τα κριτήρια της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 7 και αν κριθεί βιώσιμη, η γνωμοδοτική επιτροπή προχωρεί στη βαθμολόγησή της με βάση τα κριτήρια των περιπτώσεων (γ) έως και (στ) της παρ. 1 του άρθρου 7 και εφόσον συγκεντρώνει τουλάχιστον το κοινό ελάχιστο ποσοστό του συνόλου των βαθμών που ορίζεται με την απόφαση της περίπτωσης (ζ) της παρ. 1 του άρθρου 7 και το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό για

τις επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης επαρκεί, εγκρίνεται για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος.

Οι επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α) και της περίπτωσης (στ), της παρ. 1 του άρθρου 3, που υποβάλλονται κάθε έτος, εξετάζονται από την αρμόδια υπηρεσία και γνωμοδοτική επιτροπή σε πρώτη φάση ως προς τη βιωσιμότητά τους. Εκείνες που δεν κρίνονται βιώσιμες απορρίπτονται. Για τις επενδύσεις που κρίνονται βιώσιμες ακολουθεί δεύτερη φάση αξιολόγησης κατά την οποία βαθμολογούνται με βάση τα κοινά κριτήρια της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθρου 7 με τα κατά περίπτωση πρόσθετα κριτήρια των περιπτώσεων (γ) έως και (στ) της παρ. 1 του άρθρου 7, καθώς και με τα ειδικά πρόσθετα κριτήρια που καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 3 του ίδιου ως άνω άρθρου. Ακολουθώς κατατάσσονται σε ενιαίο πίνακα σύμφωνα με το ποσοστό του συνόλου των βαθμών του τομέα τους που έχουν

συγκεντρώσει με πρόταξη εκείνων που συγκεντρώνουν το υψηλότερο ποσοστό. Εγκρίνονται δε για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος οι επενδύσεις που προτάσσονται στην κατάταξη και μέχρι την κάλυψη του κατά περίπτωση καθορισθέντος στο συγκεκριμένο έτος ποσού επιχορηγήσεων για τις εν λόγω επενδύσεις. Σε περίπτωση που κατά τη διαδικασία έγκρισης των επενδύσεων του πίνακα κατάταξης προκύπτει ότι το απομένον ποσό επιχορηγήσεων δεν επαρκεί για την κάλυψη όλων των τυχόν ισοβαθμούντων επενδύσεων, εγκρίνονται όλες οι ισοβαθμούσες επενδύσεις καθ' υπέρβαση του καθορισθέντος ποσού επιχορηγήσεων. Οι υπόλοιπες επενδύσεις, που έχουν καταταγεί σε χαμηλότερη θέση από εκείνη της τελευταίας υπαγόμενης επένδυσης, απορρίπτονται.

β) Κάθε επιχειρηματικό σχέδιο διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παρ. 2 του άρθρου 10 εξετάζεται σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 7 και υπάγεται στις διατάξεις του παρόντος κατά τα οριζόμενα στην εν λόγω απόφαση και εφόσον το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό επιχορηγήσεων και λοιπών ενισχύσεων των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης επαρκεί.

γ) Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης (α) πιο πάνω, σε περίπτωση που κατά τη διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης το κατά περίπτωση διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό ενισχύσεων εξαντληθεί, τυχόν αιτήσεις υπαγωγής, για τις οποίες μέχρι την εξάντληση του ποσού των ενισχύσεων δεν ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές, εξετάζονται για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος κατά το επόμενο έτος με βάση τα ποσά ενισχύσεων που καθορίζονται για το έτος αυτό, πριν την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής που θα υποβληθούν μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους αυτού.

δ) Επίσης με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης (α) πιο πάνω, εάν μετά την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος όλων των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που συγκέντρωσαν τουλάχιστον το κατά περίπτωση κοινό ελάχιστο ποσοστό του συνόλου των βαθμών απομείνει αδιάθετο τμήμα του καθορισθέντος για το συγκεκριμένο έτος ποσού επιχορηγήσεων ή και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, το τμήμα αυτό διατίθεται για την υπαγωγή βιώσιμων επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που η βαθμολογία τους υπολείπεται του ελάχιστου κατά περίπτωση κοινού αυτού ποσοστού. Για το σκοπό αυτόν οι

επενδύσεις ή/και τα προγράμματα αυτά όλων των τομέων κατατάσσονται σε ενιαίο πίνακα σύμφωνα με το ποσοστό του συνόλου των βαθμών του τομέα τους που συγκεντρώσαν με πρόταξη εκείνων που συγκεντρώνουν το μεγαλύτερο ποσοστό. Εγκρίνονται για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος εκείνες οι επενδύσεις ή/και προγράμματα που προτάσσονται στην κατάταξη και μέχρι την κάλυψη του απομένοντος τμήματος του ποσού επιχορηγήσεων ή/και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης. Σε περίπτωση που κατά τη διαδικασία έγκρισης των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων του πίνακα κατάταξης προκύπτει ότι το απομένον ποσό ενισχύσεων δεν επαρκεί για την κάλυψη όλων των τυχόν ισοβαθμουσών επενδύσεων ή/και προγραμμάτων, εγκρίνονται όλες οι ισοβαθμούσες επενδύσεις ή/και προγράμματα καθ' υπέρβαση του ποσού των ενισχύσεων.

Οι υπόλοιπες επενδύσεις ή/και προγράμματα που έχουν καταταγεί σε χαμηλότερη θέση από εκείνη της τελευταίας υπαγόμενης επένδυσης ή/και προγράμματος απορρίπτονται.

12. Τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α), της υποπερίπτωσης (v) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ), της παρ. 1 του άρθρου 3, που υποβάλλονται κάθε έτος, εξετάζονται από την αρμόδια υπηρεσία και γνωμοδοτική επιτροπή σε πρώτη φάση ως προς τη βιωσιμότητά τους και το δυναμισμό της επιχείρησης στην παρούσα κατάστασή της. Για τις επιχειρήσεις που δεν κρίνονται βιώσιμες ή κρίνονται μεν βιώσιμες αλλά δεν εξασφαλίζουν το επιθυμητό επίπεδο δυναμισμού στην παρούσα κατάσταση τους, όπως αυτό καθορίζεται με την κοινή κανονιστική απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 7, το προτεινόμενο από αυτές επιχειρηματικό σχέδιο απορρίπτεται. Για τις επιχειρήσεις που κρίνονται βιώσιμες και εξασφαλίζουν το πιο πάνω επιθυμητό επίπεδο δυναμισμού, ακολουθεί δεύτερη φάση αξιολόγησης, κατά την οποία τα επιχειρηματικά τους σχέδια ομαδοποιούνται στους δύο τομείς, μεταποιητικό και υπηρεσιών, και βαθμολογούνται με βάση τα κοινά κριτήρια της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθρου 7, καθώς και με τα κατά περίπτωση πρόσθετα κριτήρια που καθορίζονται με την κοινή απόφαση της παρ. 2 του ίδιου ως άνω άρθρου. Ακολούθως κατατάσσονται σύμφωνα με το σύνολο των βαθμών που έχουν συγκεντρώσει με πρόταξη εκείνων που συγκεντρώνουν την υψηλότερη βαθμολογία. Εγκρίνονται δε για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος τα επιχειρηματικά σχέδια των επιχειρήσεων που προτάσσονται στην κατάταξη και μέχρι την κάλυψη του κατά περίπτωση καθορισθέντος στο συγκεκριμένο έτος ποσού επιχορηγήσεων για τα εν λόγω επιχειρηματικά σχέδια. Σε περίπτωση που κατά τη διαδικασία έγκρισης των επιχειρηματικών σχεδίων του πίνακα κατάταξης προκύπτει ότι το απομένον ποσό επιχορηγήσεων δεν επαρκεί για την κάλυψη όλων των τυχόν ισοβαθμούντων επιχειρηματικών σχεδίων, εγκρίνονται όλα τα ισοβαθμούντα σχέδια, καθ' υπέρβαση του καθορισθέντος ποσού επιχορηγήσεων.

Τα υπόλοιπα επιχειρηματικά σχέδια που έχουν καταταγεί σε χαμηλότερη θέση από εκείνη του τελευταίου υπαγόμενου επιχειρηματικού σχεδίου απορρίπτονται.

13. Κάθε επένδυση που γίνεται στην αλλοδαπή σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 3, εξετάζεται ως προς τη βιωσιμότητά της σύμφωνα με τα κριτήρια της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 7. Οι μη βιώσιμες απορρίπτονται. Κάθε επένδυση που κρίνεται βιώσιμη και επιπλέον εκτιμάται ότι συμβάλλει στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό στη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων παραμεθόριων περιοχών των χωρών στις οποίες πραγματοποιείται η επένδυση και τη συγκράτηση πληθυσμών των περιοχών αυτών στον τόπο διαμονής τους και με την προϋπόθεση ότι το

διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό για τις επιχορηγήσεις αυτών των επενδύσεων επαρκεί, εγκρίνεται για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος. Κάθε βιώσιμη επένδυση που εκτιμάται ότι δεν συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στη διεύρυνση των παραγωγικών δραστηριοτήτων και τη συγκράτηση των πληθυσμών απορρίπτεται.

Σε περίπτωση που, κατά τη διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής των επενδύσεων αυτών, το διατιθέμενο για το συγκεκριμένο έτος ποσό επιχορηγήσεων γι' αυτές εξαντληθεί, τυχόν αιτήσεις υπαγωγής για τις οποίες μέχρι την εξάντληση του ποσού των επιχορηγήσεων δεν ολοκληρώθηκαν οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από την αρμόδια υπηρεσία και γνωμοδοτική επιτροπή, εξετάζονται για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος κατά το επόμενο έτος με βάση το ποσό ενισχύσεων που καθορίζεται για την κατηγορία αυτή επενδύσεων για το έτος αυτό, πριν από την εξέταση των αιτήσεων υπαγωγής που θα υποβληθούν μετά την 1η Ιανουαρίου του έτους αυτού.

14. Οι αποφάσεις υπαγωγής των επενδύσεων ή/και των προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή των επιχειρηματικών σχεδίων στο καθεστώς ενισχύσεων της επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εκδίδονται:

(i) Από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, προκειμένου για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης που υποβάλλονται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας σύμφωνα με την υποπερίπτωση (1) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 πιο πάνω, καθώς και για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που υποβάλλονται μέσω του ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

(ii) Από τον Υπουργό Ανάπτυξης, προκειμένου: για τις επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α) και της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και για τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α), της υποπερίπτωσης (v) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ), της παρ. 1, του ίδιου άρθρου.

(iii) Από τους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών, προκειμένου για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που πραγματοποιούνται στα όρια κάθε Περιφέρειας και υποβάλλονται στην αντίστοιχη Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων της Περιφέρειας σύμφωνα με την υποπερίπτωση (2) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 πιο πάνω.

(iv) Από τον Πρόεδρο του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. προκειμένου για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού βιοτεχνίας που υποβάλλονται στον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. σύμφωνα με την υποπερίπτωση (3) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 πιο πάνω.

Από τα παραπάνω κατά περίπτωση αρμόδια όργανα εκδίδονται και οι αποφάσεις τροποποίησης, ολοκλήρωσης ή και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, ανάκλησης υπαγωγής και επιστροφής ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί, καθώς και μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων,

για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικά σχέδια για τα οποία τα όργανα αυτά έχουν εκδώσει τις αντίστοιχες αποφάσεις υπαγωγής.

15. Περίληψη της απόφασης υπαγωγής, που περιέχει τα στοιχεία του φορέα της επένδυσης, το αντικείμενο, το κόστος της επένδυσης ή/και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή του επιχειρηματικού σχεδίου, το ποσοστό και το ποσό της επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και τον αριθμό των δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δεν απαιτείται δημοσίευση περίληψης αποφάσεων που αφορούν σε παράταση του χρόνου ολοκλήρωσης ή σε τροποποιήσεις αποφάσεων που δεν μεταβάλλουν το ποσό της επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και τον αριθμό των νέων θέσεων εργασίας. Μεταβολή με οποιονδήποτε τρόπο των όρων της απόφασης μπορεί να γίνει μετά από αίτηση του φορέα.

16. Οι αποφάσεις υπαγωγής, καθώς και οι λοιπές αποφάσεις που καθορίζονται στην παρ. 14 εκδίδονται μετά από γνώμη της κατά περίπτωση αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής. Είναι δυνατόν να εκδίδονται και χωρίς τη γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής αποφάσεις τροποποιήσεων των αποφάσεων υπαγωγής, εφόσον οι τροποποιήσεις αυτές αναφέρονται σε παράταση προθεσμίας για χρονικό διάστημα μέχρι ενός (1) έτους ή σε αυξομείωση της εγκριθείσας κινητήριας δύναμης των μηχανολογικών εγκαταστάσεων, υπό τον όρο ότι η αυξομείωση αυτή δεν υπερβαίνει το 1/5 εκείνης που έχει αρχικά εγκριθεί.

17. Ετήσιος προγραμματισμός του ύψους των εγκρινόμενων βάσει του παρόντος επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης.

α. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, που εκδίδεται κάθε Ιανουάριο και με την επιφύλαξη της επόμενης περίπτωσης (β) και των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 10, καθορίζεται το συνολικό ποσό των επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που εγκρίνονται ετησίως για τις επενδύσεις ή /και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού και τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης. Επίσης με την ίδια απόφαση γίνεται η κατανομή του ως άνω ποσού μεταξύ του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και των λοιπών οργάνων τα οποία έχουν το δικαίωμα υπογραφής αποφάσεων υπαγωγής σύμφωνα με την παρ. 14 πιο πάνω. Με την ίδια επίσης απόφαση καθορίζεται και το συνολικό ποσό των ενισχύσεων των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης του άρθρου 10. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας είναι δυνατό με όμοιες αποφάσεις να αναπροσαρμόζει κατά τη διάρκεια του έτους το παραπάνω ποσό.

Με όμοιες αποφάσεις καθορίζεται το συνολικό ποσό επιχορηγήσεων που εγκρίνεται ετησίως για κάθε χώρα προκειμένου για την έγκριση των επενδύσεων της αλλοδαπής της παρ. 2 του άρθρου 3.

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, που εκδίδεται κάθε Ιανουάριο, καθορίζεται το συνολικό ποσό επιχορηγήσεων που εγκρίνονται ετησίως για τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α), της υποπερίπτωσης (v) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ), της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και για τις επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (xvii),(xviii),(xix), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α) και της

περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του ίδιου άρθρου. Με όμοιες αποφάσεις είναι δυνατό να αναπροσαρμόζεται κατά τη διάρκεια του έτους το παραπάνω ποσό.

γ. Ειδικά για το έτος 1998 οι αποφάσεις των προηγούμενων περιπτώσεων (α) και (β) εκδίδονται εντός των τριάντα (30) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

18. Αιτήσεις για υπαγωγή στις ενισχύσεις της επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων, καθώς και αιτήματα για τροποποίηση όρων αποφάσεων υπαγωγής, που έχουν απορριφθεί, δεν επανεξετάζονται.

19. Γνωμοδοτικές Επιτροπές.

(α) Γνωμοδοτικές Επιτροπές Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας:

i. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συστήνεται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα νόμο επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ύψους μέχρι 5 δισ. δρχ., που σύμφωνα με το παρόν άρθρο υποβάλλονται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας ή το ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Επίσης γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ύψους μέχρι 5 δισ. δρχ. που έχουν υποβληθεί για υπαγωγή τους στο ν. 1892/1990 μέχρι και 21 Οκτωβρίου 1997 και δεν έχουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εξεταστεί.

Μέλη της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ως Πρόεδρος, ο προϊστάμενος της αρμόδιας γενικής διεύθυνσης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, προϊστάμενοι των αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, καθώς και εκπρόσωποι των συναρμόδιων υπουργείων και λοιπών φορέων ειδικοί σε θέματα επενδύσεων.

ii. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, συστήνεται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα νόμο επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ύψους άνω των 5 δισ. δρχ., που σύμφωνα με το παρόν άρθρο υποβάλλονται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας ή το ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, για αιτήσεις επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης ανεξαρτήτως κόστους, καθώς και για αιτήσεις επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης που εμπίπτουν στα ειδικά καθεστάτα ενίσχυσης της παρ. 1 του άρθρου 10 και υποβάλλονται στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ανεξαρτήτως ύψους. Επίσης γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ύψους άνω των 5 δισ. δρχ., που έχουν υποβληθεί για υπαγωγή τους στο ν. 1892/1990 μέχρι και 21 Οκτωβρίου 1997 και δεν έχουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εξεταστεί. Μέλη της επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας Επενδύσεων και Ανάπτυξης ως Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας του Υπουργείου

Ανάπτυξης, ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, ο οποίος συμμετέχει μόνο όταν συζητούνται θέματα για τα οποία έχει γνωμοδοτήσει η Ειδική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Ε.Τ. ή ο Γενικός Γραμματέας Ε.Ο.Τ. του Υπουργείου Ανάπτυξης, ο οποίος συμμετέχει μόνο όταν συζητούνται θέματα τουριστικών επενδύσεων, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, του Υπουργείου Ανάπτυξης, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε θέματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β., ένας (1) εκπρόσωπος της Γ.Σ.Ε.Ε. και ένας (1) εκπρόσωπος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών.

(β) Γνωμοδοτικές Επιτροπές Γ.Γ. Βιομηχανίας Υπουργείου Ανάπτυξης:

i. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή επιχειρηματικών σχεδίων, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα νόμο επιχειρηματικών σχεδίων που υποβάλλονται στη Γ.Γ. Βιομηχανίας ή στο ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από τη Γ.Γ. Βιομηχανίας. Επίσης γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις επιχειρηματικών σχεδίων που έχουν υποβληθεί για υπαγωγή τους στο άρθρο 23α του ν. 1892/1990 και δεν έχουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εξεταστεί.

Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας ως Πρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας Επενδύσεων και Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε θέματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β., ένας (1) εκπρόσωπος της Γ.Σ.Ε.Ε. και ένας (1) εκπρόσωπος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών.

ii. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήσεις υπαγωγής στον παρόντα νόμο των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α) και της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του άρθρου 3, που υποβάλλονται στη Γ.Γ. Βιομηχανίας ή στο ΕΛ.Κ.Ε. και εξετάζονται από τη Γ.Γ. Βιομηχανίας. Επίσης γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις επενδύσεων που έχουν υποβληθεί για υπαγωγή τους στο άρθρο 23β του ν. 1892/1990 και δεν έχουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εξεταστεί.

Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας ως Πρόεδρος, δύο (2) προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων ή αρμόδιων Διευθύνσεων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας, δύο (2) εμπειρογνώμονες αναγνωρισμένου κύρους σε ζητήματα βιομηχανικών επενδύσεων, ένας (1) εκπρόσωπος του Σ.Ε.Β. και ένας (1) της Γ.Σ.Ε.Ε.. Ειδικά, για τις επενδύσεις της υποπερίπτωσης (xx) της περίπτωσης (α) της παρ. 1 του άρθρου 3 στην Επιτροπή συμμετέχουν και ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας και ένας (1) προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης ή αρμόδιας Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης.

(γ) Γνωμοδοτική Επιτροπή Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ.:

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συστήνεται στον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδύσεων Βιοτεχνίας, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού βιοτεχνικών επιχειρήσεων, που σύμφωνα με το παρόν άρθρο υποβάλλονται στον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και εξετάζονται από το φορέα αυτόν.

Μέλη της Επιτροπής είναι ο Γενικός Διευθυντής του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. ως Πρόεδρος, προϊστάμενοι της αρμόδιας υπηρεσίας του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ., εκπρόσωπος της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, εκπρόσωποι της Γ.Γ. Βιομηχανίας και Γ.Γ. Έρευνας και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας, εκπρόσωποι τραπεζών και δύο (2) εμπειρογνώμονες, ειδικοί σε θέματα βιοτεχνικών επενδύσεων.

(δ) Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές:

Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα κάθε Περιφέρειας συστήνεται στην έδρα κάθε Περιφέρειας, καθώς και στην πρωτεύουσα του Νομού Δωδεκανήσου Περιφερειακή Γνωμοδοτική Επιτροπή Επενδύσεων, η οποία γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, που σύμφωνα με το παρόν άρθρο υποβάλλονται σε κάθε Περιφέρεια ή στο Νομό Δωδεκανήσου και εξετάζονται από τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες ιδιωτικών επενδύσεων. Επίσης, ειδικά η Περιφερειακή Γνωμοδοτική Επιτροπή Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης γνωμοδοτεί για τις αιτήσεις επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ύψους μέχρι ένα (1) δισ. δρχ. που έχουν υποβληθεί για υπαγωγή τους στο ν.1892/1990 μέχρι και 21 Οκτωβρίου 1997 και δεν έχουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εξεταστεί.

Μέλη της κάθε Επιτροπής είναι ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας ως Πρόεδρος, προϊστάμενοι των αρμόδιων υπηρεσιών ιδιωτικών επενδύσεων της Περιφέρειας, εκπρόσωπος του Υπουργείου Γεωργίας, εκπρόσωποι τραπεζών και λοιπών φορέων ειδικοί σε θέματα επενδύσεων.

(ε) Οι καθοριζόμενες πιο πάνω γνωμοδοτικές επιτροπές γνωμοδοτούν επίσης για αιτήματα τροποποίησης αποφάσεων υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφή ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί και αφορούν σε επενδύσεις ή και προγράμματα ή επιχειρηματικά σχέδια για την υπαγωγή των οποίων γνωμοδότησαν κατά περίπτωση.

Επίσης γνωμοδοτούν για τα παραπάνω θέματα

i) επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στο ν.1892/1990, εφόσον αυτά είναι της αρμοδιότητας των κατά περίπτωση αντίστοιχων υπηρεσιών ή φορέων εφαρμογής των κινήτρων του εν λόγω νόμου και ii) επενδύσεων που έχουν υπαχθεί σε προγενέστερους αναπτυξιακούς νόμους, εφόσον οι σχετικοί φάκελοι των

επενδύσεων αυτών είναι της αρμοδιότητας των κατά περίπτωση αντίστοιχων υπηρεσιών ή φορέων και τηρούνται σε αυτούς.

Ειδικά οι Περιφερειακές Γνωμοδοτικές Επιτροπές, πλην της Γνωμοδοτικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής, μετά την έκδοση της προβλεπόμενης από την παρ. 12 του άρθρου 14 υπουργικής απόφασης, γνωμοδοτούν επίσης για τα θέματα του πρώτου εδαφίου επενδύσεων ή /και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που έχουν υπαχθεί στους νόμους 1892/1990 και 1262/1982 από τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και πραγματοποιούνται ή πραγματοποιήθηκαν στα όρια της οικείας Περιφέρειας.

Η Γνωμοδοτική Επιτροπή του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. γνωμοδοτεί επίσης για τα θέματα του πρώτου εδαφίου επενδύσεων ή /και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, που έχουν υπαχθεί στους νόμους 1262/1982 και 1892/1990 από τον οργανισμό αυτόν και πραγματοποιούνται στα όρια της Περιφέρειας Αττικής.

(στ) Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Γ.Γ.Ε.Τ. του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (Γ.Γ.Ε.Τ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδική Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων που γνωμοδοτεί για το χαρακτηρισμό: (1) των προϊόντων ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή ως νέων, (2) των υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, (3) επιχειρήσεων ως επιχειρήσεις ανάπτυξης λογισμικού είτε πρόκειται για επενδύσεις τους ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού είτε πρόκειται για επιχειρηματικά τους σχέδια, (4) επιχειρήσεων ως επιχειρήσεις ανάπτυξης τεχνολογιών, (5) επιχειρήσεων ως επιχειρήσεις (εργαστήρια) εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας ή των εργαστηρίων αυτών, που ιδρύονται ή επεκτείνονται ή εκσυγχρονίζονται από μεταποιητικές επιχειρήσεις, που αναφέρονται στην περίπτωση (ε) της παρ. 3 του άρθρου 5.

Μέλη της Ειδικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων είναι ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας ως Πρόεδρος, ο προϊστάμενος της αρμόδιας Διεύθυνσης της Γ.Γ.Ε.Τ., δύο (2) εξειδικευμένα σε θέματα τεχνολογίας στελέχη της Γ.Γ.Ε.Τ., είτε αυτά συμμετέχουν σε ειδική ομάδα εμπειρογνομόνων είτε όχι, εκπρόσωπος του Υπουργείου Ανάπτυξης εξειδικευμένος σε θέματα τεχνολογίας και δύο (2) εξωτερικοί εμπειρογνώμονες που προέρχονται από πανεπιστημιακά ή ερευνητικά ιδρύματα ή εργαστήρια.

Στην Επιτροπή μετέχουν επίσης ως μέλη και ένας (1) από κάθε ειδική ομάδα εργασίας εμπειρογνομόνων, που δημιουργείται στη Γ.Γ.Ε.Τ. στα διάφορα γνωστικά πεδία στα οποία υποβάλλονται θέματα προς εξέταση, για την αξιολόγηση των θεμάτων και την κατάρτιση αιτιολογημένης εισήγησης, ο οποίος ορίζεται από το Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας. Τα μέλη αυτά έχουν δικαίωμα ψήφου μόνο για τα θέματα που αξιολόγησε η ειδική ομάδα εμπειρογνομόνων στην οποία συμμετέχουν.

(ζ) Η συγκρότηση των ως άνω γνωμοδοτικών επιτροπών γίνεται με αποφάσεις των οργάνων που είναι αρμόδια για τη σύστασή τους μη

δημοσιευόμενες στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με τις αποφάσεις αυτές ορίζονται επίσης οι γραμματείς και οι αναπληρωτές βοηθοί γραμματείς των επιτροπών, καθώς και οι εισηγητές.

(η) Για τη διαδικασία λειτουργίας των επιτροπών, την απαρτία και τη λήψη αποφάσεων εφαρμόζονται ανάλογα οι σχετικές διατάξεις των οργανισμών των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και των Περιφερειών κατά περίπτωση.

(θ) Δεν μπορούν να συμμετέχουν σε συνεδριάσεις των παραπάνω γνωμοδοτικών επιτροπών μέλη που είναι σύμβουλοι ή συμμετέχουν στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση επιχειρήσεων ή έχουν καταρτίσει ή συμμετάσχει στην κατάρτιση ή την αξιολόγηση επενδύσεων, προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων κατά την τελευταία 5ετία, που έχουν υπαχθεί στο ν.1892/1990 ή στον παρόντα νόμο ή έχουν υποβάλει αίτηση για να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος, εφόσον στις συνεδριάσεις αυτές εξετάζονται θέματα των επιχειρήσεων αυτών ή θέματα άλλων επιχειρήσεων ίδιου ή συναφούς αντικειμένου.

(ι) Στα μέλη και τους εισηγητές των γνωμοδοτικών επιτροπών που προβλέπονται στο παρόν, καθώς και στα επιφορτισμένα με την εκταμίευση των ενισχύσεων όργανα εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 6 και επόμενα περί υποβολής δήλωσης περιουσιακής τους κατάστασης του ν. 2429/1996.

20. Παρακολούθηση και Έλεγχος.

(α) Η παρακολούθηση των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που εγκρίνονται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας, γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του, ο δε έλεγχός τους γίνεται από όργανα ελέγχου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

(β) Η παρακολούθηση των επενδύσεων ή επιχειρηματικών σχεδίων που εγκρίνονται από τη Γ.Γ. Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της, ο δε έλεγχός τους γίνεται από όργανα ελέγχου της Γ.Γ. Βιομηχανίας.

(γ) Η παρακολούθηση των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, που εγκρίνονται από τις Περιφέρειες γίνεται από τις αντίστοιχες υπηρεσίες ιδιωτικών επενδύσεων των Περιφερειών. Ο έλεγχός τους γίνεται από περιφερειακά όργανα ελέγχου.

(δ) Η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που εγκρίνονται από τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. γίνεται από τις υπηρεσίες και όργανα του φορέα αυτού.

21. Όργανα Ελέγχου.

α. Όργανα ελέγχου Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συνιστώνται Κεντρικά Όργανα Ελέγχου (Κ.Ο.Ε.) της προόδου των επενδυτικών έργων και γενικότερα των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης, ανεξάρτητα αν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τους όρους και προϋποθέσεις των αναπτυξιακών νόμων αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, αποφάσεων ή συμβάσεων υπαγωγής στους νόμους αυτούς. Η αρμοδιότητα ελέγχου των Κ.Ο.Ε. αφορά στις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς ενισχύσεων της επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συνιστώνται ειδικά όργανα ελέγχου με αρμοδιότητα τον επανέλεγχο επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος ή του ν. 1892/1990 ή του ν.1262/1982 από οποιαδήποτε υπηρεσία ή φορέα.

β. Όργανα Ελέγχου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης συνιστώνται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης Ειδικά Όργανα Ελέγχου με αρμοδιότητα τον έλεγχο της προόδου υλοποίησης και γενικότερα των επιχειρηματικών σχεδίων της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης (α) και της υποπερίπτωσης (v) της περίπτωσης (ε) και της υποπερίπτωσης (xii) της περίπτωσης (ζ) της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και των επενδύσεων των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi) της περίπτωσης (α) και της περίπτωσης (στ) της παρ. 1 του άρθρου 3, ανεξάρτητα αν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί.

Ο έλεγχος γίνεται με βάση τους όρους και προϋποθέσεις του παρόντος και του ν.1892/1990, καθώς και των σχετικών αποφάσεων υπαγωγής τους.

γ. Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας συνιστώνται Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου (Π.Ο.Ε.) της προόδου των επενδυτικών έργων και γενικότερα των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, ανεξάρτητα εάν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τους αναπτυξιακούς νόμους, καθώς και τις σχετικές αποφάσεις υπαγωγής στους νόμους αυτούς.

Η αρμοδιότητα των Π.Ο.Ε. αφορά στις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που πραγματοποιούνται στα όρια της Περιφέρειας και έχουν υπαχθεί στο καθεστώς της επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας ή του Νομάρχη προκειμένου για προγενέστερους αναπτυξιακούς νόμους.

δ. Όργανα Ελέγχου του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ..

Με απόφαση του Προέδρου του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ., συνιστώνται Όργανα Ελέγχου της προόδου των επενδυτικών έργων και γενικότερα των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, ανεξάρτητα εάν βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης ή έχουν περατωθεί. Ο έλεγχος γίνεται με βάση τον παρόντα νόμο ή τους νόμους 1262/1982 και 1892/1990, καθώς και τις σχετικές αποφάσεις υπαγωγής.

Η αρμοδιότητα των Οργάνων Ελέγχου του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. αφορά στις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς της επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης με απόφαση του Προέδρου του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. για τις οποίες ο Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. έχει αρμοδιότητα παρακολούθησης και ελέγχου.

ε. Οι συγκροτήσεις των Οργάνων Ελέγχου του παρόντος γίνονται κάθε φορά με απόφαση του οργάνου που είναι αρμόδιο για τη σύστασή τους ή προκειμένου για τα Περιφερειακά Όργανα Ελέγχου με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, μη δημοσιευόμενη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, από υπαλλήλους των αρμόδιων υπουργείων και υπηρεσιών, από εκπροσώπους τραπεζών, από εκπροσώπους τοπικής ή νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή και από ορκωτούς ελεγκτές ή εκτιμητές. Συγκροτούνται κάθε φορά όσα όργανα ελέγχου κρίνονται απαραίτητα για την πλήρη και ταχεία κάλυψη των αναγκών για ελέγχους.

στ. Στα μέλη των οργάνων ελέγχου που προβλέπονται στο παρόν, καθώς και στα επιφορτισμένα με την εκταμίευση των ενισχύσεων όργανα εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 6 και επόμενα περί υποβολής δήλωσης περιουσιακής τους κατάστασης του ν. 2429/1996.

22. Κράτηση 4% επί των καταβαλλόμενων επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων, για την κάλυψη αποζημιώσεων γνωμοδοτικών επιτροπών και οργάνων ελέγχου.

α. Τμήμα που αντιστοιχεί σε ποσοστό τέσσερα τοις χιλίοις των καταβαλλόμενων βάσει των διατάξεων των νόμων 1116/1981, 1262/1982, 1682/1987, 1892/ 1990 και του παρόντος επιχορηγήσεων επενδύσεων και επιδοτήσεων εν γένει, μετά την 1η Ιανουαρίου 1998 παρακρατείται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες εκταμίευσης για την κάλυψη δαπανών των κάθε είδους αποζημιώσεων των γνωμοδοτικών επιτροπών και των οργάνων ελέγχου Κεντρικών και Περιφερειακών, περιλαμβανομένων και των αποζημιώσεων των εισηγητών, των γραμματέων και των αναπληρωτών βοηθών γραμματέων, που προβλέπονται στους ανωτέρω νόμους.

Προς το σκοπό αυτόν εγγράφεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων ειδικό έργο με πίστωση που αντιστοιχεί στο τέσσερα τοις χιλίοις των πιστώσεων που χορηγούνται κατ' έτος από τον προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων για την κάλυψη των επιχορηγήσεων επενδύσεων και επιδοτήσεων εν γένει των σχετικών ως άνω νόμων. Η παρακράτηση αυτή γίνεται με την εκάστοτε εκταμίευση των δόσεων της επιχορήγησης ή επιδότησης του Δημοσίου.

β. Οι αποζημιώσεις των προέδρων, των μελών, των εισηγητών, των γραμματέων και των αναπληρωτών βοηθών γραμματέων των γνωμοδοτικών επιτροπών, καθώς και των μελών των οργάνων ελέγχου πλην των οργάνων ελέγχου του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ., ορίζονται ως εξής:

(i) Πρόεδροι, μέλη, γραμματείς και αναπληρωτές βοηθοί γραμματείς των γνωμοδοτικών επιτροπών: 15.000 δρχ. ανά συνεδρίαση.

(ii) Μέλη των οργάνων ελέγχου: 15.000 δρχ. για κάθε έλεγχο.

(iii) Εισηγητές των γνωμοδοτικών επιτροπών: μέχρι 20.000 δρχ. για κάθε εισηγούμενο θέμα, όπως καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Τα παραπάνω ποσά μπορεί να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Οι αποζημιώσεις αυτές παρέχονται πέραν της, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, ημερήσιας αποζημίωσης και οδοιπορικών εξόδων.

Στα μέλη των οργάνων ελέγχου που δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι παρέχεται αποζημίωση εκτός έδρας και οδοιπορικά έξοδα αντίστοιχα με τα χορηγούμενα στους δημοσίους υπαλλήλους με βαθμό Α' και πρώτο (1ο) μισθολογικό κλιμάκιο. Σε ορκωτούς ελεγκτές ή εκτιμητές, μέλη οργάνων ελέγχου οι οποίοι κατά τις ημέρες πραγματοποίησης των ελέγχων αποδεδειγμένα δεν λαμβάνουν αμοιβή από το φορέα πάγιας απασχόλησής τους, στην αποζημίωσή τους προστίθεται και το ποσόν που προκύπτει από τον αριθμό των ημερών πραγματοποίησης του ελέγχου, πολλαπλασιαζόμενο επί τα τρία τεσσαρακοστά τέταρτα (3/44) του βασικού μισθού του πρώτου (1ου) κλιμακίου των δημοσίων υπαλλήλων.

γ. Τα μέλη των ομάδων εργασίας εμπειρογνομόνων τις υποπερίπτωσης (στ) της παρ. 19 πιο πάνω αμείβονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 2470/1997.

23. Έλεγχος τιμών

Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές μπορούν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αξιολόγησης αλλά και σε μεταγενέστερα στάδια της υλοποίησης ή και μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης ή/και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή του επιχειρηματικού σχεδίου να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού. Οι αρμόδιες υπηρεσίες ή οι γνωμοδοτικές επιτροπές μπορεί να ζητούν από τον επενδυτή, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για εξακρίβωση της αξίας, για τον έλεγχο των τιμών αυτών. Για τον έλεγχο του κόστους των λοιπών πάγιων στοιχείων της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, όπως νόρμες κοστολόγησης κτιριακών και άλλων κατασκευαστικών εργασιών από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος που θα λαμβάνουν υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων κτιριακών κατασκευών. Στην περίπτωση που θα διαπιστωθεί με οποιονδήποτε τρόπο υπερτιμολόγηση του κόστους της επένδυσης από τον επενδυτή, η αίτησή του για υπαγωγή στο νόμο αυτόν απορρίπτεται, η δε δοθείσα έγκριση ανακαλείται και επιστρέφεται η τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση.

24. Διαδικασίες και αρμοδιότητες για την ένταξη επενδύσεων στο καθεστώς ενισχύσεων της φορολογικής απαλλαγής ή/και επιδότησης τόκων, καθώς και για την ένταξη προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης στο καθεστώς ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής.

α. Για την ένταξη στο καθεστώς ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής και επιδότησης τόκων υποβάλλεται σχετική αίτηση. Οι αιτήσεις υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους: 1) στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, προκειμένου για επενδύσεις ύψους μεγαλύτερου των επτακοσίων εκατομμυρίων (700.000.000) δραχμών και 2) στις αρμόδιες υπηρεσίες ιδιωτικών επενδύσεων των Περιφερειών, προκειμένου για επενδύσεις ύψους μέχρι επτακοσίων εκατομμυρίων (700.000.000) δρχ.. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα όρια αυτά.

Κατά την υποβολή της αίτησης προσκομίζεται στην αρμόδια υπηρεσία το αποδεικτικό καταβολής του χρηματικού ποσού που καθορίζεται με την κοινή απόφαση της παρ. 4 πιο πάνω, οι διατάξεις της οποίας έχουν εφαρμογή και για την αίτηση ένταξης στο καθεστώς ενισχύσεων της φορολογικής απαλλαγής και επιδότησης τόκων.

β. Η ένταξη στο καθεστώς της φορολογικής απαλλαγής και επιδότησης τόκων γίνεται με έκδοση σχετικής πράξης ένταξης του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας ή του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας ανάλογα εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή της αίτησης ή εντός τριών (3) μηνών προκειμένου για επενδύσεις για τις οποίες απαιτείται οποιασδήποτε μορφής γνωμοδότηση ή έγκριση από άλλες υπηρεσίες ή φορείς.

γ. Η αίτηση ένταξης μπορεί να υποβληθεί και μετά την έναρξη πραγματοποίησης της επένδυσης υπό την προϋπόθεση ότι η υποβολή της θα γίνει κατά τη διάρκεια της εταιρικής χρήσης στην οποία έγινε η έναρξη.

δ. Η αίτηση ένταξης πρέπει να περιλαμβάνει το καταστατικό του φορέα, τους ισολογισμούς των τριών (3) τελευταίων χρήσεων, συνοπτική περιγραφή της επένδυσης και των στόχων που επιτυγχάνονται με αυτή, προσφορές ή προτιμολόγια του εξοπλισμού προκειμένου για ένταξη εξοπλισμού, προσφορές και ακριβείς προϋπολογισμούς των προτεινόμενων εγκαταστάσεων, το σχετικό έγγραφο της δανειοδοτούσας τράπεζας για την έγκριση του δανείου, καθώς και κάθε στοιχείο που είναι απαραίτητο για τον επακριβή καθορισμό του είδους και του κόστους της επένδυσης.

Ειδικά προκειμένου για επενδύσεις για τις οποίες προβλέπεται οποιασδήποτε μορφής γνωμοδότηση, χαρακτηρισμός ή έγκριση από άλλες υπηρεσίες ή φορείς κατά τη διαδικασία εξέτασης και ένταξης, τα υποβαλλόμενα στοιχεία πρέπει να πληρούν τις προς τούτο απαιτήσεις των υπηρεσιών αυτών. Στις περιπτώσεις που σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, απαιτείται έγκριση ή σύμφωνη γνώμη άλλων φορέων, αυτή πρέπει να συνυποβάλλεται με την αίτηση ένταξης.

Στην αίτηση ένταξης καθορίζεται επίσης και η διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.

Η ένταξη γίνεται μετά από έλεγχο των αρμόδιων υπηρεσιών σχετικά με την κατηγορία της επιχειρηματικής δραστηριότητας, το είδος της επένδυσης, τις

προτεινόμενες προς ενίσχυση δαπάνες, το δάνειο, καθώς και με την τήρηση των προϋποθέσεων, περιορισμών και όρων του άρθρου 6 του παρόντος.

ε. Ο επιτόπιος έλεγχος ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, καθώς και του κόστους για τυχόν υπερτιμολογήσεις των επενδύσεων που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής και επιδότησης τόκων, γίνεται από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας ή ο αρμόδιος Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας, ανάλογα, είναι δυνατόν να αποφασίζουν τη διενέργεια ελέγχου συγκεκριμένης επένδυσης από τα όργανα ελέγχου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ή τα περιφερειακά όργανα ελέγχου της παρ. 21 του άρθρου 8.

Η έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται μετά από επιτόπιο έλεγχο, εφόσον αυτή ευρίσκεται εν λειτουργία και έχουν πραγματοποιηθεί αγορές πρώτων υλών και πωλήσεις προϊόντων ή υπηρεσιών σε βαθμό που να τεκμηριώνουν την κανονική λειτουργία της μονάδας.

στ. Η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής για επένδυση για την υλοποίηση της οποίας δεν ζητείται και επιδότηση τόκων, καθώς επίσης και για τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, εφαρμόζεται χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη υποβολή αίτησης και η έκδοση πράξης ένταξης οποιουδήποτε οργάνου.

ζ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά που πρέπει να υποβληθούν από το φορέα, τα στοιχεία τα απαραίτητα για τον έλεγχο του ύψους της επένδυσης ή/και του προγράμματος και για το χρόνο πραγματοποίησης της φορολογικής απαλλαγής, καθώς και τα πρόσθετα βιβλία που πρέπει να εμφανίσουν οι επιχειρήσεις. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται επίσης οι διαδικασίες ελέγχου των επενδύσεων ή και προγραμμάτων και στατιστικής παρακολούθησης των επιχειρήσεων που κάνουν χρήση των ενισχύσεων της φορολογικής απαλλαγής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής.

Άρθρο 9

Περί καταβολής των ενισχύσεων

1. Η προβλεπόμενη για κάθε οικονομικό έτος δαπάνη σε βάρος του Δημοσίου για την καταβολή των επιχορηγήσεων επενδύσεων και των επιδοτήσεων του παρόντος εγγράφεται στον προϋπολογισμό των Δημοσίων Επενδύσεων. Οι επιχορηγήσεις επενδύσεων, οι επιδοτήσεις τόκων και οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης που καταβάλλονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή δικαίωμα, καθώς και από κάθε άλλη επιβάρυνση σε όφελος του Δημοσίου ή τρίτου.

2. Η καταβολή του ποσού της επιχορήγησης από το Δημόσιο πραγματοποιείται σε δόσεις ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών της επένδυσης και μετά από πιστοποίηση των αρμόδιων οργάνων ελέγχου, εφόσον έχει διαπιστωθεί ότι ο επενδυτής συμμορφώθηκε με τους όρους και τις προϋποθέσεις της απόφασης υπαγωγής.

3. Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας στον επενδυτή και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η εκχώρηση της επιχορήγησης σε τράπεζες για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανεισμού ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης, που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

Σε περίπτωση που δεν τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της απόφασης υπαγωγής αναστέλλεται η πληρωμή των δόσεων και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας ή ο Υπουργός Ανάπτυξης ή το αρμόδιο όργανο έγκρισης, μετά από γνώμη της αρμόδιας γνωμοδοτικής επιτροπής ανακαλεί την απόφαση υπαγωγής και αποφασίζει για τη μερική ή ολική επιστροφή του ποσού της επιχορήγησης και επιδότησης που τυχόν έχει καταβληθεί προσαυξημένο κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από της εκάστοτε καταβολής. Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής της επιχορήγησης και επιδότησης από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από τη Δ.Ο.Υ.. Για την είσπραξη των οφειλών προς το Δημόσιο εφαρμόζονται οι διατάξεις περί εισπράξεως των δημοσίων εσόδων.

4. Η καταβολή των επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων στις επενδύσεις ή/και τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού βιοτεχνίας που εγκρίνεται από τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ γίνεται από το φορέα αυτόν ο οποίος αντλεί κεφάλαια από λογαριασμούς που δημιουργούνται επ' ονόματί του από την προβλεπόμενη στη παρ. 1 πιο πάνω δαπάνη.

5. Καταβολή της επιχορήγησης για τις επενδύσεις

α. Η έναρξη εκταμίευσης της επιχορήγησης του Δημοσίου για την επένδυση γίνεται αφού προηγουμένως, με βάση την έκθεση των κατά την παρ. 2 του άρθρου 8 οργάνων ελέγχου, έχει αποδεδειγμένα καταβληθεί και δαπανηθεί για την

πραγματοποίηση της επένδυσης η ίδια συμμετοχή του επενδυτή σε ποσοστό 50% και το 25% της τυχόν συμμετοχής της χρηματοδοτούσας τράπεζας. Στην περίπτωση που για την πραγματοποίηση της επένδυσης δεν έχει χρησιμοποιηθεί δανεισμός, η εκταμίευση της επιχορήγησης του Δημοσίου γίνεται σύμφωνα με τα παραπάνω, αφού θα έχει καταβληθεί και δαπανηθεί στα επενδυτικά έργα η ίδια συμμετοχή του επενδυτή σε ποσοστό 50% και το 25% του υπολοίπου πέραν της ελαχίστης κατά περιοχή ίδιας συμμετοχής ποσού.

β. Η επιχορήγηση καταβάλλεται σε τρεις (3) φάσεις ως εξής:

- τμήμα της, ίσο με το 60% καταβάλλεται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης σε δύο δόσεις που καθορίζονται με την εγκριτική απόφαση και με τρόπο ώστε να δαπανηθεί παράλληλα το υπόλοιπο της ίδιας συμμετοχής και του δανείου.

- τμήμα της, ίσο με το 20% καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση ολοκλήρωσης της επένδυσης και έκδοσης της σχετικής απόφασης ολοκλήρωσής της. Σε περίπτωση που η επένδυση συνδυάζεται και με πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, το τμήμα αυτό της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση και την εγκατάσταση του μισθωμένου εξοπλισμού.

- το υπόλοιπο 20% καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και έκδοσης της σχετικής απόφασης έναρξης της παραγωγικής της λειτουργίας.

Σε περίπτωση που η έναρξη παραγωγικής λειτουργίας δεν πιστοποιείται ταυτόχρονα με την ολοκλήρωση της επένδυσης, η έναρξη παραγωγικής λειτουργίας επιτρέπεται να γίνει το αργότερο εντός έτους από την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης.

Το χρονικό αυτό διάστημα δεν είναι δυνατόν να παραταθεί, μετά δε την εκπνοή του, η εγκριτική απόφαση ανακαλείται αυτοδικαίως και επιστρέφεται η καταβληθείσα επιχορήγηση. Η έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας πιστοποιείται, μετά από επιτόπιο έλεγχο των οργάνων ελέγχου του άρθρου 8, εφόσον έχουν δημιουργηθεί οι μισές τουλάχιστον από τις μόνιμες θέσεις απασχόλησης που προβλέπονται στην εγκριτική απόφαση και έχουν πραγματοποιηθεί αγορές πρώτων υλών και πωλήσεις προϊόντων ή υπηρεσιών σε βαθμό που να τεκμηριώνουν τη λειτουργία της μονάδας. Ειδικά, προκειμένου για ίδρυση ή επέκταση αλιευτικών επιχειρήσεων (υδατοκαλλιεργειών) και αγελαδοτροφικών μονάδων κρεατοπαραγωγής σύγχρονης τεχνολογίας, η πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, προκειμένου για επενδύσεις που υποβάλλονται για υπαγωγή τους στις διατάξεις του παρόντος, γίνεται σύμφωνα με τα παραπάνω χωρίς την υποχρέωση πραγματοποίησης πωλήσεων προϊόντων.

γ. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης, της επιδότησης τόκων και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

6. Καταβολή της επιχορήγησης για τα επιχειρηματικά σχέδια της υποπερίπτωσης (xv) της περίπτωσης α' και της υποπερίπτωσης (v) της περίπτωσης ε' της παρ. 1 του άρθρου 3, αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

Το ποσό της επιχορήγησης καταβάλλεται με βάση τις ετήσιες δαπάνες που προβλέπει ο χρηματοδοτικός πίνακας του επιχειρηματικού σχεδίου. Το 80% της επιχορήγησης καταβάλλεται κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και το 20% μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης ολοκλήρωσης. Οι όροι τμηματικής καταβολής της επιχορήγησης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης. Η διαδικασία καταβολής της επιχορήγησης και τα αναγκαία δικαιολογητικά ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

7. Καταβολή της επιχορήγησης για τις επενδύσεις των υποπεριπτώσεων (xvii), (xviii), (xix), (xx) και (xxi) της περίπτωσης α' και της περίπτωσης στ' της παρ.1 του άρθρου 3, αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

Το ποσό της επιχορήγησης καταβάλλεται σε δύο ισόποσες δόσεις. Η πρώτη δόση καταβάλλεται εφόσον το αρμόδιο όργανο ελέγχου πιστοποιήσει ότι ο επενδυτής συμμορφώθηκε με τις προϋποθέσεις της απόφασης υπαγωγής και έχει δαπανήσει για να πραγματοποιηθεί η επένδυση το 60% της ίδιας συμμετοχής και το 60% του τυχόν επενδυτικού δανείου. Η δεύτερη δόση καταβάλλεται εφόσον το αρμόδιο όργανο ελέγχου πιστοποιήσει ότι η επένδυση ολοκληρώθηκε, έγινε η έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας κατά τα οριζόμενα της παρ. 5 πιο πάνω και ότι ο επενδυτής συμμορφώθηκε με τις προϋποθέσεις της απόφασης υπαγωγής. Η διαδικασία καταβολής της επιχορήγησης και τα αναγκαία δικαιολογητικά ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης.

8. Τα ποσά της επιχορήγησης του Δημοσίου που εισπράττει η επιχείρηση και αντιστοιχούν σε πάγια στοιχεία εμφανίζονται με τη μορφή αποθεματικού σε ξεχωριστό λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Τα ποσά της επιχορήγησης του Δημοσίου που εισπράττει η επιχείρηση και αντιστοιχούν σε λειτουργικές δαπάνες ή έξοδα μειώνουν το ποσό των δαπανών ή εξόδων που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογιστούν τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται. Ανάλογος όρος τίθεται στις αποφάσεις υπαγωγής.

9. Καταβολή επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

(α) Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται εφόσον ο μισθωμένος εξοπλισμός έχει εγκατασταθεί στη μονάδα και έχει γίνει έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου

9. Στις περιπτώσεις δε που η απόκτηση της χρήσης του εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση συνδυάζεται και με επένδυση που υπάγεται στην ενίσχυση της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων, η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται υπό την προϋπόθεση ότι έχει γίνει και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

(β) Η επιδότηση καταβάλλεται μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος από την επιχείρηση σε δόσεις καθεμία εκ των οποίων υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτίσεως του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στην εκάστοτε καταβαλλόμενη δόση του μισθώματος. Σε περίπτωση που η σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπει καταβολή των δόσεων του μισθώματος σε διαστήματα μικρότερα του τριμήνου, η καταβολή της επιδότησης γίνεται ανά τρίμηνο.

(γ) Τα ποσά των δόσεων της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης που εισπράττει η επιχείρηση μειώνουν το ποσό των δαπανών χρηματοδοτικής μίσθωσης, που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογισθούν τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται. Ο σχετικός όρος πρέπει να περιλαμβάνεται στις οικείες αποφάσεις υπαγωγής.

Άρθρο 10

Ειδικά καθεστώτα

1. Ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθώς και του κατά περίπτωση συναρμόδιου υπουργού και στα πλαίσια ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης, είναι δυνατόν να θεσπίζονται ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης περιφερειών της χώρας ή τμημάτων τους ή ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων ή επενδύσεων του άρθρου 3, ιδιάζουσας σημασίας για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Για την έκδοση κάθε προεδρικού διατάγματος πρέπει να έχει προηγηθεί η εκπόνηση ειδικής μελέτης σκοπιμότητας μέσω της οποίας να τεκμηριώνονται τα ανωτέρω.

Με τα προεδρικά αυτά διατάγματα καθορίζεται η διάρκεια του κάθε ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης, οι υπηρεσίες ή φορείς στους οποίους υποβάλλονται οι αιτήσεις υπαγωγής σε αυτό, καθώς και οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων αυτών, το ποσό επιχορηγήσεων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που εγκρίνονται συνολικά στα πλαίσια του συγκεκριμένου ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης και για όλη τη διάρκειά του, καθώς και η κατανομή του ποσού αυτού κατά υπηρεσία ή φορέα εφαρμογής και κατά χρονική περίοδο υποβολής των αιτήσεων. Επίσης καθορίζονται το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής, τα ποσοστά επιχορήγησης, επιδότησης τόκων, το ποσοστό επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Με το κάθε προεδρικό διάταγμα είναι δυνατόν να καθορίζονται και ειδικά πρόσθετα κριτήρια επιλεξιμότητας - υπαγωγής. Επίσης, καθορίζονται η βαθμολόγηση, λειτουργία και ο τρόπος εφαρμογής των κοινών και των κατά περίπτωση πρόσθετων κριτηρίων του άρθρου 7, καθώς και των τυχόν ειδικών πρόσθετων κριτηρίων που καθορίζονται με αυτό.

Τα ως άνω κριτήρια υπαγωγής εφαρμόζονται αυτοτελώς για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που εντάσσονται στο συγκεκριμένο ειδικό καθεστώς ενίσχυσης που θεσπίζεται με κάθε προεδρικό διάταγμα.

Περίληψη του περιεχομένου του προεδρικού διατάγματος δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες πολιτικές και δύο οικονομικές εφημερίδες με πανελλήνια κυκλοφορία. Επίσης η περίληψη αποστέλλεται στην υπηρεσία επίσημων εκδόσεων των Ε.Κ. για δημοσίευση στην επίσημη εφημερίδα των Ε.Κ..

Κατά τα λοιπά, για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που εντάσσονται στα ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης της παρούσας παραγράφου, έχουν εφαρμογή οι λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου.

2. Επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης

Μεταποιητικές ή μεταλλευτικές επιχειρήσεις μόνο παλαιών φορέων που απασχολούν τουλάχιστον 150 άτομα και βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή πορεία μπορούν να υποβάλλουν ένα ολοκληρωμένο πολυετές (2-3 έτη) επιχειρηματικό σχέδιο διάσωσης και αναδιάρθρωσης, που θα περιλαμβάνει τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό, την εξυγίανση και ανάπτυξή τους και ενδεχομένως τις απαραίτητες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται οι προϋποθέσεις και όροι που πρέπει να συντρέχουν στην επιχείρηση, ώστε αυτή, κατά την κρίση της αρμόδιας υπηρεσίας και γνωμοδοτικής επιτροπής, να θεωρείται ότι ευρίσκεται σε ιδιαίτερα δυσμενή πορεία, προκειμένου να είναι δυνατή η εξέταση και υπαγωγή στις ενισχύσεις της παρούσας παραγράφου του επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης.

Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα ποσοστά των ενισχύσεων επιχορήγησης, επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, καθώς και τα πρόσθετα είδη ενισχύσεων και η έκτασή τους, που παρέχονται στα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης, τα πρόσθετα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Τα κριτήρια υπαγωγής, τα στοιχεία αξιολόγησης, η λειτουργία και ο τρόπος εφαρμογής των κριτηρίων αυτών για την υπαγωγή των επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης καθορίζονται με την κοινή απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 7.

Κατά τα λοιπά, για τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παρούσας παραγράφου έχουν εφαρμογή οι λοιπές διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθώς και των κατά περίπτωση συναρμόδιων υπουργών, υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου βιομηχανικές, μεταλλευτικές και τουριστικές επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, ύψους τουλάχιστον είκοσι πέντε (25) δισεκατομμυρίων δραχμών με σημαντική επίπτωση στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας και στην απασχόληση με τη δημιουργία τουλάχιστον τριακοσίων (300) θέσεων μόνιμης απασχόλησης, εκ των οποίων ένας αριθμός δύναται να δημιουργείται σε δορυφορικές επιχειρήσεις σαν άμεσο αποτέλεσμα της προτεινόμενης επένδυσης. Με τις ίδιες αποφάσεις ορίζονται για τις επενδύσεις της παραγράφου αυτής, οι αναγκαίες παρεκκλίσεις από τις ρυθμίσεις του παρόντος που αφορούν στην ίδια συμμετοχή, στη διαδικασία παροχής των επιχορηγήσεων, στα ποσοστά και το ύψος της επιχορήγησης, στα ποσοστά και τη διάρκεια της επιδότησης τόκων, στο ύψος του επιδοτούμενου δανείου, στα ποσοστά επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης και στη φορολογική απαλλαγή, στις προϋποθέσεις μεταβίβασης των μετοχών της επιχείρησης, καθώς και στη δυνατότητα συμμετοχής στην επένδυση δημοσίων επιχειρήσεων. Με όμοια απόφαση ορίζονται επίσης οι αναγκαίες παρεκκλίσεις που αφορούν στη σύνθεση της Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής (της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 8), για την εξέταση των επενδύσεων της παραγράφου αυτής.

Με τις ίδιες αποφάσεις μπορεί να παρέχονται στις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις της παραγράφου αυτής, οι διευκολύνσεις και τα προνόμια που προέβλεπαν οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 του άρθρου 3 και της παρ. 6

του άρθρου 4 του καταργηθέντος ν. 4171/1961 (ΦΕΚ 93 Α') "περί λήψεως γενικών μέτρων για την υποβοήθηση της χώρας".

Επίσης με τις ίδιες αποφάσεις μπορεί να καθορίζεται η κατασκευή με δημόσια δαπάνη ειδικών έργων υποδομής προς διευκόλυνση της γενικότερης λειτουργίας της μονάδας.

Οι ως άνω κοινές υπουργικές αποφάσεις, με τις οποίες υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος οι επενδύσεις της παραγράφου αυτής, τελούν υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης κύρωσής τους με νόμο.

Άρθρο 11

Υποχρεώσεις ενισχυόμενων επιχειρήσεωνΚυρώσεις

1. Σε περίπτωση εγκατάλειψης επένδυσης κατά το στάδιο υλοποίησής της, για την οποία έχει εκπνεύσει η προθεσμία ολοκλήρωσης που ορίζεται αρχικά στην απόφαση υπαγωγής και έχει εξαντληθεί η εξάμηνη αποκλειστική προθεσμία της παρ. 7 του άρθρου 6 χωρίς να υποβληθεί αίτηση για παράταση, η απόφαση υπαγωγής της θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και η τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση καθίσταται αμέσως απαιτητή στο σύνολό της. Σε περίπτωση που κατά την εκπνοή της τυχόν εγκριθείσας διетуός παράτασης υλοποιούμενης επένδυσης δεν έχει υποβληθεί αίτηση για διενέργεια ελέγχου ολοκλήρωσης της ή τυχόν αίτηση για περαιτέρω παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης για λόγους αποδεδειγμένης ανωτέρας βίας, η αρμόδια υπηρεσία αμέσως μετά την εκπνοή της προθεσμίας με έγγραφό της, που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή, υπενθυμίζει στο φορέα της επένδυσης ότι εφόσον υφίστανται αποδεδειγμένα λόγοι ανωτέρας βίας, έχει τη δυνατότητα να υποβάλει το σχετικό αίτημα παράτασης. Με το ίδιο έγγραφο τάσσει επίσης προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της πιο πάνω αποκλειστικής προθεσμίας, μέσα στην οποία υποχρεούται να υποβάλει αίτημα για διενέργεια ελέγχου ολοκλήρωσης της επένδυσής του.

Σε περίπτωση που ο φορέας δεν προβεί σε καμία από τις παραπάνω πράξεις, η απόφαση υπαγωγής θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και η τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση καθίσταται αμέσως απαιτητή στο σύνολό της.

2. Νέοι φορείς της παρ. 1 του άρθρου 2 των οποίων επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού έχουν υπαχθεί στις ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με τον κανόνα της παρ. 2α του ίδιου άρθρου και δεν εμπίπτουν στις εξαιρέσεις της παρ. 3 του ίδιου επίσης άρθρου, σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια υλοποίησης των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων τους αυτών και μέχρι συμπλήρωσεως πενταετίας από την έκδοση της απόφασης πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής τους λειτουργίας, συγχωνευθούν ή απορροφηθούν από άλλη εταιρεία ή ατομική επιχείρηση που αποτελεί παλαιό φορέα της παρ. 1 του άρθρου 2 ή απορροφήσουν άλλη εταιρεία ή ατομική επιχείρηση ή κλάδο άλλης, που επίσης αποτελεί παλαιό φορέα ή αποσπασθεί από αυτές κλάδος που έχει, σύμφωνα με τα παραπάνω, ενισχυθεί, και ενσωματωθεί επίσης σε παλαιό φορέα, η απόφαση υπαγωγής τους στις ως άνω ενισχύσεις θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και η τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση και επιδότηση τόκων ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καθίσταται αμέσως απαιτητή στο σύνολό της.

3. Σε περίπτωση που η επιχείρηση που έχει υπαχθεί στην ενίσχυση της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού δεν αποκτά την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή μετά την απόκτηση της κυριότητας και μέχρι τη συμπλήρωση πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας μεταβιβάσει τον εξοπλισμό αυτό, η αναλογούσα, στο συγκεκριμένο εξοπλισμό καταβληθείσα επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καθίσταται αυτοδικαίως απαιτητή στο σύνολό της. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση διακοπής της σύμβασης και επιστροφής του εξοπλισμού στην εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης και μέχρι

συμπληρώσεως της παραπάνω πενταετίας. Οι παραπάνω ρυθμίσεις δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που ο μεταβιβαζόμενος εξοπλισμός αντικατασταθεί εντός 6μήνου από άλλο ίσης τουλάχιστον αξίας και ίδιου είδους, υπό την προϋπόθεση ότι: i) προ της αντικατάστασης του εξοπλισμού θα υποβληθεί σχετική γνωστοποίηση στην αρμόδια υπηρεσία και ii) μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την αντικατάσταση επίσης θα υποβληθεί στην αρμόδια υπηρεσία γνωστοποίηση και τα σχετικά με τη μεταβίβαση και αντικατάσταση στοιχεία.

4. Σε περίπτωση που η επιχείρηση που έχει υπαχθεί στις ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης για επένδυση ή/και πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικό της σχέδιο, κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους και μέχρι συμπληρώσεως πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης της παραγωγικής τους λειτουργίας, μεταβιβάσει για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν επιχορηγηθεί ή/και επιδοτηθεί, η απόφαση υπαγωγής τους θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και η καταβληθείσα επιχορήγηση, επιδότηση τόκων ή επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καθίσταται αμέσως απαιτητή στο σύνολό της.

Οι παραπάνω ρυθμίσεις δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που τα μεταβιβαζόμενα πάγια αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα ίσης τουλάχιστον αξίας και ίδιου είδους, υπό την προϋπόθεση ότι: i) προ της αντικατάστασής τους θα υποβληθεί σχετική γνωστοποίηση στην αρμόδια υπηρεσία και ii) μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την αντικατάσταση επίσης θα υποβληθεί στην αρμόδια υπηρεσία γνωστοποίηση και τα σχετικά με τη μεταβίβαση και αντικατάσταση στοιχεία.

5. Επιχείρηση που έχει υπαχθεί στις ενισχύσεις της επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης για επένδυση ή/και πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιχειρηματικό της σχέδιο, εντός πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης της παραγωγικής τους λειτουργίας, μπορεί να εκμισθώσει την ενισχυθείσα επένδυση είτε στο σύνολό της είτε να εκμισθώσει μέρος των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί, μετά από έγκριση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής οργάνου. Σε περίπτωση εκμίσθωσης χωρίς την έγκριση αυτή, καθίσταται αυτοδικαίως απαιτητό, είτε το σύνολο της καταβληθείσας ενίσχυσης, προκειμένου για εκμίσθωση όλης της επένδυσης ή του εξοπλισμού χρηματοδοτικής μίσθωσης, είτε τμήμα της ανάλογο με το τμήμα της επένδυσης ή του εξοπλισμού χρηματοδοτικής μίσθωσης που έχει εκμισθωθεί.

6. α) Σε περίπτωση που από την υπαγωγή επένδυσης ή/και προγράμματος ή επιχειρηματικού σχεδίου μέχρι συμπληρώσεως πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας διαπιστωθεί παύση για οποιονδήποτε λόγο της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης ή/και του εξοπλισμού που αποκτήθηκε με χρηματοδοτική μίσθωση που έχει επιχορηγηθεί ή/και επιδοτηθεί, με την επιφύλαξη της επόμενης περίπτωσης (β), η απόφαση υπαγωγής της επένδυσης ή/και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή του επιχειρηματικού σχεδίου θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και η καταβληθείσα επιχορήγηση ή/και επιδότηση καθίσταται αμέσως απαιτητή στο σύνολό της.

β) Οι ρυθμίσεις της προηγούμενης περίπτωσης (α) δεν έχουν εφαρμογή προκειμένου για παύση παραγωγικής λειτουργίας επενδύσεων ή/και εξοπλισμού

που αποκτήθηκε με χρηματοδοτική μίσθωση λόγω μερικής ή ολικής καταστροφής τους από πυρκαγιά, πλημμύρα ή άλλα φυσικά φαινόμενα. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται οι υποχρεώσεις των φορέων των παραπάνω ενισχυθεισών επενδύσεων ή/και προγραμμάτων ή επιχειρηματικών σχεδίων σχετικά με την αποκατάσταση της καταστραφείσας επένδυσής τους και την παραγωγική επαναλειτουργία τους.

7. Από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής επένδυσης ή/και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικού σχεδίου στις ενισχύσεις της επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή/και επι- δότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και μέχρι συμπληρώσεως πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας ή της απόφασης ολοκλήρωσης προκειμένου για επιχειρηματικά σχέδια, το σύνολο των μετοχών ή εταιρικών μεριδίων των φορέων των ως άνω επενδύσεων ή/και προγραμμάτων ή επιχειρηματικών σχεδίων δεσμεύεται ως προς τη μεταβίβασή του χωρίς έγκριση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής οργάνου στις περιπτώσεις: α) νεοϊδρυθέντων εταιρειών είτε αυτές τελούν υπό σύσταση κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής είτε έχουν ήδη συσταθεί κατά το χρόνο αυτόν με σκοπό την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης επένδυσης και β) υφιστάμενων εταιρειών, είτε αυτές ασκούν κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής μόνο τη δραστηριότητα στην οποία εντάσσεται η επένδυση είτε ασκούν άλλες δραστηριότητες, εφόσον η ίδια συμμετοχή τους στην εγκρινόμενη επένδυση, που θα προέλθει από φορολογηθέντα (έκτακτα) αποθεματικά ή θα αποτελέσει αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου τους, είναι τουλάχιστον ίση με το 50% του υφιστάμενου κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής κεφαλαίου της εταιρίας. Η πραγματοποίηση των παραπάνω πράξεων μπορεί να γίνεται μετά από την υποβολή της σχετικής αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία, με αποκλειστική ευθύνη του φορέα και των μετόχων ή εταίρων του και δεν δεσμεύει την κρίση της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής ούτε την απόφαση της Διοίκησης σχετικά με την έγκριση του αιτήματος μεταβίβασης. Σε περίπτωση μεταβίβασης μετοχών ή εταιρικών μεριδίων πριν από την υποβολή της σχετικής αίτησης, επιστρέφεται αυτοδικαίως το ένα εκατοστό της τυχόν καταβληθείσας ενίσχυσης.

Σε περίπτωση απόρριψης αιτήματος μεταβίβασης, είτε αυτό υπεβλήθη πριν από τη μεταβίβαση είτε μετά από αυτήν, επιστρέφεται αυτοδικαίως τμήμα της καταβληθείσας ενίσχυσης ανάλογο του ποσοστού των μετοχών ή μεριδίων που μεταβιβάστηκαν. Η υποχρέωση για επιστροφή της καταβληθείσας ενίσχυσης βαρύνει εις ολόκληρον και τους μετόχους ή εταίρους που μεταβίβασαν μετοχές ή μερίδιά τους. Η παραπάνω δέσμευση για μη μεταβίβαση των μετοχών ή των εταιρικών με- ριδίων χωρίς έγκριση του αρμόδιου οργάνου τίθεται ως όρος στο καταστατικό της εταιρείας και δεν μπορεί να απαλειφθεί πριν τη συμπλήρωση πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας ή της απόφασης ολοκλήρωσης προκειμένου για επιχειρηματικά σχέδια.

Οι ρυθμίσεις της παραγράφου αυτής δεν έχουν εφαρμογή για τις επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες ή εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, από της εισαγωγής των τίτλων τους σε αυτό και για όσο διάστημα είναι εισηγμένοι. Επίσης, οι συνέπειες της παραγράφου αυτής δεν επέρχονται στις περιπτώσεις μεταβιβάσεων λόγω κληρονομικής διαδοχής.

8. Επίσπευση πλειστηριασμού ή κάθε μορφής εκκαθάριση επιχείρησης, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1262/1982, του ν.1892/1990 ή του παρόντος πριν από

τη συμπλήρωση δεκαετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσεως της επένδυσης προκειμένου για επενδύσεις του ν.1892/1990 ή του ν.1262/1982, ή πενταετίας από την έκδοση της απόφασης πιστοποίησης της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας προκειμένου για επενδύσεις του παρόντος ή οποτεδήποτε πριν την ολοκλήρωσή της, είναι άκυρη, αν η σχετική πράξη κατασχέσεως και το πρόγραμμα πλειστηριασμού ή η πράξη διορισμού εκκαθαριστή δεν έχουν κοινοποιηθεί εντός είκοσι (20) ημερών από της συντάξεώς τους στην Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

9. Για την παρακολούθηση των ανωτέρω περιπτώσεων συνιστάται στην Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων ειδικό νομικό γραφείο.

10. Με αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας είναι δυνατόν να καθορίζονται ο τρόπος και οι λεπτο-μέρειες του ελέγχου της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του παρόντος και της πράξης υπαγωγής στις διατάξεις του, των επιχειρήσεων που έχουν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί ή με οποιονδήποτε τρόπο ενισχυθεί, βάσει των διατάξεων του παρόντος.

11. i) Από την ημερομηνία πιστοποίησης της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και για χρονικό διάστημα μιας πενταετίας, κατά το οποίο είναι υποχρεωμένη η επιχείρηση να διατηρεί τον αριθμό των δημιουργημένων νέων μόνιμων θέσεων απασχόλησης, όπως αυτές προβλέπονται στην απόφαση υπαγωγής, η επιχορηγούμενη επιχείρηση έχει υποχρέωση να υποβάλλει εντός ενός (1) μηνός από της λήξεως εκάστου εξαμήνου, αρχής γενομένης από την ολοκλήρωση της επένδυσης, στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας ως και στην περιφερειακή υπηρεσία θεωρημένη από την κατά τόπο αρμόδια επιθεώρηση εργασίας του Υπουργείου Εργασίας κατάσταση του απασχοληθέντος το προηγούμενο εξάμηνο προσωπικού της.

ii) Σε περίπτωση που θα διαπιστωθεί μείωση του μέσου όρου του αριθμού των δημιουργούμενων νέων μόνιμων θέσεων απασχόλησης, όπως αυτός αναφέρεται στο άρθρο 6 παρ. 2 και εφόσον η ληφθείσα επιχορήγηση σε σχέση με τις υφιστάμενες θέσεις υπερβαίνει τα 15 εκατ. δρχ. ανά θέση, επιστρέφεται, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεων Δημοσίων Εσόδων, μέρος της επιχορήγησης ούτως ώστε να τηρείται το ανωτέρω ύψος επιχορήγησης ανά θέση εργασίας.

iii) Ανάκληση της φορολογικής απαλλαγής και καταβολή των οφειλόμενων φόρων.

(α). Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής που σχηματίστηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία:

1. Πουλήθηκαν τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πριν περάσουν πέντε (5) χρόνια από τότε που αγοράστηκαν ή έπαψαν να χρησιμοποιούνται τα μηχανήματα των οποίων η χρήση είχε αποκτηθεί με χρηματοδοτική μίσθωση και ακυρώθηκε η σύμβαση, για το ποσό που το αφορολόγητο αποθεματικό αντιστοιχεί στην αξία των πάγιων αυτών στοιχείων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται, αν η επιχείρηση αντικαταστήσει τα πάγια αυτά στοιχεία, μέσα σε έξι (6) μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου που έγινε η πώληση ή η διακοπή της χρηματοδοτικής μίσθωσής τους, με νέα πάγια στοιχεία ίσης τουλάχιστον αξίας, τα οποία συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις της

ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή της χρηματοδοτικής μίσθωσης που ορίζει το παρόν.

2. Θα γίνει διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αφορολόγητου αποθεματικού και για το ποσό που θα διανεμηθεί ή θα αναληφθεί.

3. Διαλύεται η ατομική επιχείρηση ή η εταιρεία λόγω θανάτου του επιχειρηματία ή μέλους της εταιρείας.

(β). Επίσης το αφορολόγητο αποθεματικό που σχηματίστηκε φορολογείται:

1. Σε περίπτωση αποχώρησης εταίρου, στο όνομά του, στο χρόνο αποχώρησής του και για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρεία.

2. Σε περίπτωση μεταβίβασης εταιρικής μερίδας, στο όνομα του μεταβιβάζοντος, στο χρόνο της μεταβίβασης και για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρεία.

3. Σε περίπτωση ανάληψης του αποθεματικού από εταίρο ή τους κληρονόμους του στο όνομα του αναλαμβάνοντος, στο χρόνο της ανάληψης και για το ποσό που αναλαμβάνεται από αυτόν.

4. Σε περίπτωση θανάτου ενός εταίρου και εφόσον η εταιρεία συνεχίζεται νόμιμα μόνο μεταξύ των λοιπών εταίρων, στο όνομα του κληρονόμου και για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του θανόντος στην εταιρεία.

5. Σε περίπτωση που η επιχείρηση μετά τη λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αποκτά την κυριότητα του εξοπλισμού.

(γ). Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της επένδυσης ή και μη απόκτησης της χρήσης του εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση εντός της πενταετούς προθεσμίας που ορίζεται από την παρ. 27 του άρθρου 6, η επιχείρηση υποχρεούται στην υποβολή συμπληρωματικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για κάθε οικονομικό έτος και για το μέρος των κερδών που απηλλάγησαν της φορολογίας λόγω σχηματισμού του αφορολόγητου αποθεματικού.

Οι πιο πάνω δηλώσεις θεωρούνται εκπρόθεσμες και οι υπόχρεοι που υποβάλλουν αυτές ή δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν ανακριβείς υπόκεινται στις κυρώσεις του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'). Το συνολικό ποσό φόρου εισοδήματος και πρόσθετου φόρου, που οφείλεται με βάση τη δήλωση της παραγράφου αυτής, καταβάλλεται σε πέντε (5) ίσες μηνιαίες δόσεις από τις οποίες, η μεν πρώτη με την υποβολή της δήλωσης, οι δε υπόλοιπες τέσσερις, την τελευταία εργάσιμη ημέρα των τεσσάρων επόμενων από την υποβολή της δήλωσης μηνών.

12. Η επιστροφή των επιχορηγήσεων, επιδοτήσεων τόκων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης του παρόντος γίνεται με τη διαδικασία είσπραξης δημοσίων εσόδων, τα δε επιστρεφόμενα ποσά προσαυξάνονται κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την εκάστοτε καταβολή τους.

Οι σχετικές αποδείξεις καταβολής των ενισχύσεων από το Δημόσιο αποτελούν τίτλο για τη βεβαίωση του χρέους από τη Δ.Ο.Υ.. Για την είσπραξη των οφειλών προς το Δημόσιο εφαρμόζονται οι διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων.

Άρθρο 12

1. Από την ισχύ του παρόντος νόμου, οι οφειλόμενοι στα πιστωτικά ιδρύματα σε καθυστέρηση τόκοι ανατοκίζονται, εφόσον τούτο συμφωνηθεί, από την πρώτη ημέρα της καθυστέρησης. Οι τόκοι που προκύπτουν προστίθενται στο ληξιπρόθεσμο κεφάλαιο ανά εξάμηνο κατ' ελάχιστο όριο είτε πρόκειται για συμβάσεις δανείων είτε για συμβάσεις αλληλόχρεου λογαριασμού και το προσωρινό ή οριστικό κατάλοιπο αυτού. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 112 του Εισαγωγικού Νόμου Α.Κ..

Εάν δεν υπάρχει συμφωνία ανατοκισμού, ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του Αστικού Κώδικα και του Εισαγωγικού Νόμου αυτού.

2. Υφιστάμενες συμφωνίες περί ανατοκισμού για συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού εξακολουθούν να ισχύουν. Εάν δεν υπάρχει τέτοια συμφωνία, γίνεται αυτοδίκαια ανατοκισμός ανά εξάμηνο κατ' ελάχιστο όριο. Για τα στεγαστικά δάνεια ισχύει ο εξάμηνος ανατοκισμός μετά δωδεκάμηνο από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ενώ για τη χορήγηση πιστώσεων μέσω πιστωτικών δελτίων (καρτών) ισχύει ο εξάμηνος ανατοκισμός από την πρώτη ανανέωσή τους.

3. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και στις οφειλές για καθυστερούμενους τόκους από συμβάσεις δανείων και πιστώσεων που έχουν καταγγελθεί ή οι εξ αυτών λογαριασμοί έχουν κλείσει από την έναρξη της ισχύος του ν. 1083/1980 μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν επηρεάζουν όσα κρίθηκαν τελεσιδίκως ή ρυθμίστηκαν με συμβιβασμό ή αναγνώριση χρέους ή άλλη συμφωνία μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και οφειλετών, αναφορικά με συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.

5. Συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων σε συνάλλαγμα σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν κατοικούν ή δεν έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα ή συμβάσεις με αντικείμενο παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα, όπως και συμβάσεις δανείων ή πιστώσεων μεταξύ πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, επιτρέπεται να περιλαμβάνουν συμφωνίες περί ανατοκισμού χωρίς κανένα χρονικό ή άλλο περιορισμό ή να παραπέμπουν σε σχετικούς όρους πρότυπων συμβάσεων. Η ρύθμιση αυτή μπορεί, με πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, να επεκτείνεται και σε άλλες ειδικής φύσεως χρηματοοικονομικές συναλλαγές.

6. Η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 8 του ν. 1083/1980 (ΦΕΚ 252 Α') καταργείται.

7. Η ισχύς των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός εκείνων που αφορούν τις συμβάσεις της καταναλωτικής πίστης (κάρτες), για τις οποίες η ισχύς τους αρχίζει μετά εξάμηνο από τη δημοσίευση αυτού.

Άρθρο 13

Θέματα φορολογίας εισοδήματος και άλλες διατάξεις

1. Η περίπτωση ε' της παρ. 5 του άρθρου 49 του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ 151 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"ε) Εξήντα τοις εκατό (60%) για ακαθάριστες αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών από την προσφορά ανεξάρτητων υπηρεσιών σε οργανωμένα γραφεία με τη χρησιμοποίηση της υποδομής και της οργάνωσης των γραφείων του εργοδότη και για την ενέργεια πραγματογνωμοσυιών και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα."

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν για τα εισοδήματα που αποκτώνται από την 1η Ιανουαρίου 1997 και μετά, καθώς και για τις υποθέσεις που δεν έχουν περαιωθεί οριστικά μέχρι το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος και εκκρεμούν στις δημόσιες οικονομικές υπηρεσίες.

3. Η παρ. 3 του άρθρου 66 του ν. 2238/1994 αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, μπορεί να καθορίζονται οι ελεγκτικές επαληθεύσεις που πρέπει να διενεργούνται και οι αρχές, οι κανόνες, τα στοιχεία, τα κριτήρια και γενικά ο τρόπος και οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται, κατά τον έλεγχο των δηλώσεων που προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο της παρ. 1, για ορισμένες ή και όλες τις κατηγορίες εισοδημάτων, ανάλογα και με την προέλευση και το ύψος αυτών, καθώς και ειδικός τρόπος επίλυσης των φορολογικών διαφορών που προκύπτουν από τον έλεγχο αυτών. Σε δηλώσεις που ελέγχονται σύμφωνα με τις αποφάσεις του προηγούμενου εδαφίου αλλά δεν επέρχεται επίλυση της φορολογικής διαφοράς, μπορεί με τις αποφάσεις αυτές να ορίζεται η διενέργεια πρόσθετων ελεγκτικών επαληθεύσεων. Για τις δηλώσεις αυτές εκδίδονται και κοινοποιούνται τα σχετικά φύλλα ελέγχου ή οι πράξεις και ακολουθείται η οριζόμενη από τις οικείες φορολογικές διατάξεις διαδικασία. Με τις ίδιες αποφάσεις μπορεί να καθορίζεται ειδικός τρόπος επίλυσης των φορολογικών διαφορών που προκύπτουν και από τον έλεγχο δηλώσεων που δεν εμπίπτουν στον τρόπο ελέγχου των αποφάσεων αυτών και να ορίζονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται στις περιπτώσεις αυτές."

4. Οι διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 66 του ν. 2238/1994 ισχύουν ανάλογα και για τις λοιπές φορολογίες.

5. Στο άρθρο 70 του ν. 2238/1994 προστίθεται παράγραφος 10, που έχει ως εξής:

"10. Σε διοικητική επίλυση της διαφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 6, περιορίζεται στο μισό (1/2) το ποσοστό προσαύξησης κατά 100% ή 50% ή 40% ή 20%, ανάλογα με την περίπτωση, του συντελεστή καθαρού κέρδους ή καθαρού εισοδήματος ή καθαρών αμοιβών, που προβλέπεται από τις διατάξεις των παραγράφων 2 του άρθρου 32, 2 και 4 του άρθρου 34, 3 του άρθρου 41, 5 του άρθρου 49 και 4 του άρθρου 50. Οι κατά περίπτωση διατάξεις που ορίζουν ότι επί εξωλογιστικού προσδιορισμού εφαρμόζεται ο συντελεστής που προκύπτει από το λογιστικό προσδιορισμό, εφόσον αυτός είναι μεγαλύτερος από το

συντελεστή που προβλέπεται για το οικείο επάγγελμα, ισχύουν ανάλογα και κατά την εφαρμογή των διατάξεων του προηγούμενου εδαφίου."

6. Στην παρ. 1 του άρθρου 71 του ν. 2238/1994 προστίθεται νέο εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Στο δικαστικό συμβιβασμό δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 70."

7. Στο κοινωφελές ίδρυμα με την επωνυμία "Ίδρυμα Ανδρέα Γ. Παπανδρέου" εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1 και 12 παρ. 1 του ν.1610/1986 (ΦΕΚ 89 Α'), που αναφέρονται στην έγκριση σύστασης ιδρύματος με την επωνυμία "Ίδρυμα Ερευνών Προϊστορικής και Κλασσικής Τέχνης" και κύρωση του οργανισμού αυτού, εκτός της διάταξης που αναφέρεται στην απαλλαγή από τα τέλη χαρτοσήμου.

8. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 2520/1997 (ΦΕΚ 173 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"Ως αγρότες θεωρούνται οι ασχολούμενοι με τη γεωργία, κτηνοτροφία, πτηνοτροφία, μελισσοκομία, σηροτροφία, αλιεία και δασοπονία. Επίσης και όσοι από αυτούς ασχολούνται συμπληρωματικά και με τον αγροτουρισμό, αγροτοβιομηχανία, παραδοσιακή βιοτεχνία και προστασία του φυσικού χώρου, εφόσον οι δραστηριότητες αυτές ασκούνται στα όρια της αγροτικής εκμετάλλευσης και στα πλαίσια εγκεκριμένου προγράμματος του Υπουργείου Γεωργίας."

9. Οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 2520/ 1997 εφαρμόζονται στις υποθέσεις στις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννιέται από την 1η Οκτωβρίου 1997.

10. Τα πέμπτο, έκτο και έβδομο εδάφια της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2520/1997 αντικαθίστανται ως εξής:

"Τα επιτόκια των μακροπρόθεσμων δανείων που χορηγούνται στους νέους αγρότες για την αγορά γης είναι τα ίδια με τα επιτόκια που ισχύουν κάθε φορά στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για την αγορά πρώτης κατοικίας από τους δημόσιους υπαλλήλους και επιδοτούνται για μεν τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές κατά 80%, για δε τις λοιπές περιοχές κατά 60%."

11. Από το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 2520/1997 διαγράφεται η φράση του βου και 7ου στίχου "σε άλλους τομείς της οικονομίας".

12. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 6 του ν. 2520/1997 αντικαθίσταται ως εξής:

"Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται για τους νέους αγρότες των υπόλοιπων περιοχών με βάση τις προωθούμενες κάθε φορά καλλιέργειες."

13. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Γεωργίας και των κατά περίπτωση συναρμόδιων υπουργών, καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του ν. 2520/1997, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 70 του ν. 2538/1997 (ΦΕΚ 242 Α').

14. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 53 του ν. 2538/1997 (ΦΕΚ 242 Α') ισχύουν από 1η Ιανουαρίου 1998.

15. Στην περίπτωση ε' της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2343/1995 (ΦΕΚ 211 Α') προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής :

"Όταν σε εκπαιδευτικά προγράμματα τα οποία χρηματοδοτούνται από κοινοτικούς πόρους προβλέπεται πρακτική εξάσκηση εκτός ωραρίου εργασίας, δύναται να ορίζεται σχετική αποζημίωση των εκπαιδευόμενων με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. της Σ.Ε.Υ.Υ.Ο.."

16. Στην ενότητα Β' της κατηγορίας ΙΙΙ (προσωπικό εκπαίδευσης) του άρθρου 8 του ν. 2343/1995, προστίθεται παρ. 5, που έχει ως εξής:

"5. Με απόφαση του Γενικού Διευθυντή της Σ.Ε.Υ.Υ.Ο. ορίζεται ο υπεύθυνος του προγράμματος, καθώς επίσης και βοηθοί υλοποίησης προγραμμάτων οι οποίοι μπορεί να είναι υπάλληλοι της Σ.Ε.Υ.Υ.Ο. ή του Υπουργείου Οικονομικών και οι οποίοι συνεπικουρούν τον υπεύθυνο του προγράμματος για την υλοποίηση του έργου της Σχολής. Για τα εκπαιδευτικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από κοινοτικούς πόρους ορίζεται αμοιβή, το ύψος της οποίας καθορίζεται από το Δ.Σ. της Σχολής, για τον υπεύθυνο του προγράμματος και για τους βοηθούς υλοποίησης των προγραμμάτων, εφόσον για την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού έργου απαιτείται εργασία πέρα του ωραρίου της υπηρεσίας."

17. Το διδακτικό προσωπικό της Σ.Ε.Υ.Υ.Ο. διακρίνεται σε κύριο και επικουρικό. Η ανάθεση καθηκόντων κύριου ή επικουρικού διδακτικού προσωπικού γίνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Σ.Ε.Υ.Υ.Ο., ύστερα από σχετική έγκριση του αρμόδιου οργάνου διοίκησης του φορέα στον οποίο υπάγεται το προσωπικό αυτό, κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις.

18. Οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν.1567/ 1985 (ΦΕΚ 171 Α') και του άρθρου 17 του ν.1798/1988 (ΦΕΚ 166 Α') εφαρμόζονται και για τη διάθεση αυτοκινήτων στο Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), τα οποία περιέρχονται κατά τις διατάξεις αυτές στην κυριότητα του Δημοσίου.

19. Στο άρθρο 15 του ν.1642/1986 (ΦΕΚ 125 Α') προστίθεται παρ. 5α, που έχει ως εξής :

"5α. Η φορολογητέα αξία μειώνεται σε περίπτωση ολικής ή μερικής μη πληρωμής του τιμήματος, εφόσον μετά την πραγματοποίηση των φορολογητέων πράξεων διαπιστώνεται ότι η απαίτηση κατέστη οριστικά ανεπίδεκτη εισπράξεως, λόγω θέσεως επιχείρησης σε ειδική εκκαθάριση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 46 και 46α' του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α'), όπως αυτός τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2000/1991 (ΦΕΚ 206 Α'). Η μείωση της φορολογητέας βάσης ενεργείται μετά την έκδοση της απόφασης του εφετείου της έδρας της επιχείρησης, που προβλέπεται από την παρ. 1 του πιο πάνω αναφερόμενου άρθρου 46. Για την έγκριση της μείωσης απαιτείται απόφαση του αρμόδιου προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.), η οποία εκδίδεται μετά από αίτηση της ενδιαφερόμενης επιχείρησης και την προσκόμιση των απαραίτητων στοιχείων, από τα οποία προκύπτει το σύνολο της ανείσπρακτης απαίτησης, μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών μετά την έκδοση της απόφασης του εφετείου. Στην περίπτωση κατά την οποία ο Φ.Π.Α. που αναλογεί στην κατά τα ανωτέρω μείωση της φορολογητέας

βάσης έχει καταβληθεί από τον υπόχρεο, συμψηφίζεται κατά τη φορολογική περίοδο, κατά την οποία εκδόθηκε η απόφαση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ.. Στην περίπτωση, κατά την οποία ο Φ.Π.Α. που αναλογεί στην κατά τα ανωτέρω μείωση της φορολογητέας αξίας δεν έχει καταβληθεί από τον υπόχρεο δεν καταβάλλεται, ως μη οφειλόμενος στη συγκεκριμένη φορολογική περίοδο, κατά την οποία οφείλετο. Τυχόν πράξεις επιβολής φόρου ή προστίμων που έχουν εκδοθεί μέχρι την έκδοση της απόφασης του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ακυρώνονται. Επιχειρήσεις που εντάσσονται στις ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου λόγω μη είσπραξης απαιτήσεων από επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν τεθεί σε ειδική εκκαθάριση μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, μπορούν να ζητήσουν τη μείωση της φορολογητέας βάσης, με αίτησή τους στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Τυχόν πράξεις προσδιορισμού του φόρου ή πράξεις επιβολής προστίμων, κατά το μέρος που δικαιώνονται με τη διαδικασία της παραγράφου αυτής, ακυρώνονται, εφόσον δεν έχουν επικυρωθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, έστω και αν κατέστησαν με οποιονδήποτε τρόπο οριστικές."

20. Υποκείμενα στο φόρο προστιθέμενης αξίας πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.1642/1986, εγκαταστημένα στις περιοχές που εφαρμόζονται μειωμένοι συντελεστές Φ.Π.Α., που πραγματοποιούν θαλάσσιες μεταφορές, δεν υποχρεούνται να αποδώσουν τη διαφορά του φόρου που προκύπτει μεταξύ μειωμένου και ακέραιου συντελεστή Φ.Π.Α., για τις παρασχεθείσες από αυτά υπηρεσίες θαλάσσιας μεταφοράς από 17.1.1991 μέχρι 30.6.1996, εφόσον κατά το χρονικό αυτό διάστημα εισέπραξαν και απέδωσαν Φ.Π.Α. με μειωμένο συντελεστή. Πράξεις επιβολής φόρου προστιθέμενης αξίας και προστίμων, που έχουν εκδοθεί για την ανωτέρω αιτία και αφορούν τη χρονική αυτή περίοδο, εφόσον δεν έχουν καταστεί με οποιονδήποτε τρόπο οριστικές, παύουν να ισχύουν. Τυχόν βεβαιωθέντα ποσά, λόγω άσκησης ενδίκων μέσων, καταβληθέντα ή όχι, εκπίπτουν με έκδοση ατομικού φύλλου έκπτωσης (Α.Φ.ΕΚ.) και διαγράφονται ή επιστρέφονται κατά περίπτωση, εφόσον το προς επιστροφή δικαίωμα δεν έχει παραγραφεί.

21. Οι ενώσεις των ράδιο-ταξί που υπόκεινται στο φόρο προστιθέμενης αξίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.1642/1986, για τις παρεχόμενες υπηρεσίες προς τα μέλη τους έναντι συνδρομής, δεν υποχρεούνται να αποδώσουν το φόρο προστιθέμενης αξίας που αναλογεί στις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν μέχρι 31.12.1997, εφόσον αυτός αποδεδειγμένα δεν εισπράχθηκε από τα μέλη τους. Πράξεις επιβολής φόρου προστιθέμενης αξίας, προστίμων κ.λπ., που αφορούν τις παραπάνω υπηρεσίες και έχουν εκδοθεί για την ανωτέρω χρονική περίοδο, εφόσον δεν έχουν καταστεί με οποιονδήποτε τρόπο οριστικές παύουν να ισχύουν. Φόρος που τυχόν καταβλήθηκε για τις παραπάνω υπηρεσίες δεν αναζητείται ούτε συμψηφίζεται.

22. Τα εδάφια δεύτερο και τρίτο της παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 2469/1997 (ΦΕΚ 38 Α') καταργούνται.

23. α) Η ισχύς της διάταξης του άρθρου 30 του ν. 2545/1997 (ΦΕΚ 254 Α'), με την οποία ορίζεται μειωμένος συντελεστής Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης 28.000 δρχ. στο χιλιόλιτρο για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης (DIESEL) θέρμανσης, που λήγει στις 28.2.1998, παρατείνεται μέχρι 26.4.1998.

β) Το παρόν άρθρο αρχίζει να ισχύει από 1.3.1998.

24. Όλες ανεξαιρέτως οι δαπάνες των εγκεκριμένων προγραμμάτων του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 1994-1999 και των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών, που χρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ε.Ε. για την εκτέλεση των προβλεπόμενων σε αυτά δράσεων θεωρούνται Δημόσιες Επενδύσεις και νόμιμα οι πραγματοποιούμενες δαπάνες τους βαρύνουν, από 1.1.1998, τον ειδικό προϋπολογισμό των Δημόσιων Επενδύσεων του Κράτους.

25. α) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται, σε έκτακτες περιπτώσεις, να ανατίθεται σε υπαλλήλους του Δημοσιονομικού Κλάδου του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους ΠΕ ή ΤΕ Κατηγορίας η διενέργεια έκτακτου ελέγχου της οικονομικής διαχείρισης των φορέων της περ. δ' του άρθρου 3 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247 Α').

β) Με την ίδια απόφαση καθορίζεται το περιεχόμενο και η έκταση του ελέγχου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

γ) Οι ανωτέρω υπάλληλοι κατά την άσκηση αυτών των καθηκόντων έχουν τις αρμοδιότητες των Οικονομικών Επιθεωρητών που προβλέπονται από τις διατάξεις του ν.δ/τος 1264/1942.

26. α) Η αληθής έννοια της παραγράφου 7 του άρθρου 13 του ν. 2539/1997 (ΦΕΚ 244 Α') είναι ότι ο προβλεπόμενος από αυτήν τρόπος χρηματοδότησης των δήμων και κοινοτήτων δεν αφορά συνεχιζόμενα έργα των Ο.Τ.Α. που είχαν ενταχθεί στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μέχρι 31.12.1997 και για το συνολικό ύψος του Προϋπολογισμού τους.

β) Στις απαγορευτικές διατάξεις της ανωτέρω παραγράφου δεν περιλαμβάνονται τα έργα των Ο.Τ.Α. που είναι ενταγμένα ή θα ενταχθούν σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

27. α) Στις περιφέρειες, τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, τα νομαρχιακά διαμερίσματα και τις ενιαίες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, συνιστώνται οι ακόλουθες θέσεις τακτικού προσωπικού Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης:

i) είκοσι έξι (26) του κλάδου ΠΕ Μηχανικών, ανά δύο (2) θέσεις σε κάθε περιφέρεια,

ii) δεκατρείς (13) του κλάδου ΠΕ Φυσικών, ανά μία (1) θέση σε κάθε περιφέρεια,

iii) εκατόν δεκατέσσερις (114) του κλάδου ΠΕ Μηχανικών, ανά δύο (2) θέσεις σε κάθε νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, νομαρχιακό διαμέρισμα και ενιαία νομαρχιακή αυτοδιοίκηση.

Για όλες τις ανωτέρω θέσεις απαιτείται ειδίκευση στην Περιβαλλοντολογία.

β) Προσόντα διορισμού για τους κλάδους της προηγούμενης παραγράφου είναι τα προβλεπόμενα από το π.δ. 194/1988, όπως ισχύει και ειδίκευση σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος, που αποδεικνύεται με:

i) διδακτορικό δίπλωμα ελληνικού Α.Ε.Ι. ή αναγνωρισμένο ισότιμο της αλλοδαπής ή

ii) μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών διάρκειας τουλάχιστον ενός (1) ακαδημαϊκού έτους ή αναγνωρισμένο ισότιμο της αλλοδαπής και αντίστοιχη εμπειρία δύο (2) τουλάχιστον ετών μετά την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου.

28. Στους μόνιμους κατοίκους ορεινών οικισμών οι οποίοι έχουν κηρυχθεί, σύμφωνα με τις πολεοδομικές διατάξεις, ως παραδοσιακοί οικισμοί χρήζοντες ειδικής προστασίας και έχουν επιβληθεί ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης χορηγείται με αίτησή τους χαμηλότοκο δάνειο από την Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος για την ανέγερση πρώτης κατοικίας στον οικισμό που διαμένουν και για κόστος κατασκευής μέχρι 20.000.000 δρχ..

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται οι παραπάνω οικισμοί, το ποσοστό επιδότησης τόκου στο χορηγούμενο δάνειο, τα απαραίτητα δικαιολογητικά για τη χορήγηση του δανείου, η διαδικασία έγκρισης του προϋπολογισμού κατασκευής του κτιρίου από αρμόδια δημόσια υπηρεσία, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται κάθε χρόνο το ετησίως διαθέσιμο ποσό για την κάλυψη της παραπάνω δαπάνης.

Άρθρο 14

Μεταβατικές διατάξεις

1. Επενδύσεις ή προγράμματα ή επιχειρηματικά σχέδια που μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 1892/1990, όπως ισχύει, ή έχουν ολοκληρωθεί γι' αυτά οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες και γνωμοδοτικές επιτροπές, αλλά δεν έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως η περίληψη της απόφασης υπαγωγής τους, καθώς και επενδύσεις ή προγράμματα ή επιχειρηματικά σχέδια που έχουν υποβληθεί για υπαγωγή τους στις διατάξεις του ν. 1892/1990 μέχρι και την 21η Οκτωβρίου 1997, αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί γι' αυτά οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής τους, διέπονται από τις διατάξεις του ν. 1892/1990.

2. Διατήρηση ισχύος κανονιστικών αποφάσεων

α. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (ε) της παρ. 1 του άρθρου 3 κοινής υπουργικής απόφασης για τις προδιαγραφές των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης (κβ) της παρ. 1 του άρθρου 2 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, όπως ίσχυε.

β. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (θ) της παρ. 1 του άρθρου 3 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των επιχειρήσεων του πρωτογενούς τομέα που υπάγονται στις ενισχύσεις του παρόντος, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης (β) της παρ. 1 του άρθρου 2 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, όπως ίσχυε.

γ. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (π) της παρ. 1 του άρθρου 3 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των λεπτομερειών πλήρωσης των προϋποθέσεων για την υπαγωγή των Εταιρειών Διεθνούς Εμπορίου στις ενισχύσεις του παρόντος, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης (ιγ) της παρ. 1 του άρθρου 2 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, όπως ίσχυε.

δ. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (β) της παρ. 12 του άρθρου 6 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των κριτηρίων και διαδικασιών χαρακτηρισμού από τη Γ.Γ.Ε.Τ. των προϊόντων ή υπηρεσιών ως εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή των προϊόντων ως νέων ανάλογα, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή του έκτου εδαφίου της περίπτωσης (δ) της παρ. 1 του άρθρου 9 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, όπως ίσχυε.

ε. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (β) της παρ. 20 του άρθρου 6 κοινής υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό του είδους και της έκτασης των έργων ολοκληρωμένης μορφής εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακής μονάδας, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική

απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης (λβ) της παρ. 1 του άρθρου 2 του κωδικοποιημένου ν.1892/1990, όπως ίσχυε.

στ. Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στην παρ. 21 του άρθρου 6 των κοινών υπουργικών αποφάσεων για τον καθορισμό των προδιαγραφών των συνεδριακών κέντρων, των κέντρων θαλασσοθεραπείας, των χιονοδρομικών κέντρων και των εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή των περιπτώσεων (θ) και (ιστ) της παρ.1 του άρθρου 1 του κωδικοποιημένου ν.1892/1990, όπως ίσχυε, καθώς και η οικεία απόφαση του Ε.Ο.Τ. για τις προδιαγραφές των χιονοδρομικών κέντρων.

ζ. Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στην παράγραφο 32 του άρθρου 6 υπουργικών αποφάσεων για την προσαρμογή του παρόντος νόμου σε περιορισμούς, όρους, παρεκκλίσεις ή προϋποθέσεις που επιβάλλονται κάθε φορά από την Ευρωπαϊκή Ένωση για την παροχή των ενισχύσεων, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του κωδικοποιημένου ν.1892/1990, όπως ίσχυε, για τους περιορισμούς στα επενδυτικά κίνητρα που επιβάλλονται σε ορισμένες κατηγορίες επενδύσεων μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων.

η. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (β) της παραγράφου 10 του άρθρου 8 υπουργικής απόφασης για τον καθορισμό των διαδικασιών και των λοιπών λεπτομερειών ανάθεσης της αξιολόγησης των επιχειρηματικών σχεδίων ή επενδύσεων αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης στους ειδικούς εξωτερικούς αξιολογητές, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 23α και της παραγράφου 4β του άρθρου 23β του κωδικοποιημένου ν.1892/1990, όπως ίσχυε.

θ. Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις υποπεριπτώσεις (i) και (ii) της περίπτωσης (α) της παραγράφου 19 του άρθρου 8 υπουργικών αποφάσεων για τη σύσταση της Κεντρικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής και της Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής αντίστοιχα, καθώς και μέχρι την έκδοση των αποφάσεων συγκρότησής τους σύμφωνα με την περίπτωση (ζ) της ίδιας ως άνω παραγράφου, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή των περιπτώσεων (α) και (ε) της παραγράφου 1 και της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του κωδικοποιημένου ν.1892/1990, όπως ίσχυε.

ι. Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις υποπεριπτώσεις (i) και (ii) της περίπτωσης (β) της παραγράφου 19 του άρθρου 8 υπουργικών αποφάσεων για τη σύσταση της Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Επιχειρηματικών Σχεδίων και της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Επενδύσεων στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, καθώς και μέχρι την έκδοση των αποφάσεων συγκρότησής τους σύμφωνα με την περίπτωση (ζ) της ίδιας ως άνω παραγράφου, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 6 του άρθρου 23α, της περίπτωσης (α) της παραγράφου 6 του άρθρου 23β και της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του κωδικοποιημένου ν.1892/1990, όπως ίσχυε.

κ. Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στις περιπτώσεις (γ) και (δ) της παραγράφου 19 του άρθρου 8 υπουργικών αποφάσεων για τη σύσταση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής του Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και των Περιφερειακών Γνωμοδοτικών Επιτροπών, καθώς και μέχρι την έκδοση των αποφάσεων συγκρότησής τους σύμφωνα με την περίπτωση (ζ) της ίδιας ως άνω παραγράφου, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή των περιπτώσεων (γ) και (β) αντίστοιχα της παραγράφου 1 και της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του κωδικοποιημένου ν.1892/1990, όπως ίσχυε.

λ. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (στ) της παραγράφου 19 του άρθρου 8 κοινής υπουργικής απόφασης για τη σύσταση της Ειδικής Γνωμοδοτικής Επιτροπής Εμπειρογνομόνων, καθώς και μέχρι την έκδοση της απόφασης συγκρότησής της, σύμφωνα με την περίπτωση (ζ) της ίδιας ως άνω παραγράφου, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή του πέμπτου εδαφίου της περίπτωσης (δ) της παραγράφου 1 του άρθρου 9 του κωδικοποιημένου ν.1892/1990, όπως ίσχυε.

μ. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην υποπερίπτωση (1) της περίπτωσης (α) της παραγράφου 21 του άρθρου 8 υπουργικής απόφασης για τη σύσταση των Κεντρικών Οργάνων Ελέγχου (Κ.Ο.Ε.), διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που ίσχυε για το ν.1892/1990 βάσει των ρυθμίσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 8 και της παραγράφου 11 του άρθρου 23 του εν λόγω νόμου.

ν. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (β) της παραγράφου 21 του άρθρου 8 κοινής υπουργικής απόφασης για τη σύσταση των ειδικών οργάνων ελέγχου στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της παραγράφου 7 του άρθρου 23α και της περίπτωσης (β) της παραγράφου 6 του άρθρου 23β του κωδικοποιημένου ν.1892/1990, όπως ίσχυε.

ξ. Μέχρι την έκδοση των προβλεπόμενων στην περίπτωση (ε) της παραγράφου 21 του άρθρου 8 αποφάσεων συγκρότησης Περιφερειακών Οργάνων Ελέγχου διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι συγκροτήσεις νομαρχιακών οργάνων ελέγχου που έχουν γίνει με βάση την παράγραφο 2 του άρθρου 8 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, όπως ίσχυε.

ο. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (ζ) της παραγράφου 24 του άρθρου 8 κοινής υπουργικής απόφασης για τα δικαιολογητικά και στοιχεία, καθώς και τις διαδικασίες ελέγχου των επενδύσεων ή και προγραμμάτων που κάνουν χρήση της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του άρθρου 13 του κωδικοποιημένου ν.1892/1990 όπως ίσχυε.

π. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 6 του άρθρου 9 κοινής υπουργικής απόφασης για τους όρους τμηματικής καταβολής της επιχορήγησης στα επιχειρηματικά σχέδια, καθώς και μέχρι την έκδοση της υπουργικής απόφασης για τη διαδικασία καταβολής της επιχορήγησης στα επιχειρηματικά σχέδια και τα αναγκαία

δικαιολογητικά που προβλέπεται στην ίδια ως άνω παράγραφο διατηρούνται σε ισχύ και εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της παραγράφου 8 του άρθρου 23α του κωδικοποιημένου ν.1892/1990, όπως ίσχυε.

ρ. Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην παράγραφο 7 του άρθρου 9 υπουργικής απόφασης για τη διαδικασία καταβολής της επιχορήγησης στις ειδικές επενδύσεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 7 του άρθρου 23β του κωδικοποιημένου ν.1892/1990, όπως ίσχυε.

3. Επίσης:

(α) Μέχρι την έκδοση της απόφασης που προβλέπεται στην υποπερίπτωση (xv) της περίπτωσης (α) και στην υποπερίπτωση (v) της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 3, καθώς και στην παρ. 14 του άρθρου 6, διατηρείται σε ισχύ η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 23α του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990 και εφαρμόζεται για τα αντίστοιχα θέματα του παρόντος νόμου.

Όπου στην απόφαση αυτή αναφέρεται "επενδύσεις που θεωρούνται παραγωγικές σύμφωνα με το α.1 του ν.1892/1990, όπως ισχύει", νοούνται οι ενισχυόμενες δαπάνες που κατά περίπτωση καθορίζονται στο άρθρο 3 του παρόντος.

(β) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (ξ) της παρ. 1 του άρθρου 3 απόφασης, διατηρείται σε ισχύ η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης (η) της παρ. 1 του άρθρου 1 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990 και εφαρμόζεται μόνο όσον αφορά τον καθορισμό των περιοχών.

(γ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης από την παρ. 2 του άρθρου 4, την παρ. 30 του άρθρου 6 και την περίπτωση (τ) της παρ. 1 του άρθρου 6 απόφασης, κατά παρέκκλιση του περιορισμού της διετούς ισχύος της, διατηρείται σε ισχύ η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή του τρίτου εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 6 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990.

(δ) Διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που έχει εκδοθεί κατ' εφαρμογή της περίπτωσης (β) της παρ. 2 του άρθρου 3 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990 μέχρι τη συμπλήρωση διετίας από την έναρξη ισχύος της, οπότε παύει η ισχύς της και μπορεί να εκδοθεί η προβλεπόμενη στην περίπτωση (α) της παρ. 18 του άρθρου 6 του παρόντος απόφαση.

(ε) Η απόφαση που εκδόθηκε το 1997 κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 23α του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, για πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος υποβολής αιτήσεων για υπαγωγή επιχειρηματικών σχεδίων στις διατάξεις του άρθρου 23α του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990, επέχει τη θέση της αντίστοιχης εκδήλωσης ενδιαφέροντος της περίπτωσης (δ) της παρ. 1 του άρθρου 8 του παρόντος.

(στ) Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 8 διατηρούνται σε ισχύ και κατά περίπτωση εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση που ίσχυε για το ν.1892/ 1990, βάσει των ρυθμίσεων της παρ.

2 του άρθρου 6 και της παρ. 11 του άρθρου 23 αυτού, καθώς και οι κανονιστικές αποφάσεις του ν.1892/1990 που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 23α και την παρ. 8 του άρθρου 23β κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 6 αυτού.

(ζ) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην παρ. 4 του άρθρου 8 απόφασης, διατηρούνται σε ισχύ και κατά περίπτωση εφαρμόζονται για τον παρόντα νόμο η κανονιστική απόφαση του ν. 1892/1990, που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της περίπτωσης (β) της παρ. 6 του άρθρου 6, καθώς και οι κανονιστικές αποφάσεις του ν.1892/1990, που εκδόθηκαν σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 23α και την παρ. 8 του άρθρου 23β κατ' ανάλογη εφαρμογή της περίπτωσης (β) της παρ. 6 του άρθρου 6 αυτού.

(η) Μέχρι την έκδοση της προβλεπόμενης στην περίπτωση (γ) της παρ. 5 του άρθρου 9 απόφασης, διατηρείται σε ισχύ και εφαρμόζεται για τον παρόντα νόμο, όσον αφορά την επιχορήγηση και επιδότηση τόκων, η κανονιστική απόφαση του ν.1892/1990, που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 6 και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 11 αυτού.

4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται τα άρθρα 1 έως και 23β του ν.1892/1990, όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν μεταγενέστερα, πλην της παρ. 6 του άρθρου 12 αυτού, όπως συμπληρώθηκε μεταγενέστερα, για την εφαρμογή της οποίας διατηρούνται επίσης σε ισχύ τα άρθρα 13 και 14 του ίδιου νόμου. Επίσης διατηρούνται σε ισχύ τα άρθρα 18, 21 έως και 29Α του ν. 1262/1982, τα οποία μετά την κατάργηση του ν. 1262/1982 από το ν. 1892/1990 είχαν παραμείνει σε ισχύ με την παρ. 13 του άρθρου 23 αυτού, καθώς και η παράγραφος 14 του άρθρου 1 του ν. 2234/1994, η οποία ενσωματώθηκε στην κωδικοποίηση των αναπτυξιακών κινήτρων ως παράγραφος 8 του άρθρου 23 του π.δ. 456/1995. Η προβλεπόμενη στην εν λόγω παράγραφο προθεσμία ολοκλήρωσης των επενδύσεων παρατείνεται αφότου έληξε μέχρι την 31.12.1997.

Επίσης από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το π.δ. 456/1995 "Περί κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο των κειμένων διατάξεων που αφορούν στην παροχή επενδυτικών κινήτρων" (ΦΕΚ 269 Α' / 29.12.1995). Οι διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 4, 5 και 6 του ν. 1775/1988 "Εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 101 Α'/24.5.1988), όπως αυτές τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν μεταγενέστερα, που κωδικοποιήθηκαν με τα άρθρα 23ε έως και 23ι που περιλαμβάνονται στο άρθρο 1 του π.δ. 456/1995, συνεχίζουν να ισχύουν.

5. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται επίσης οι εξής διατάξεις:

(α) το άρθρο 43 του ν. 1563/1985 (ΦΕΚ 151 Α' / 17.9.1985)

(β) η περίπτωση (γα) της παρ. 2 του άρθρου 1 του καταστατικού του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΕΛ.Κ.Ε.) που περιλαμβάνεται στην παρ. 3 του άρθρου πρώτου του ν. 2372/1996 "Σύσταση φορέων για την επιτάχυνση της αναπτυξιακής διαδικασίας και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 29 Α'/28.2.1996).

6. Οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν.1892/1990 σχετικά με το σχηματισμό ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού επενδύσεων του άρθρου 22 του ν.1828/1989 (ΦΕΚ 2 Α') εξακολουθούν να ισχύουν μέχρι και το

1999 (κέρδη χρήσης 1998). Η κάλυψη του πιο πάνω ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού εξακολουθεί να γίνεται αποκλειστικά με παραγωγικές επενδύσεις του άρθρου 1 του ν.1892/1990.

7. Από την 1η Ιανουαρίου 1998 καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 25 του ν. 2008/1992 (ΦΕΚ 16 Α'/11.2.1992).

8. Η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 2240/1994 (ΦΕΚ 153 Α'/16.9.1994) παύει να ισχύει για τις επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που υπάγονται στις ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης του παρόντος νόμου.

9. Καταργούνται αφότου ίσχυσαν οι δύο τελευταίες προτάσεις της παρ. 5 του άρθρου 17 του ν. 2503/1997 (ΦΕΚ 107 Α'/30.5.1997).

10. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος παύουν να ισχύουν οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4171/1961, όπως ισχύει.

11. (α) Η παρακολούθηση και ο έλεγχος των επενδύσεων ή και προγραμμάτων που έχουν εγκριθεί στις διατάξεις του ν. 1892/1990 ή του ν. 1262/1982 από την Α.Τ.Ε. συνεχίζει να γίνεται από τις υπηρεσίες και όργανα του φορέα αυτού, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο έκτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 1892/1990. Στο πλαίσιο αυτό συνεχίζει να λειτουργεί στην Α.Τ.Ε. η προβλεπόμενη από την περίπτωση (γ) της παρ. 1 του άρθρου 8 του κωδικοποιημένου ν. 1892/1990 Γνωμοδοτική Επιτροπή, η οποία γνωμοδοτεί για αιτήματα τροποποίησης αποφάσεων υπαγωγής, ολοκλήρωσης και πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας, μεταβίβασης επιχειρήσεων ή μετοχών ή εταιρικών μεριδίων, καθώς και για την ανάκληση αποφάσεων υπαγωγής και επιστροφή ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί.

(β) Οι ρυθμίσεις της περίπτωσης (β) της παρ. 22 του άρθρου 8 ισχύουν και για τη γνωμοδοτική επιτροπή του ν. 1892/1990 της Α.Τ.Ε..

12. Η παρακολούθηση, ο έλεγχος και η καταβολή των ενισχύσεων των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που έχουν υπαχθεί στους νόμους 1262/1982 και 1892/1990 από τον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. και πραγματοποιούνται στα όρια των Περιφερειών της χώρας πλην της Περιφέρειας Αττικής, μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας, να ανατίθεται στις αρμόδιες υπηρεσίες και Όργανα Ελέγχου Ιδιωτικών Επενδύσεων του παρόντος νόμου των Περιφερειών, στα όρια των οποίων αυτές πραγματοποιούνται ή πραγματοποιήθηκαν. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται προθεσμία, εντός της οποίας ο Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ. διαβιβάζει στην κατά περίπτωση αρμόδια Υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων των ως άνω Περιφερειών όλους τους φακέλους των παραπάνω επενδύσεων ή/και προγραμμάτων που έχουν υπαχθεί στο ν.1262/ 1982, καθώς και στο ν. 1892/1990 και δεν έχει παρέλθει δεκαετία από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης.

13. Ειδικά για τις επενδύσεις του ν.1892/1990 που έχει αρχίσει η υλοποίησή τους, δεν έχει κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ολοκληρωθεί και θα διαρκέσει πέραν της μιας διαχειριστικής χρήσης συνεχίζουν να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 12,13 και 14 του ν.1892/1990 για την εφαρμογή των αφορολόγητων εκπτώσεων γι' αυτά μέχρι την ολοκλήρωσή τους εντός της προβλεπόμενης πενταετίας.

14. α) Ειδικά προκειμένου για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης που θα υποβληθούν για υπαγωγή τους στην ενίσχυση της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και στην ενίσχυση της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης του παρόντος κατά τους τρεις (3) πρώτους μήνες υποβολής αιτήσεων, η έναρξη των έργων των επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να ανατρέχει στην 1η Νοεμβρίου 1997, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης (α) της παρ. 8 του άρθρου 6.

β) Αιτήσεις για υπαγωγή επιχειρηματικών σχεδίων στα κίνητρα του άρθρου 23α του ν.1892/1990 που υποβλήθηκαν και δεν έχουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εξεταστεί, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

γ) Αιτήσεις για υπαγωγή επενδύσεων στα κίνητρα του άρθρου 23β του ν.1892/1990 που τυχόν υποβλήθηκαν και δεν έχουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εξεταστεί, εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, με βάση το ποσό επιχορηγήσεων που θα ορισθεί για το έτος 1998 για τις επενδύσεις αυτές.

δ) Οι αιτήσεις για υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης υποβάλλονται μετά την έκδοση της προβλεπόμενης στην παρ. 2 του άρθρου 10 κοινής υπουργικής απόφασης.

15. Στους πλειοδοτούντες στους πιο κάτω διαγωνισμούς ή στους επιλεγόμενους μετά από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος φορείς, που υποβάλλουν αίτηση για υπαγωγή στις ενισχύσεις επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης του παρόντος, επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων που πρόκειται να πραγματοποιηθούν σε Π.Ο.Τ.Α. ή σε εκτάσεις του Ε.Ο.Τ., για τις οποίες πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι το τέλος του 1997 είχαν προκηρυχθεί πλειοδοτικοί διαγωνισμοί ή προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος, παρέχονται τα ποσοστά επιχορήγησης και επιδότησης που προβλέπονταν από το ν.1892/1990 ως ίσχυε.

16. Η ρύθμιση του δεύτερου εδαφίου της περίπτωσης (γ) της παρ. 4 του άρθρου 6 έχει εφαρμογή και για τα επιχειρηματικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 23Α του ν.1892/1990 και δεν έχει εκδοθεί για αυτά η σχετική απόφαση ολοκλήρωσης.

17. Όπου στο ν. 1775/1986 "Εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου και άλλες διατάξεις", όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα και στην κοινή υπουργική απόφαση 30512/7.8.1991 "Ενισχύσεις ναυπηγικών επιχειρήσεων και ναυπηγικών εργασιών" όπως ισχύει, γίνεται αναφορά στο ν.1892/1990, νοείται ο παρών νόμος.

Άρθρο 15

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΑΚΟΔ 1991 - ΕΘΝΙΚΗ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ**

15	Βιομηχανία τροφίμων και ποτών
16	Παραγωγή προϊόντων καπνού
17	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών
18	Κατασκευή ειδών ένδυσης - κατεργασία και βαφή γουναρικών
19	Κατεργασία και δέψη δέρματος - κατασκευή ειδών ταξιδιού (αποσκευών), τσαντών, ειδών σελοποιίας και υποδημάτων
20	Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από τα έπιπλα - κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής
21	Παραγωγή χαρτοπολτού, χαρτιού και προϊόντων από χαρτί
22	Εκδόσεις, εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων εγγραφής ήχου και εικόνας και μέσων πληροφορικής
23	Παραγωγή οπτάνθρακα (κωκ), προϊόντων δύλισης πετρελαίου και πυρηνικών καυσίμων
24	Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων
25	Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες
26	Κατασκευή άλλων προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά
27	Παραγωγή βασικών μετάλλων
28	Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού
29	Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού μ.α.κ.
30	Κατασκευή μηχανών γραφείου και ηλεκτρονικών υπολογιστών
31	Κατασκευή ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών μ.α.κ.
33	Κατασκευή ιατρικών οργάνων, οργάνων ακριβείας και οπτικών οργάνων κατασκευή ρολογιών κάθε είδους
34	Κατασκευή αυτοκινήτων οχημάτων - κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
35	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών
36	Κατασκευή επίπλων - λοιπές βιομηχανίες μ.α.κ.
37	Ανακύκλωση
40	Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και ατμού

Άρθρο 16

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 2076/1992 (ΦΕΚ 130 Α') προστίθεται εδάφιο που έχει ως εξής:

"Οι αμιγείς πιστωτικοί συνεταιρισμοί, που λαμβάνουν άδεια λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος ως πιστωτικά ιδρύματα, δύνανται να χρησιμοποιούν στην επωνυμία τους τον όρο "Συνεταιριστική Τράπεζα"."

2. Η τελευταία πρόταση της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 2076/1992 που αναφέρει "ο Συνεταιρισμός αυτός συναλλάσσεται μόνο με τα μέλη του" απαλείφεται και προστίθεται νέο εδάφιο που έχει ως εξής:

"Ο Συνεταιρισμός που λαμβάνει άδεια λειτουργίας ως πιστωτικό ίδρυμα συναλλάσσεται με τα μέλη του, άλλα πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και το Ελληνικό Δημόσιο. Κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος και υπό τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που τυχόν θέτει, μπορεί ο συνεταιρισμός να συναλλάσσεται και με μη μέλη του όταν: i) στη συναλλαγή οποιασδήποτε φύσεως συμμετέχει και μέλος του και ii) πρόκειται για δευτερεύουσες τραπεζικές εργασίες διαμεσολαβητικού χαρακτήρα."

3. Η παρ. 9 του άρθρου 26 του ν. 2076/1992 τροποποιείται ως εξής:

"Η εφαρμογή των διατάξεων του ν.δ/τος 17/7-13/8/23 επεκτείνεται αυτόματα σε όλα τα, κατά την έννοια του παρόντος νόμου πιστωτικά ιδρύματα, αφότου δοθεί η άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος για τη λειτουργία τους."

4. Οι διατάξεις των άρθρων 6-16 του ν. 1676/1986 (ΦΕΚ 204 Α'), όπως ισχύουν, εφαρμόζονται ανάλογα και για τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν με τη μορφή πιστωτικών συνεταιρισμών του ν. 1667/1986 (ΦΕΚ 196 Α') και έχουν λάβει άδεια λειτουργίας, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 5-9 του ν. 2076/1992 (ΦΕΚ 130 Α'), από τον κατά περίπτωση χρόνο έναρξης της λειτουργίας τους.

Άρθρο 17

Οι προβλεπόμενες στην παράγραφο 4 του άρθρου 7 του ν. 2557/1997 (ΦΕΚ 271 Α') επιχορηγήσεις προς τους δήμους και τις κοινότητες, καθώς και στα νομικά πρόσωπα αυτών, για την πολιτιστική τους δραστηριότητα, υπάγονται στη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 13 παρ. 1 έως 7 και 9 του ν. 2539/1997. Στη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου δεν υπάγονται επιχορηγήσεις που αφορούν μνημεία.

Άρθρο 18

Συναλλαγματική ισοτιμία διαμόρφωσης φορολογητέας αξίας

1. Όταν τα στοιχεία διαμόρφωσης της φορολογητέας αξίας για την επιβολή του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και του Εφάπαξ Πρόσθετου Ειδικού Τέλους (Ε.Π.Ε.Τ.) των επιβατικών και φορτηγών αυτοκινήτων, καθώς και των μοτοσυκλετών εκφράζονται σε νόμισμα άλλου κράτους, για τον προσδιορισμό της αξίας αυτής λαμβάνεται υπόψη η ισοτιμία του νομίσματος αυτού προς τη δραχμή, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 168 μέχρι και 172 του κανονισμού (Ε.Ο.Κ.) 2454/1993.
2. Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 28 του ν. 1165/1918 (ΦΕΚ 73 Α'), που αφορούν τη συναλλαγματική ισοτιμία για τη διαμόρφωση της φορολογητέας αξίας επιβολής των φορολογικών επιβαρύνσεων της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 78 του ν. 2127/1993 (ΦΕΚ 48 Α') καταργούνται.
3. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος άρθρου αρχίζει από 16 Μαρτίου 1998.

Άρθρο 19

Στο τέλος του άρθρου 24 του ν. 2523/1997 (ΦΕΚ 179 Α'/11.9.1997) προστίθεται παράγραφος με αριθμό 6, που έχει ως εξής:

"6. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή και επί των Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιριών (Π.Α.Ε.), καθώς και των ερασιτεχνικών αθλητικών σωματείων, με τη μόνη διαφορά ότι η οφειλή που θα προκύψει από την ολική διοικητική περάτωση θα καταβληθεί σε σαράντα οκτώ (48) ίσες μηνιαίες δόσεις, σύμφωνα με όσα ορίζονται από τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 21 του ν. 2443/1996 (ΦΕΚ 265 Α'/3.12.1996). Προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης αυτής αποτελούν: α) η, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του παρόντος νόμου, υποβολή σχετικής αίτησης προς την αρμόδια Δ.Ο.Υ. και β) η κατάρτιση του οικείου πρακτικού της διοικητικής επίλυσης της διαφοράς."

Άρθρο 20**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται στις επί μέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλουμε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 14 Απριλίου 1998

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜ. ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΣΤ. ΤΖΟΥΜΑΚΑΣ

Μ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΑΙΑΣ

Ε. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Σ. ΣΟΥΜΑΚΗΣ

Αθήνα, 14 Απριλίου 1998

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΑΓΓ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ